

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ
UNIVERSITY OF PELOPONNESE

ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Π.Μ.Σ

**«ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ , ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ»**

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2008

Θέμα Μεταπτυχιακής Διατριβής:

**«Συγκριτική μελέτη των Εσωτερικών
Κανονισμών Α.Ε.Ι της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής
Ένωσης , υπό το πρίσμα οκτώ (8) παραμέτρων.»**

Συντάκτης:

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
ΑΡ. ΜΗΤΡΩΟΥ: 06012**

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ : ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΙΑΡΓΚΟΒΑΣ

**Διευθυντής Π.Μ.Σ,
Αναπλ. Καθηγητής Τμήματος Οικονομικών
Επιστημών Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.**

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2008

Η Εκπαίδευση πρέπει να βρει το σωστό δρόμο ανάμεσα στη Σκύλλα της ανεξέλεγκτης ελευθερίας και στη Χάρυβδη της απαγόρευσης.

Sigmund Freud

Πρόλογος – Ευχαριστίες

Η παρούσα εργασία εκπονήθηκε στο πλαίσιο του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο « Οργάνωση και Διοίκηση Δημοσίων Υπηρεσιών, Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών» που υλοποιήθηκε στο Τμήμα Οικονομικών Επιστημών της Σχολής Επιστημών Οικονομίας και Διοίκησης του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου σε συνεργασία με το «Κοινωνικό Πολύκεντρο» της ΑΔΕΔΥ και το Ε.Κ.Δ.Δ.Α του ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α.

Επιθυμούμε μέσα από τις πρώτες αυτές γραμμές να ευχαριστήσουμε όλους όσους συντέλεσαν στο να δημιουργηθεί και να λειτουργήσει το συγκεκριμένο Π.Μ.Σ το οποίο προάγει τη γνώση και προετοιμάζει ανώτερα και ανώτατα στελέχη δημοσίων λειτουργών. Οι ευχαριστίες ανήκουν σε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και πρωτίστως στο Τμήμα Οικονομικών Επιστημών που δόμησε το επιστημονικό πλαίσιο πάνω στο οποίο αναπτύχθηκε το Πρόγραμμα Σπουδών. Οι συντελεστές του μας έδωσαν τη δυνατότητα απόκτησης πολύτιμης γνώσης σχετικά με θέματα οργάνωσης, διοίκησης αλλά και εξειδικευμένη γνώση περί των εσωτερικών κανονισμών λειτουργίας των Ανώτατων Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων της Ελλάδας αλλά και του Εξωτερικού.

Για την ανάθεση της εργασίας ευχαριστούμε ιδιαίτερα τον Πρόεδρο της Διοικούσας Επιτροπής καθηγητή κ. Κωνσταντίνο Δημόπουλο και ελπίζουμε διαβάζοντας αυτές τις γραμμές και τα πορίσματα της έρευνάς μας να τα θεωρήσει διαφωτιστικά για την κατάστρωση του εσωτερικού κανονισμού του ιδρύματος του οποίου ηγείται.

Οι λέξεις που γράφονται εδώ δεν επαρκούν, για να εκφράσουν την απεριόριστη εκτίμηση στο πρόσωπο του Διευθυντή του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών, αναπληρωτή καθηγητή κ. Παναγιώτη Λιαργκόβα ο οποίος ως επιβλέπων καθηγητής στην παρούσα εργασία βοήθησε σημαντικά με τις καίριες επισημάνσεις, τις δημιουργικές προτάσεις, τη συνεχή καθοδήγηση και τα πολύτιμα εκδοτικά του σχόλια σε όλες τις ενότητες αυτής της συγκριτικής μελέτης.

Τέλος ευχαριστίες ανήκουν στο συνάδελφο και φίλο Θεόδωρο Τσερετόπουλο για την αμέριστη, τεχνικού χαρακτήρα, υποστήριξη που μας παρείχε καθώς και στην συνάδελφο Βασιλική Ι. Αλεξοπούλου για την πολύτιμη βοήθεια και για τη φιλολογική επιμέλεια και διόρθωση των κειμένων.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος – Ευχαριστίες	4
Περίληψη (στα Ελληνικά)	8
Abstract (in English)	9
Εισαγωγή	10
Δομή της Μεταπτυχιακής Διατριβής	10
Χρονική οριοθέτηση της μελέτης	12
Προσέγγιση των πηγών	13
Μεθοδολογία έρευνας και μελέτης	14
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1.	15
Ο ρόλος των εσωτερικών κανονισμών λειτουργίας των Α.Ε.Ι.	15
1.1 Γενικά περί εσωτερικών κανονισμών	15
1.2 Η περίπτωση της Ελλάδας	15
1.2.1 Ειδικότερες διατάξεις	16
1.3 Εσωτερικοί κανονισμοί λειτουργίας Α.Ε.Ι. στην Ε.Ε.	19
1.4 Νομοθετικό πλαίσιο	20
1.4.1 Η ισχύουσα νομοθεσία πριν το 2007	20
1.4.2 Η μεταρρύθμιση του 2007	23
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2	26
2.1 Ιστορική αναδρομή	26
2.2 Το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών	28
2.3 Το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης	28
Ιστορική Αναδρομή	28
2.4 Το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο	32
2.5 Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών (Ο.Π.Α)	33
2.5.1 Ίδρυση και εξέλιξη του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών .	34
2.5.2 Εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας	35
2.6 Το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας	36
Ο εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας	38
2.7 Το Πανεπιστήμιο Πατρών	39
Σύντομη Ιστορία	39
Ο εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας	41
2.8 Το Πανεπιστήμιο Κρήτης	42
Ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας	43
2.9 The University of Manchester	44
Ο Εσωτερικός Κανονισμός	45
2.10 University of London	46
Η ίδρυση του πανεπιστημίου, 1836	46
Κανονισμός Λειτουργίας (Statutes, Ordinances and Regulations)	47
2.11 University of Birmingham	49
Κανονισμός Λειτουργίας (Statutes and Regulations)	49
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3	51
Η περίπτωση του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου	51
3.1 Εισαγωγή	51
3.2 Ιστορική αναδρομή	52
3.3 Σχολές και τμήματα	52

3.3.1 το Τμήμα Οικονομικών Επιστημών	53
3.4 Ο ρόλος του ιδρύματος	55
3.5 Οργάνωση και διοίκηση του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.....	56
3.6 Ο εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.	56
Γενικά περί Κανονισμού	56
Η συντακτική επιτροπή.....	61
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4.....	63
ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΑΕΙ	63
Πίνακες με ερμηνευτικά σχόλια	63
Γενικά.....	63
4.1 ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΩΝ-ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ.....	64
4.1.1. Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας.. ..	64
4.1.2. Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού και Ακαδημαϊκού Προγραμματισμού.....	65
4.1.3. Τεχνική Υπηρεσία.....	66
4.1.4. Επιτροπή Δεοντολογίας.	67
4.1.5. Πειθαρχικό ΔΕΠ.	68
4.1.6. Πειθαρχικό Φοιτητών.	69
4.2 ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ.....	71
4.2.1. Πληροφόρηση.....	71
4.2.2. Ενημέρωση διαδικτυακών τόπων από διδάσκοντες.....	72
4.2.3. Ενημέρωση προσωπικών –επαγγελματικών στοιχείων από διδάσκοντες. (Βιογραφικά σημειώματα, ακαδημαϊκή σταδιοδρομία, δημοσιεύσεις κλπ.).....	73
4.2.4. Γλώσσα ενημέρωσης.	73
4.2.5. Διοικητικές υπηρεσίες /ιστοσελίδες ενημέρωσης.	74
4.2.6. Τεχνικοί υπεύθυνοι συντήρησης ιστοσελίδων.	74
4.3 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ.....	75
4.3.1. Ενημερωτικός οδηγός.	75
4.3.2. Κανονισμός σπουδών.....	76
4.3.3. Σύστημα συσσώρευσης και μεταφοράς πιστωτικών μονάδων.	78
4.3.4. Παράρτημα Διπλώματος.....	79
4.3.5. Αναγνώριση μαθημάτων λόγω μετεγγραφής ή κατάταξης.....	80
4.3.6. Ανώτατη διάρκεια φοίτησης.	81
4.4 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	82
4.4.1. Πρόγραμμα Σπουδών.....	82
4.4.2. Αριθμός εισακτέων.....	84
4.4.3. Διάρκεια σπουδών.....	85
4.4.4. Έλεγχος των γνώσεων.....	86
4.4.5. Καθομολόγηση και απονομή διπλωμάτων/διδακτορικών	91
4.4.6. Μορφή Μεταπτυχιακών διπλωμάτων.....	93
4.5 ΕΚΛΟΓΕΣ ΑΡΧΩΝ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ.....	96
4.5.1. Συμμετοχή φοιτητών/ σύσταση εκλεκτορικών σωμάτων.....	96
4.5.2. Ανακήρυξη υποψηφίων.....	99

4.5.3. Διαδικασία ψηφοφορίας.....	100
4.5.4. Καταμέτρηση ψήφων.....	103
4.5.5.Ενστάσεις.....	106
4.5.6. Ανακήρυξη νέων Πρυτανικών Αρχών.....	107
4.6 Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ.....	110
4.6.1. Προσόντα.....	110
4.6.2. Προκήρυξη θέσης.....	111
4.6.3. Διαδικασία εκλογής.....	112
4.6.4. Θητεία.....	113
4.6.5.Αρμοδιότητες.....	114
4.6.6. Γραμματεία υποστήριξης.....	115
4.7 ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ.....	118
4.7.1. Επιτροπή Δεοντολογίας.....	118
4.7.2. Αρμοδιότητες.....	119
4.7.3. Διαδικασία λειτουργίας.....	120
4.7.4. Γενικοί κανόνες.....	122
4.7.5.Ειδικοί κανόνες μελών ΔΕΠ.....	125
4.7.6. Κανόνες για τις υπηρεσίες μετάδοσης φωνής.....	128
4.8 ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ.....	129
4.8.1. Τακτικός Προϋπολογισμός ΑΕΙ.....	129
4.8.2. Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.....	131
4.8.3. Πλαίσιο Προϋπολογισμού τμημάτων.....	133
4.8.4. Ισολογισμός - Απολογισμός.....	135
4.8.5.Οικονομική Διαχείριση και Έλεγχος.....	137
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	139
Βιβλιογραφία.....	142
Παράρτημα 1.....	143
Παράρτημα Διπλώματος Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.....	147
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ – ΤΜΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΠΟΔΙΑΙΡΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ:.....	147
Ιστοσελίδες Πανεπιστημίων - χρήσιμες συνδέσεις.....	149

Περίληψη (στα Ελληνικά)

Τίτλος: “Συγκριτική μελέτη και παρουσίαση των Εσωτερικών Κανονισμών Λειτουργίας των Πανεπιστημίων της Ελλάδας, της Ε.Ε. και των Η.Π.Α. υπό το πρίσμα οκτώ (8) παραμέτρων.”

Επιβλέπων: Αναπλ. Καθηγητής Παναγιώτης Λιαργκόβας.

Συντάκτης: Νικόλαος Χ. Χριστόπουλος.

Ημερομηνία: 15/09/2008

Λέξεις κλειδιά: Εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας, μεταρρύθμιση νομοθετικού πλαισίου ΑΕΙ, Νόμος Πλαίσιο για την τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Στην παρούσα μεταπτυχιακή διατριβή εξετάζονται οι εσωτερικοί κανονισμοί λειτουργίας ΑΕΙ της Ελλάδας, και της Ε.Ε. και γίνεται συνοπτική παρουσίαση των υπό εξέταση Ιδρυμάτων καθώς και ιστορική αναδρομή της λειτουργίας τους. Ακολουθεί επεξεργασία των βασικών δομικών στοιχείων των κανονισμών τους. Κρίνεται ότι στη μεταβατική εποχή για τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, όπως αυτή που διανύουμε, η οποία χαρακτηρίζεται από διαρκείς ανακατατάξεις στη δομή και τη λειτουργία τους, η εξέταση και συγκριτική παρουσίαση των εσωτερικών κανονισμών τους παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον.

Η εκτενής αναφορά στις κανονιστικές διατάξεις που ίσχυαν έως πρόσφατα (2007) και ιδιαίτερα του νομοθετικού πλαισίου από το 1982 και εντεύθεν αποτελεί ασφαλές σημείο εκκίνησης της έρευνας και της σύγκρισης. Παράλληλα, η αναλυτική παρουσίαση του νέου και εναρμονισμένου με το Ν.3549/2007, εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου παρέχει τη δυνατότητα ευρείας σύγκρισης με αρκετά ΑΕΙ της χώρας, αλλά και του εξωτερικού. Οι αλλαγές που επήλθαν με το νέο κανονιστικό πλαίσιο αναφέρονται διεξοδικά και υποβάλλονται στην διαφανή διαδικασία της σύγκρισης με πίνακες και ερμηνευτικά σχόλια.

Abstract (in English)

Title: “ A comparative study and presentation of the Interior Regulations of the Universities of Greece, and the E.U. in the light of eight (8) parameters.”

Supervisor: Assoc. Professor Panayiotis Liargovas.

Author: Nicholas C. Christopoulos.

Date: 15/09/2008

Keywords: Internal regulations, reforming legal framework of Universities, Law Framework for higher education.

This work is a postgraduate dissertation which examines the internal regulations of Universities in Greece and the EU and is a summary of the concerned institutions and history of their operation. It is followed by a treatment of basic components of internal regulations. It appears that the transition time for the Universities, as we are living, which is characterized by continuous upheavals in the structure and function, and the comparative examination of the internal regulations seems to be of particular interest.

The extensive report on regulations that applied until recently (2007) and particularly the legal framework from 1982 onwards is a safe starting point for research and comparison. In addition, the detailed presentation of new and harmonised with L.3549/2007, Rules functioning of the University of the Peloponnese allows broad comparison with several universities in the country but also abroad. The changes made with the new regulatory framework detailing and subjected to a transparent process of comparison with tables and commentary.

Εισαγωγή

Δομή της Μεταπτυχιακής Διατριβής.

Η παρούσα μελέτη διαρθρώνεται σε τέσσερα κεφάλαια. Το πρώτο αφορά στο ρόλο των εσωτερικών κανονισμών λειτουργίας των ΑΕΙ. Αρχικά παρατίθενται γενικά στοιχεία για την εξελικτική πορεία των εσωτερικών κανονισμών και επισημαίνεται η σπουδαιότητα των ρυθμίσεων που προβλέπουν οι εσωτερικοί κανονισμοί για την εύρυθμη λειτουργία των πανεπιστημιακών ιδρυμάτων. Ιδιαίτερος λόγος γίνεται για την περίπτωση της Ελλάδας και παρουσιάζονται οι ειδικότερες διατάξεις που προβλέπονται από την ελληνική νομοθεσία για το προς εξέταση θέμα. Ακολούθως εξετάζονται οι εσωτερικοί κανονισμοί ιδρυμάτων της Ε.Ε. και γίνεται σύντομη αναφορά στο περιεχόμενό τους. Έτσι η ανά χείρας μελέτη δεν εγκλωβίζεται στα στενά όρια της εγχώριας εμπειρίας αλλά ψηλαφίζει και την εκτός συνόρων πραγματικότητα. Αυτό βοηθά κατ' αρχή στην αντικειμενικότητα της σύγκρισης αλλά και παρουσιάζει ανάγλυφα τις διεθνείς «καλές πρακτικές» σε πολλές πτυχές των εξεταζόμενων θεμάτων.

Τα στοιχεία που αντλούνται είναι χρήσιμα για τον πρόσθετο λόγο ότι η επιχειρούμενη μελέτη και σύγκριση αφορά σε ένα τομέα, στον οποίο τα υπό εξέταση Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της Μεγάλης Βρετανίας έχουν σημαντικό οργανωτικό υπόβαθρο οι ρίζες του οποίου εκτείνονται εκατοντάδες έτη πριν. Ο λόγος λοιπόν της επέκτασης της έρευνας και εκτός συνόρων καθίσταται προφανής, αν συνυπολογίσουμε και το γεγονός της μόνιμης και συνεχούς τροφοδοσίας των υπό εξέταση πανεπιστημίων με Έλληνες φοιτητές.

Στο τελευταίο μέρος του πρώτου κεφαλαίου γίνεται η απαραίτητη μνεία στο ισχύον στη χώρα μας νομοθετικό πλαίσιο με σαφή διαχωρισμό της νομοθεσίας πριν και μετά το 2007, έτος αφετηριακό για τη μεταρρύθμιση στη δομή και τη λειτουργία των ΑΕΙ στην Ελλάδα. Ειδικότερα αναλύονται οι διατάξεις των Ν. 1268/82 και Ν. 2083/92 και των τροποποιήσεών τους, όπως ίσχυαν μέχρι τη εφαρμογή του Ν.3549/07. Παρουσιάζεται δηλαδή το νομοθετικό πλαίσιο που ίσχυε μέχρι τώρα, ώστε αφενός να δίνεται μια ολοκληρωμένη εικόνα της πρότερης κατάστασης και αφετέρου να προάγεται η σύγκριση. Στο σημείο αυτό έχει ενδιαφέρον να

επισημάνουμε πως οι κανονισμοί λειτουργίας προ του 2007 στηρίζονταν σε ένα σύμπλεγμα νόμων από το 1982 και μετά, εν πολλοίς διορθωμένο με νομοθετικές παρεμβάσεις από την πολιτεία και με τις κατά καιρούς τροποποιήσεις που επέφεραν οι σχετικές Υπουργικές Αποφάσεις.

Περαιτέρω, γίνεται εκτενής αναφορά με βιβλιογραφική υποστήριξη στο νέο νομοθετικό πλαίσιο με προβολή της εξελικτικής του πορείας από την αρχική του μορφή μέχρι την τελική και φυσικά με τις διορθώσεις που επιχειρήθηκαν. Η ταυτόχρονη αναδρομή σε παλαιότερες νομοθετικές ρυθμίσεις έχει ως στόχο να βοηθήσει στην εξαγωγή αξιολογικών κρίσεων και συνολικών αποτιμήσεων. Κρίθηκε σκόπιμο να μην εμπλακεί η έρευνα σε ατέρμονες αναφορές των διαφωνιών που κατά καιρούς εκφράστηκαν πανταχόθεν και πιθανόν μένει να φανεί κατά την εφαρμογή του νόμου ποιος είχε το δίκιο με το μέρος του.

Στη συνέχεια, στο δεύτερο κεφάλαιο γίνεται ιστορική αναδρομή όσον αφορά στην ίδρυση και τη λειτουργία των υπό εξέταση ΑΕΙ και αναλύονται θέματα λειτουργίας, οργάνωσης, διοίκησης, επέκτασης της νομοθεσίας και διαχείρισης των επιμέρους ζητημάτων. Η ανάλυση αφορά χωριστά ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα της χώρας μας και του εξωτερικού.

Στο τρίτο μέρος εξετάζεται εκτενώς η περίπτωση του πανεπιστημίου Πελοποννήσου. Παρουσιάζονται ιστορικά στοιχεία για την ίδρυση του πανεπιστημίου, με ιδιαίτερη αναφορά στις σχολές και τα τμήματα που το αποτελούν. Εξέχουσα σημασία αποδίδεται στο Τμήμα Οικονομικών Επιστημών το οποίο διεξάγει και τη σχετική έρευνα. Ακόμη υπογραμμίζεται ο ρόλος του ιδρύματος και καταγράφονται γενικά στοιχεία που αφορούν στην οργάνωση και διοίκησή του. Τέλος, σκιαγραφούνται οι βασικότερες διατάξεις και κατευθύνσεις του υπό κατάρτιση κανονισμού λειτουργίας, όπως προβλέπονται από τη συντακτική επιτροπή και όπως υπαγορεύει η ανάγκη εναρμόνισης με το νέο νομοθετικό πλαίσιο του 2007.

Στο τέταρτο και τελευταίο κεφάλαιο γίνεται συγκριτική παρουσίαση με τη μορφή διαγραμματικής αναπαράστασης με χρήση πινάκων και ερμηνευτικών σχολίων. Τίθενται οκτώ παράμετροι υπό το πρίσμα των οποίων πραγματοποιείται η σύγκριση. Οι συγκριτικοί πίνακες που προέκυψαν ως αποτέλεσμα της μελέτης των εσωτερικών κανονισμών λειτουργίας παρουσιάζουν ανάγλυφα τις κυριότερες προβλέψεις του νέου νόμου (ν. 3549/2007) για την ανώτατη εκπαίδευση σε σχέση με την πρότερη νομοθεσία, όπως αυτή αντικατοπτρίζεται στην κατάσταση που επικρατούσε στα

ιδρύματα. Γίνεται εκτενής αναφορά και σύγκριση σαράντα επτά (47) σημείων-παραγόντων που εντάσσονται στις οκτώ (8) γενικότερες παραμέτρους και οι τυχόν ομοιότητες και διαφορές παρουσιάζονται αναλυτικά. Βέβαια για λόγους οικονομίας χώρου και χρόνου δεν έχουν εκτεθεί αναλυτικά όλες οι λεπτομέρειες της έρευνας. Εξάλλου είναι ευχερές να ανατρέξει κανείς στους υπό σύγκριση κανονισμούς και να αναζητήσει το σημείο που τον ενδιαφέρει. Η μελέτη στην παρούσα φάση επικεντρώνεται να αναφερθεί στο βασικό περιεχόμενο των κανονισμών και όχι σε επουσιώδεις λεπτολογίες που άλλωστε δεν προάγουν την έρευνα και ασφαλώς είναι περιττές.

Τα κριτήρια επιλογής των υπό εξέταση παραμέτρων καθόρισαν οι σοβαρότερες τροποποιήσεις που επήλθαν μετά την ψήφιση του νέου νόμου-πλαισίου και την εκπορευόμενη από αυτήν υποχρέωση εφαρμογής από τα ΑΕΙ. Έτσι εξετάζεται:

- ✓ Η λειτουργία συμβουλίων και επιτροπών
- ✓ Η διαφάνεια και η δημοσιότητα της λειτουργίας του ΑΕΙ
- ✓ Το πρόγραμμα προπτυχιακών σπουδών
- ✓ Το πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών
- ✓ Οι εκλογές αρχών διοίκησης
- ✓ Ο θεσμός του γραμματέα του πανεπιστημίου
- ✓ Η ακαδημαϊκή δεοντολογία και
- ✓ Ο προϋπολογισμός και η οικονομική διαχείριση.

Χρονική οριοθέτηση της μελέτης

Η ανάλυση των στοιχείων της έρευνας, όπως και η συγκριτική παρουσίαση των συμπερασμάτων και αποτελεσμάτων της, έχει ως στόχο να δώσει μια γενική εικόνα των εσωτερικών κανονισμών λειτουργίας των ΑΕΙ της Ελλάδας και του εξωτερικού και να τονίσει τη συμβολή τους στην οργανωτική, διοικητική και ιστορική εξέλιξη των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων. Η έρευνα επικεντρώνεται στον εσωτερικό κανονισμό του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου που ως νεοσύστατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα έχει ανάγκη να στηριχθεί στην εμπειρία παλαιότερων ΑΕΙ. Έτσι με την κατάστρωση του εσωτερικού κανονισμού του, το Πα. Πελ.

ερμηνεύοντας και χρησιμοποιώντας τα στοιχεία που οδήγησαν τα προϋπάρχοντα ιδρύματα στη νέα εκπαιδευτική πραγματικότητα εγκαινιάζει τη δική του παρουσία και ενισχύει την αυτοσυνειδησία του.

Η μελέτη των εσωτερικών κανονισμών λειτουργίας ξεκινά από το πρόσφατο παρελθόν, αφού όλοι οι υπό εξέταση κανονισμοί των Εγχώριων Πανεπιστημίων έχουν εγκριθεί και ψηφισθεί από τη Βουλή των Ελλήνων από το έτος 2000 και μετά. Οι δε κανονισμοί λειτουργίας των Ιδρυμάτων της Ε.Ε. έχουν με τις επικαιροποιήσεις τελευταίο μήνα ανανέωσής τους μέχρι και τον Αύγουστο του 2008. Εκείνο που εκ προοιμίου μπορεί να παρατηρηθεί είναι ότι η ανάγκη εναρμόνισης με τις κατευθύνσεις της νομοθετικής μεταρρύθμισης του Ν.3549/2007 οδήγησε τα ιδρύματα στη σύνταξη νέων Εσωτερικών Κανονισμών Λειτουργίας με σαφείς διαφοροποιήσεις από τους προηγούμενους. Ως χρονική αφετηρία θα μπορούσε να νοηθεί το 1982 ως έτος ψήφισης του βασικού (μέχρι τώρα) νόμου 1268/’82 που ρύθμιζε τα θέματα λειτουργίας των ΑΕΙ αλλά και το 1992 ως έτος εκσυγχρονισμού της δομής και λειτουργίας τους. Ως καταληκτική χρονολογία για την παρούσα μελέτη λαμβάνεται το έτος 2007 όταν δηλαδή ψηφίστηκε ο Ν.3549/’07.

Προσέγγιση των πηγών .

Η έρευνα για τη μελέτη της εξελικτικής πορείας των Εσωτερικών Κανονισμών Λειτουργίας, έγινε αφενός βάσει των δημοσιευμένων Κανονισμών των υπό εξέταση ΑΕΙ και αφετέρου όσον αφορά στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου βάσει του υπό κατάρτιση και ως εκ τούτου υπό έγκριση, αδημοσίευτου σε ΦΕΚ, εσωτερικού κανονισμού του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου. Συγχρόνως χρησιμοποιήθηκαν ως πηγές απόψεις περί της λειτουργίας των πανεπιστημίων τις οποίες δημοσίευσαν ακαδημαϊκοί, λόγιοι και μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας. Ακόμη έγινε αξιοποίηση υλικού προερχόμενου από τους διαδικτυακούς τόπους των εξεταζόμενων ιδρυμάτων. Η έλλειψη σχετικών με το θέμα μελετών, ερευνών και εργασιών και εν γένει η δυστοκία στην εξεύρεση πηγών μπορεί να αποδοθεί στο προφανές έλλειμμα που παρουσίαζε το ισχύον ως πρόσφατα νομοθετικό πλαίσιο που δεν υποχρέωνε τα ιδρύματα σε εναρμονισμένες κατευθύνσεις στη σύνταξη των εσωτερικών κανονισμών λειτουργίας τους.

Βοηθητική, αλλά πολύτιμη, όπως αποδείχτηκε, πηγή στη διεξαγόμενη έρευνα υπήρξε ο πρότυπος εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας που εκδόθηκε και απεστάλη στα ιδρύματα από το ΥΠΕΠΘ προκειμένου να λειτουργήσει ως κατευθυντήρια γραμμή παρέχοντας υποστηρικτική βοήθεια στη διοίκηση και χρησιμεύοντας ως οδηγός κατευθύνσεων στα ΑΕΙ για τη σύνταξη των δικών τους κανονισμών.

Τέλος πληροφορίες για την εξέλιξη, δομή και οργάνωση, καθώς και πρόσθετα στοιχεία για τα ΑΕΙ και τους κανονισμούς τους αντλήθηκαν από τις γραμματείες των σχολών και των τμημάτων που μας εφοδίασαν με αρχειακό υλικό, αντίγραφα αποφάσεων της Συγκλήτου τους και άλλα έγγραφα που αποδείχθηκαν ιδιαίτερα χρήσιμα στην παρούσα συγκριτική μελέτη.

Μεθοδολογία έρευνας και μελέτης.

Η έρευνα για την οργανωτική εξέλιξη των υπό εξέταση ΑΕΙ βασίστηκε στη μελέτη υλικού και συγκεκριμένα των εγκεκριμένων εσωτερικών κανονισμών λειτουργίας των ιδρυμάτων. Εξετάστηκαν διεξοδικά οι ισχύοντες Κανονισμοί αλλά και κάθε πηγή ικανή να παράσχει πληροφορίες για τη δομή και την οργάνωση των Πανεπιστημίων.

Το υλικό που χρησιμοποιήθηκε είναι δημοσιευμένο στα σχετικά ΦΕΚ, αλλά και αναρτημένο στις ιστοσελίδες των διαδικτυακών τόπων των ιδρυμάτων. Συγχρόνως παρέχεται από τις γραμματείες των σχολών και των τμημάτων. Με βάση το υλικό αυτό πραγματοποιήθηκε διεξοδική επεξεργασία των επιμέρους στοιχείων. Τα αναλυτικά αποτελέσματα υπό τη μορφή της συγκριτικής μελέτης έχουν σκοπό να διαφωτίσουν κάθε ενδιαφερόμενο για το καθεστώς λειτουργίας των ΑΕΙ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1.

Ο ρόλος των εσωτερικών κανονισμών λειτουργίας των Α.Ε.Ι.

1.1 Γενικά περί εσωτερικών κανονισμών

Οι εσωτερικοί κανονισμοί λειτουργίας των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων περιλαμβάνουν κανονιστικές διατάξεις και πράξεις, αποφάσεις ζωτικού ενδιαφέροντος για τη λειτουργία του ιδρύματος, καθώς επίσης και όλες τις προβλεπόμενες από το νόμο ρυθμίσεις, λαμβανομένων υπόψη των ιδιαιτεροτήτων των Σχολών ή των Τμημάτων του εκάστοτε ιδρύματος. Συγκεκριμένα καθορίζουν μεταξύ άλλων θέματα όπως: ο αδιάβλητος τρόπος εισαγωγής των φοιτητών, οι όροι φοίτησης, λεπτομέρειες για τη λειτουργία των οργάνων διοίκησης, πρόβλεψη για διαφανή και αξιοκρατικό τρόπο πρόσληψης διοικητικού και μη-καθηγητικού διδακτικού προσωπικού, θέματα διδακτικού προσωπικού, κανονισμούς για οικονομικά ζητήματα και τη διαχείριση της περιουσίας του πανεπιστημίου.

Η διεθνής πρακτική που ακολουθείται είναι η σύνταξη του κανονισμού με ευθύνη και τρόπο που επιλέγει ο Πρύτανης. Στη συνέχεια ο εσωτερικός κανονισμός εγκρίνεται από το Πρυτανικό Συμβούλιο που λαμβάνει υπόψη συστάσεις από τη Σύγκλητο Διδασκόντων και τη Σύγκλητο Φοιτητών. Κατόπιν το κείμενο υποβάλλεται προς έγκριση στο Συμβούλιο Επιτροπών (Board of Trustees), χωρίς να απαιτείται η έγκρισή του από το Υπουργείο Παιδείας. Έτσι με την παροχή δυνατότητας λειτουργίας μέσω εσωτερικού κανονισμού προστατεύεται και ενδυναμώνεται στις σύγχρονες δημοκρατικές κοινωνίες η αυτοδιοίκηση των Α.Ε.Ι..

1.2 Η περίπτωση της Ελλάδας

Στη χώρα μας συγκεκριμένα με το νόμο που ψηφίστηκε από τη Βουλή των Ελλήνων το προηγούμενο έτος¹ επιχειρείται η διασφάλιση της οικονομικής και διοικητικής αυτοδιοίκησης των Α.Ε.Ι. με τη σύνταξη από αυτά τετραετούς

¹ Νόμος υπ' αριθμ. 3549/2007, ΦΕΚ 69 τ. Α

αναπτυξιακού προγράμματος το οποίο προσδιορίζει τις εκπαιδευτικές, ερευνητικές και διοικητικές ανάγκες και έχει ως στόχο την αποτελεσματική διαχείριση των σχετικών ζητημάτων. Συγχρόνως μέσω του εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας επιδιώκεται η κοινωνική λογοδοσία των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων με την κατάθεση στη Βουλή προς ενημέρωση και συζήτηση ετήσιας έκθεσης για την κατάσταση των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και την πορεία του τετραετούς προγράμματος. Ρυθμίζονται ζητήματα ακαδημαϊκού ασύλου, για να υπηρετείται η ανεξαρτησία των ιδεών και να αποτρέπεται η παραβατικότητα. Προς το σκοπό αυτό δημιουργούνται συνθήκες ευελιξίας, ώστε οι πανεπιστημιακές αρχές να μπορούν αυτόνομες να προστατεύουν το πραγματικό άσυλο και τους φοιτητές που θέλουν να σπουδάζουν απρόσκοπτα. Ακόμη ενισχύεται η διαφάνεια στις δραστηριότητες των Α.Ε.Ι. με την εφαρμογή της αρχής της δημοσιότητας στη λειτουργία τους και με τη θέσπιση υποχρέωσης να παρέχουν πληροφορίες αναφορικά με διοικητικά και οικονομικά θέματα και μέσω διαδικτύου. Παρέχεται στήριξη στους νέους φοιτητές και ιδιαίτερα σε όσους προέρχονται από ασθενέστερα εισοδηματικά στρώματα για την ομαλή μετάβαση από τη δευτεροβάθμια στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Παράλληλα υποβοηθείται από τον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας ο εξορθολογισμός των διαδικασιών για την εκλογή μελών ΔΕΠ, γιατί παρέχεται η δυνατότητα επικαιροποίησης του γνωστικού αντικείμενου της προκηρυσσόμενης θέσης. Εξασφαλίζεται μεγαλύτερη αξιοκρατία με τη διεύρυνση της σύνθεσης των εκλεκτορικών σωμάτων και των εισηγητικών επιτροπών με τη συμμετοχή μελών ΔΕΠ και άλλων Α.Ε.Ι.. Περαιτέρω με τη θέσπιση ανώτατης διάρκειας φοίτησης αντιμετωπίζονται οι αρνητικές επιπτώσεις της επ' αόριστον φοίτησης.

1.2.1 Ειδικότερες διατάξεις

Προς την επίτευξη των γενικότερων στόχων που υπηρετούν οι εσωτερικοί κανονισμοί λειτουργίας των Α.Ε.Ι. προβλέπονται οι ακόλουθες ειδικότερες διατάξεις² τόσο στον ισχύοντα (μέχρι την ψήφιση του Ν.3549/2007) Ν.2083/1992 όσο και στον πρότυπο Γενικό Εσωτερικό Κανονισμό λειτουργίας των Α.Ε.Ι. που συμπεριλαμβάνεται στον νέο νόμο-πλαίσιο (Ν.3549/2007) ο οποίος ισχύει εν όλω ή

² α) Ν. 2083/1992, ΦΕΚ. 159, τ.Α', άρθρο 5, παρ.3.

β) Ν. 3549/2007, ΦΕΚ 69, τ.Α', άρθρο 4, παρ. 3.

συμπληρωματικά μέχρι την προσαρμογή των υπαρχόντων ή την κατάρτιση νέων Εσωτερικών Κανονισμών λειτουργίας των Α.Ε.Ι.:

Σύμφωνα με το Ν.1268/1982 και τις τροποποιήσεις που ενσωματώθηκαν σε αυτόν με τον Ν.3549/2007 κάθε εσωτερικός κανονισμός, εκτός από τα επί μέρους θέματα, που αναφέρονται στις οικείες διατάξεις, ρυθμίζει οπωσδήποτε και τα ακόλουθα:

α) Την οργάνωση της ακαδημαϊκής, διοικητικής και οικονομικής λειτουργίας του Α.Ε.Ι. (θερινές διακοπές, αργίες, κ.λπ.).

β) Τους κανόνες λειτουργίας των συμβουλίων και των επιτροπών του Α.Ε.Ι.

γ) Την εκλογή των μελών Δ.Ε.Π. (εσωτερική διαδικασία προκήρυξης, κανόνες λειτουργίας εκλεκτορικών σωμάτων, ορκωμοσία εκλεγομένων κ.λπ.).

δ) Τα καθήκοντα, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας (ωράριο και λοιποί όροι απασχόλησης, πρόσθετα καθήκοντα, άδειες, υγειονομική περίθαλψη, κ.λπ.).

ε) Τα καθήκοντα, τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των φοιτητών (διαδικασία εγγραφής και παρακολούθησης, διακρίσεις, βραβεία, συνεργασία με πανεπιστημιακά όργανα και διδάσκοντες κ.λπ.).

στ) Τη διαδικασία και τις αρμοδιότητες των οργάνων ελέγχου για την τήρηση των θεσπισμένων κανόνων (καθιέρωση και περιγραφή πειθαρχικών αδικημάτων, θέσπιση κυρώσεων, ορισμό οργάνων ελέγχου και επιβολής ποινών, κ.λπ.).

ζ) Τον κανονισμό προπτυχιακών και μεταπτυχιακών σπουδών (δομή και λειτουργία, οδηγό σπουδών, τρόπο και διαδικασία εξετάσεων προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών, βαθμολογία, τύπο πτυχίων, ορκωμοσία κ.λπ.).

η) Τη μετεκπαίδευση και την επιμόρφωση του κάθε είδους προσωπικού του Α.Ε.Ι. (εκπαιδευτικά προγράμματα, σεμινάρια, αποστολές στην αλλοδαπή κ.λπ.).

θ) Τη διαδικασία χορήγησης κοινωνικών παροχών προς τους φοιτητές (κοινωνική ασφάλιση, υγειονομική περίθαλψη, στέγη, σίτιση, συγγράμματα κ.λπ.).

ι) Την απονομή τιμητικών ακαδημαϊκών τίτλων (διαδικασία χορήγησης, δικαιώματα και υποχρεώσεις κατόχων κ.λπ.).

ια) Τους κανόνες εθιμοτυπίας τελετουργικού χαρακτήρα και δημοσίων σχέσεων (ίδρυση μονάδας διαπανεπιστημονικών σχέσεων, υποδοχή αλλοδαπών φιλοξενούμενων φοιτητών κ.λπ.).

ιβ) τους κανόνες δεοντολογίας όλων των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας και τη διαδικασία και τα όργανα ελέγχου της τήρησής τους.

ιγ) τους κανόνες λειτουργίας των συλλογικών οργάνων και των κωλυμάτων συμμετοχής σε αυτά ή σε ερευνητικά ή άλλα προγράμματα.

ιδ) τη λειτουργία υπηρεσίας υποστήριξης φοιτητών και την άσκηση καθηκόντων Συμβούλων σπουδών από μέλη ΔΕΠ.

ιε) τους γενικούς κανόνες λειτουργίας των Βιβλιοθηκών, Σπουδαστηρίων και Αναγνωστηρίων του Ιδρύματος.

ιστ) την έκταση, τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις χορήγησης ανταποδοτικών υποτροφιών στους φοιτητές.

ιζ) τη φύλαξη του ιδρύματος και της περιουσίας του με τον προσφορότερο τρόπο.

ιη) Το ποσοστό αναλογίας μεταξύ υποχρεωτικών και επιλεγόμενων μαθημάτων στο πρόγραμμα σπουδών και τις προϋποθέσεις της δυνατότητας συμμετοχής των φοιτητών σε όλες τις εξεταστικές περιόδους.

ιθ) Τη διαδικασία κατάρτισης και αναθεώρησης του τετραετούς ακαδημαϊκού αναπτυξιακού προγράμματος και του ετήσιου απολογισμού.

κ) Την εξειδίκευση προϋποθέσεων και διαδικασιών εκλογής, εξέλιξης ή μονιμοποίησης μέλους Δ.Ε.Π..

κα) Τον τρόπο ορισμού εκπροσώπων μελών Δ.Ε.Π. κάθε Τομέα στη Γενική Συνέλευση Τμήματος.

κβ) Τη σύνθεση της γραμματείας υποστήριξης του Γραμματέα του Ιδρύματος.

κγ) Τα προσόντα, τις διαδικασίες επιλογής και τις αρμοδιότητες του Γραμματέα του Ιδρύματος.

κδ) Τον τρόπο διεξαγωγής των εκλογικών διαδικασιών για ανάδειξη συλλογικών οργάνων του Ιδρύματος.

κε) Την ενσωμάτωση της απόφασης του αρμόδιου οργάνου του Α.Ε.Ι. για τον καθορισμό των χώρων του Α.Ε.Ι. που καλύπτονται από το ακαδημαϊκό άσυλο.

1.3 Εσωτερικοί κανονισμοί λειτουργίας Α.Ε.Ι. στην Ε.Ε.

Από το σύνολο των εσωτερικών κανονισμών λειτουργίας Α.Ε.Ι. που ισχύουν στην Ε.Ε³, κρίθηκε σκόπιμη η μελέτη εκείνων του Ηνωμένου Βασιλείου, αφενός γιατί τα πανεπιστήμια της εν λόγω χώρας καταλαμβάνουν πολύ υψηλή θέση στον παγκόσμιο πίνακα κατάταξης των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και αφετέρου επειδή η πρόσβαση στους συγκεκριμένους κανονισμούς είναι σχετικώς απρόσκοπτη στους ερευνητές. Οι προαναφερθέντες λόγοι κατέστησαν σκόπιμη όσο και αναγκαία την έρευνα των εσωτερικών κανονισμών λειτουργίας (statutes) των University of Birmingham, του University of London και του University of Manchester. Πρόκειται μάλιστα για σύγχρονους κανονισμούς λειτουργίας (statutes). Αρκεί να αναφερθεί ότι η πιο πρόσφατη επικαιροποίηση, του Αυγούστου του 2008, που ήδη αναφέρθηκε είναι αυτή του πανεπιστημίου του Λονδίνου (University of London).

Σύμφωνα με τους ανωτέρω εσωτερικούς κανονισμούς και το ισχύον νομικό πλαίσιο του Ηνωμένου Βασιλείου, τα υπό εξέταση πανεπιστήμια θέτουν ως στόχο την απελευθέρωση των εσωτερικών τους δυνάμεων περιγράφοντας με λεπτομέρεια τη σύνθεση, τις εργασίες και τις δικαιοδοσίες των ανωτάτων οργάνων τους, παρέχοντας συγχρόνως διασύνδεση με τα διοικητικά όργανα του πανεπιστημίου, αλλά και τους υπόλοιπους παράγοντες του εκπαιδευτικού ιδρύματος. Ρυθμίζουν επίσης με τους κανονισμούς τόσο θέματα προαγωγής και παροχής νέας γνώσης μέσω της απρόσκοπτης έρευνας όσο και θέματα ελεύθερης διακίνησης των ιδεών με τη θέσπιση κανόνων η εφαρμογή των οποίων εξασφαλίζει την ανεξαρτησία των δημοσίων πανεπιστημίων από την πολιτεία.

Όπως προκύπτει από τη μελέτη των συγκεκριμένων κανονισμών, οι αντικειμενικοί στόχοι που τίθενται προς υλοποίηση από τις σχολές και τα τμήματα του πανεπιστημίου υπηρετούν το κοινό καλό, προάγουν την εκπαίδευση και ακολουθούν υψηλά ακαδημαϊκά πρότυπα. Ενδεικτικοί αυτών των γενικών στόχων είναι οι επιμέρους τομείς στους οποίους επικεντρώνονται οι συντάκτες των statutes.

³ Τα πανεπιστήμια πέραν του Ατλαντικού δεν παρέχουν ανάλογες δυνατότητες στους ερευνητές αποκλείοντας την πρόσβαση σε κάθε ενδιαφερόμενο εκτός πανεπιστημίου. Οι διαθέσιμες περιληπτικές και μεμονωμένες αναφορές στους κανονισμούς λειτουργίας τους δεν μπορούν να θεωρηθούν επαρκείς βιβλιογραφικές αναφορές για την προαγωγή της έρευνας. Κατά συνέπεια, το έλλειμμα πληροφόρησης γεννά θέματα διαφάνειας και δημοσιότητας της λειτουργίας τους, θέμα που δεν τίθεται πλέον στα ελληνικά ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, δεδομένης της σχετικής ρύθμισης περί διαφάνειας στο νέο νόμο-πλαίσιο.

Χαρακτηριστικά αναφέρονται στις αρμοδιότητες των πρυτανικών αρχών, τον τρόπο εκλογής τους, τους μηχανισμούς ελέγχου όλων των λειτουργιών οικονομικού και διοικητικού χαρακτήρα με την ύπαρξη ορκωτού ελεγκτή (auditor), καθώς επίσης και τον αναβαθμισμένο ρόλο του γραμματέα (secretary), ενός θεσμού που πρόσφατα εισήλθε στην ελληνική εκπαιδευτική πραγματικότητα.

Άλλα θέματα τα οποία προβλέπονται στους εξεταζόμενους εσωτερικούς κανονισμούς είναι οι τρόποι αξιολόγησης, η λειτουργία των συμβουλευτικών επιτροπών, η εγκυρότητα των διαδικασιών, ζητήματα φοιτητών, αλλά και θέματα του ακαδημαϊκού προσωπικού και μεταβατικές διατάξεις οι οποίες επιτρέπουν επικαιροποίηση των χαρακτηριστικών των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων στο πλαίσιο της εύρυθμης λειτουργίας δημοκρατικών κοινωνιών.

1.4 Νομοθετικό πλαίσιο

1.4.1 Η ισχύουσα νομοθεσία πριν το 2007

Ο βασικός νόμος ο οποίος ρύθμιζε θέματα δομής και λειτουργίας των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων ήταν ο Ν.1268/1982, ΦΕΚ 87, τ.Α' με τις εκάστοτε προσθήκες και παρατηρήσεις που ενσωματώθηκαν σε αυτόν από το Ν.1566/1985, ΦΕΚ 167, τ. Α' και το Ν.1579/1985, ΦΕΚ 217, τ. Α' και πιο πρόσφατα από τον Ν.2083/1992, ΦΕΚ 159, τ. Α' Συγχρόνως η έκδοση Υ.Α. του ΥΠΕΠΘ όπως και οι Β1/548, Β1/549, Β1/550, Β1/551, Β1/552, Β1/553 ρύθμιζαν επιμέρους ζητήματα των πανεπιστημίων, όπως μεταξύ άλλων τη δημιουργία τμημάτων, το χρόνο υποβολής διδακτορικών διατριβών.

Ακολούθησε ο Ν.2083/1992, ΦΕΚ 159, τ. Α' που αφορούσε στον εκσυγχρονισμό της ανώτατης εκπαίδευσης, ρύθμιζε θέματα διοικητικής και οικονομικής αυτοτέλειας των Α.Ε.Ι., οργάνωσης και διοίκησης, εκλογής των πρυτανικών αρχών και αρμοδιότητες πρυτάνεως, αρμοδιότητες των τμημάτων των σχολών, όπως τη γενική εποπτεία της λειτουργίας του από τις Πρυτανικές αρχές. Ρύθμιζε επίσης ζητήματα εκλογής των Διοικητικών αρχών είτε επρόκειτο για συλλογικά όργανα είτε για μονομελή.

Σημαντικά σημεία των νόμων που ρύθμιζαν θέματα της Ανώτατης Εκπαίδευσης στην Ελλάδα (N. 1268/82 , N.2083/92, N.2916/01 και 1404/1983) διατηρήθηκαν και στο νέο νόμο – πλαίσιο, μερικά εξ αυτών τροποποιήθηκαν και αρκετά καταργήθηκαν. Παρότι η μελέτη των εδαφίων αυτών εκφεύγει της παρούσας έρευνας, μια συνοπτική αναφορά θα ήταν χρήσιμη, για να σχηματίσει ο αναγνώστης σαφή εικόνα των μεταρρυθμίσεων που υλοποιούνται στο Ν.3549/07. Άλλωστε ενδέχεται η αναφορά αυτή να αποτελέσει το έναυσμα για περαιτέρω συγκριτική μελέτη και έρευνα. Αναφέρουμε λοιπόν τα σημεία που αντικαταστάθηκαν, καταργήθηκαν ή/και τροποποιήθηκαν:

1. Η παράγραφος 2 του άρθρου 1 του Ν. 1268/82 και σχετίζεται με την αποστολή των ΑΕΙ αντικαταστάθηκε από το άρθρο 1 του Ν.3549/07.

2. Τα εδάφια α' και γ' της παρ. 1 του άρθρου 1 του Ν. 2916/01 (ΦΕΚ 114 Α') καταργήθηκαν.

3. Το άρθρο 2 του Ν.1268/82 και τα άρθρα 2 και 7 του Ν.1404/1983 (ΦΕΚ 173 Α') καταργήθηκαν.

4. Οι παρ. 1 και 4 του άρθρου 5 του Ν. 2083/92 , η παρ. 5 του άρθρου 36 του Ν. 1404/1983 και η παρ.9^α του Ν. 2916/01 καταργούνται.

5. Το άρθρο 5 του Ν. 2083/1992 τροποποιήθηκε από το άρθρο 4 παρ. 3 του Ν.3549/2007.

6. Το εδάφιο α' της παρ. 1 του άρθρου 3 του Ν. 2083/1992 αντικαταστάθηκε από το άρθρο 8, παρ. 1 του νέου νόμου.

7. Το εδάφιο α' της παρ. 3 του άρθρου 4 του Ν. 2083/1992 αντικαταστάθηκε από το άρθρο 8 παρ. 2 εδάφιο 3 του Ν. 3549/07.

8. Στο τέλος της παρ. 6 του άρθρου 6 του Ν. 1268/1982 προστέθηκε η παρ. 3 του άρθρου 9 του Ν. 3549/07.

9. Στο τέλος της παρ. 2 του άρθρου 4 του Ν.1404/1983 προστέθηκε το άρθρο 9, παρ. 4.

10. Το εδάφιο β' της παρ. 3 του άρθρου 10 του Ν. 1268/82 αντικαταστάθηκε από το άρθρο 20, παρ.1 του Ν.3549/07.

11. Στο άρθρο 10 του Ν.1268/1982 προστέθηκε η παρ. 5 του άρθρου 20 του νέου νόμου.

12. Στο εδάφιο β' της παρ. 2 του άρθρου 10 του Ν.1404/1983 προστίθεται νέο στοιχείο ν) του άρθρου 20.

13. Η παράγραφος 5 του Κεφαλαίου Α' του άρθρου 6 του Ν.2083/1992 καταργείται.

14. Η παράγραφος 3 του Κεφαλαίου Γ' του άρθρου 6 του Ν.2083/1992 αντικαθίσταται.

1.4.2 Η μεταρρύθμιση του 2007

Η ανάγκη μεταρρύθμισης του θεσμικού πλαισίου για τη δομή και τη λειτουργία των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων οδήγησε στην έκδοση και ψήφιση από τη Βουλή των Ελλήνων του Ν.3549/2007, ΦΕΚ 69, τ. Α'. Ο συγκεκριμένος νόμος για τα Α.Ε.Ι., όπως προαναφέρθηκε, χρησιμοποιεί ως βάση το Ν.2083/1992 και αναπροσαρμόζει τις διατάξεις των Ν.1268/1982, Ν.1404/1983 και Ν.2916/2001 προσθέτοντας συγχρόνως κρίσιμα εδάφια βασικά σημεία των οποίων επεξηγούνται κατωτέρω, όπως μάλιστα αναφέρονται στις σχετικές ανακοινώσεις του ΥΠΕΠΘ⁴.

Το νέο νομοθετικό πλαίσιο αποτελεί προϊόν επεξεργασίας ποικίλων θέσεων που διατυπώθηκαν επί του θεσμικού πλαισίου λειτουργίας των ελληνικών Α.Ε.Ι., στη διάρκεια μιας δημόσιας διαβούλευσης. Θέσεις διατύπωσε το Εθνικό Συμβούλιο Παιδείας, οι Επιτροπές Εμπειρογνομώνων, καθώς και η Σύνοδος των Πρυτάνεων των Πανεπιστημίων και των Προέδρων των ΤΕΙ. Υποβλήθηκε ακόμη ένας αριθμός προτάσεων μέσω του Διαδικτύου ή με άλλους τρόπους στο ΥΠΕΠΘ.

Με τις ρυθμίσεις του νέου σχεδίου νόμου που αφορούν στα Πανεπιστήμια και τα Τ.Ε.Ι., επιδιώκονται μεταξύ άλλων:

1. Διασφάλιση της οικονομικής και διοικητικής αυτοδιοίκησης των Α.Ε.Ι., με τη σύνταξη από αυτά ενός **τετραετούς ακαδημαϊκού-αναπτυξιακού προγράμματος**, το οποίο θα προσδιορίζει τις εκπαιδευτικές, ερευνητικές και διοικητικές ανάγκες τους και θα έχει ως στόχο την αποτελεσματική διαχείριση των σχετικών ζητημάτων. Μέσω του προγραμματισμού αυτού, δίνεται η δυνατότητα στα Α.Ε.Ι. να έχουν αποτελεσματική διαχείριση ζητημάτων οικονομικού, διοικητικού και ακαδημαϊκού περιεχομένου.

2. Κοινωνική Λογοδοσία των Α.Ε.Ι. Κάθε χρόνο, ο Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων καταθέτει στη Βουλή προς ενημέρωση και συζήτηση ετήσια έκθεση για την κατάσταση των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και την πορεία του τετραετούς ακαδημαϊκού - αναπτυξιακού προγράμματος.

⁴ Δελτίο τύπου ΥΠΕΠΘ για το νομοσχέδιο Ανώτατης Εκπαίδευσης.

3. **Ενδυνάμωση της αυτοδιοίκησης των Α.Ε.Ι.**, με την παροχή δυνατότητας λειτουργίας τους μέσω εσωτερικών κανονισμών.
4. **Ακαδημαϊκό άσυλο.** Το Πρυτανικό Συμβούλιο και το Συμβούλιο για τα Τ.Ε.Ι. αντίστοιχα, ως δημοκρατικά εκλεγμένα από καθολική ψηφοφορία όργανα είναι αρμόδια για την άρση του ασύλου, με παρουσία εκπροσώπου δικαστικής αρχής. Το Ακαδημαϊκό άσυλο είναι για να υπηρετεί την ανεξαρτησία των ιδεών και όχι για να διευκολύνει την παραβατικότητα. Η πολιτεία δημιουργεί συνθήκες ευελιξίας ώστε οι πανεπιστημιακές αρχές-που έχουν την ευθύνη- να μπορούν αυτόνομες να προστατεύουν το πραγματικό άσυλο, να προστατεύουν τους φοιτητές που θέλουν να σπουδάζουν απρόσκοπτα, να προστατεύουν τα δημόσια πανεπιστήμια που είναι περιουσία του ελληνικού λαού.
5. **Ενίσχυση της διαφάνειας στις δραστηριότητες των Α.Ε.Ι.** Εφαρμογή της αρχής της δημοσιότητας στη λειτουργία τους και θέσπιση υποχρέωσης των Α.Ε.Ι. να παρέχουν πληροφορίες, αναφορικά με μορφωτικά, διοικητικά και οικονομικά θέματα και μέσω διαδικτύου. Η λειτουργία των Α.Ε.Ι. καθίσταται πλέον προσβάσιμη σε κάθε ενδιαφερόμενο.
6. **Επανακαθορισμός των στόχων των Α.Ε.Ι.** Τα ελληνικά ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα καλούνται να ανταποκριθούν πλέον στις προκλήσεις των καιρών, να αποτελέσουν χώρο διάδοσης γνώσης και παραγωγής έρευνας, συντελώντας ταυτόχρονα στην καλλιέργεια των ανθρωπιστικών αξιών και των αρχών της κοινωνικής συνοχής.
7. **Στήριξη στους νέους φοιτητές**, με παροχή οικονομικής συνδρομής (άτοκα εκπαιδευτικά δάνεια) σε όσους προέρχονται από ασθενέστερα εισοδηματικά στρώματα, και ανταποδοτικές υποτροφίες για όσους παρέχουν έργο στο Α.Ε.Ι., καθώς και παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών για την ομαλή μετάβαση αυτών από τη δευτεροβάθμια στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.
8. **Εξορθολογισμός των διαδικασιών για την εκλογή μελών ΔΕΠ** (δυνατότητα επικαιροποίησης γνωστικού αντικειμένου προκηρυσσόμενης θέσης). Εξασφάλιση μεγαλύτερης αξιοκρατίας (διεύρυνση σύνθεσης εκλεκτορικών σωμάτων και εισηγητικών επιτροπών, με συμμετοχή μελών ΔΕΠ άλλων Α.Ε.Ι.). Βασική καινοτομία είναι ότι η εκλογή και ο διορισμός των μελών ΔΕΠ θα γίνεται αποκλειστικά με πράξεις των οργάνων των Α.Ε.Ι., και ο έλεγχος νομιμότητας από τον

Υπουργό Παιδείας θα γίνεται κατ' έγκληση ή αυτεπαγγέλτως μετά την έκδοση των σχετικών πράξεων, έχοντας ακυρωτικό χαρακτήρα.

9. **Αντιμετώπιση αρνητικών επιπτώσεων της επ' αόριστον φοίτησης**, με θέσπιση ανώτατης διάρκειας αυτής (ελάχιστος αριθμός εξαμήνων που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου, προσαυξανόμενος κατά 100%). Δυνατότητα παράτασης κατά δύο (2) το πολύ εξάμηνα. Δυνατότητα διακοπής των σπουδών για χρόνο που δε θα προσμετράται στην ανώτατη διάρκεια φοίτησης. Δικαίωμα επαναφοράς. Δικαίωμα όσων έχουν συμπληρώσει τον ελάχιστο αριθμό εξαμήνων να παραταθούν οι σπουδές για πέντε ακαδημαϊκά έτη, αρχόμενα από το επόμενο ακαδημαϊκό έτος δημοσίευσης του νόμου.

10. **Αναβάθμιση της ποιότητας της ανώτατης εκπαίδευσης** με τη θέσπιση προϋποθέσεων στην ίδρυση νέων σχολών (υποβολή ειδικών μελετών σκοπιμότητας και βιωσιμότητας οικονομοτεχνικών μελετών).

11. **Δωρεάν χορήγηση ενός συγγράμματος ανά μάθημα** και υποχρέωση παροχής βιβλιογραφίας και οδηγών μελέτης από διδάσκοντες σε κάθε μάθημα. Επιπλέον, ποσότητα των διανεμομένων βιβλίων ίσης με το 1/10 των βιβλίων που δίδονται στους φοιτητές κάθε Α.Ε.Ι., θα εμπλουτίζει τη βιβλιοθήκη του.

12. Τέλος, με νόμο του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών προβλέπεται να ρυθμιστούν ζητήματα φοροαπαλλαγών για δωρεές προς ΑΕΙ κατ' αναλογία προς τα πολιτιστικά ιδρύματα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

2.1 Ιστορική αναδρομή

Οι πρώτοι εσωτερικοί κανονισμοί λειτουργίας⁵ έχουν τις ρίζες τους στα σχολεία της αρχαίας Αθήνας και ρυθμίζουν θέματα φοίτησης των μαθητών, αξιολόγησης της επίδοσης, ελέγχου της διαγωγής, καθώς επίσης ζητήματα διδακτικού προσωπικού όπως τον τρόπο διορισμού, τα μισθολογικά θέματα, την εξέλιξη και ασφαλώς πειθαρχικά ζητήματα και ποινές. Το πρώτο πανεπιστήμιο που λειτούργησε στην Ελλάδα είναι αυτό που ίδρυσε ο Πλάτων στο γυμναστήριο της Ακαδημίας. Συστηματοποιημένη όμως γνώση έδιναν και οι Σοφιστές, οι πρώτοι δάσκαλοι ανώτερης μόρφωσης οι οποίοι βρίσκονταν σε μόνιμη περιοδεία και έδιναν διαλέξεις περιοδεύοντας από τόπο σε τόπο. Τον 4^ο αι. διαδέχεται τους σοφιστές ο Αθηναίος Ισοκράτης που η Σχολή του της Ρητορικής ιδρύεται σαν αντίπαλος της Ακαδημίας. Όπως προκύπτει από την έρευνα υπάρχουν σαφείς υπαινιγμοί για την ύπαρξη κανόνων που ρυθμίζουν τη λειτουργία της πανεπιστημιακής κοινότητας και που ήταν υποχρεωτικοί για όσους επιθυμούσαν να εργαστούν ως καθηγητές, αλλά και να φοιτήσουν στις περίφημες Σχολές της Αθήνας. Στα βυζαντινά χρόνια το θέμα των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων είναι σκοτεινό⁶. Το ίδρυμα πάντως του Πανεπιστημίου της Κωνσταντινούπολης ιδρύθηκε με διάταγμα του Θεοδοσίου του Β' (425). Διέθετε 31 έδρες διδασκαλίας εκ των οποίων οι 16 ήταν ελληνόφωνες και οι υπόλοιπες λατινόφωνες. Τον 9^ο αι. ιδρύεται η ανώτερη Σχολή της Μαγναύρας που αποτελεί σταθμό στην ιστορία της βυζαντινής εκπαίδευσης. Το πανεπιστήμιο αυτό περιελάμβανε σχολές Φιλοσοφίας, Γεωμετρίας, Αστρονομίας και Γραμματικής. Τόσο ο Θεοδοσιανός Κώδικας όσο και άλλα αυτοκρατορικά διατάγματα και Τυπικά αυτοκρατόρων ρυθμίζουν με λεπτομέρειες τους κανονισμούς λειτουργίας των ιδρυθέντων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων. Κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας, η λειτουργία των πανεπιστημιακών ιδρυμάτων αναστέλλεται, αλλά οι Έλληνες λόγιοι γίνονται πρωτεργάτες της ίδρυσης πανεπιστημιακών ιδρυμάτων κατά τα πρότυπα των ελληνικών σε περιοχές της Ιταλίας, όπως η Πάδοβα και η Γένοβα και στις

⁵ Πρβλ. Flaceliere Robert, Ο δημόσιος και Ιδιωτικός βίος των αρχαίων Ελλήνων, Αθήνα 1988, Εκδ. Παπαδήμα. σ. 107-146.

⁶ Στήβεν Ράνσιμαν, Βυζαντινός Πολιτισμός, εκδ. Γαλαξία, 1969, σ.252

παραδουνάβιες ηγεμονίες. Το γεγονός αυτό είχε ως αποτέλεσμα τη μεταφορά γνώσης ως προς τα διοικητικά θέματα και την τελειοποίηση της οργάνωσης και λειτουργίας των ιδρυμάτων. Μετά την ελληνική επανάσταση το πρώτο μέλημα του Κυβερνήτη της Ελλάδας, Ιωάννη Καποδίστρια ήταν η ίδρυση ελληνικού πανεπιστημίου στο ανεξάρτητο τμήμα της χώρας. Αυτή προβλέφθηκε με προσωπική του πρωτοβουλία και παρά τις έντονες αντιρρήσεις που προβλήθηκαν με το σκεπτικό ότι το νεοσύστατο κράτος ήταν ανέτοιμο να παράσχει τόσο υψηλού επιπέδου σπουδές.

Στη σύγχρονη Ελλάδα, καταγράφονται αρκετές προσπάθειες εφαρμογής εσωτερικών κανονισμών λειτουργίας στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της Ελλάδας η μελέτη των οποίων εκφεύγει των ορίων της παρούσας εργασίας καθώς αυτή περιορίζεται στη διερεύνηση της υπάρχουσας κατάστασης στα Α.Ε.Ι της χώρας. Είναι χρήσιμο για τον αναγνώστη να αναφέρουμε πως αρκετά από τα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα που λειτουργούν σήμερα στερούνται εσωτερικών κανονισμών λειτουργίας με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατή η συγκριτική τους μελέτη η οποία και επιχειρείται με την παρούσα εργασία. Συνακόλουθα θα αποτυπώσουμε την κατάσταση που υπάρχει σήμερα με την αναδρομή στο νομοθετικό πλαίσιο των κανονισμών λειτουργίας των υπό εξέταση Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων της Ελλάδας και μερικών του Ηνωμένου Βασιλείου. Διακινδυνεύοντας μια γενικόλογη κρίση πάντως θα λέγαμε πως πριν την εφαρμογή του Ν.3549/2007 που υποχρεώνει τα Α.Ε.Ι να εκπονήσουν εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας, πάνω από τα μισά ιδρύματα της χώρας λειτουργούσαν χωρίς την καθοδήγηση τέτοιων κανόνων.

Αξιοποιώντας τις πηγές που ήταν διαθέσιμες και το διαδικτυακούς τόπους των Πανεπιστημίων που ήταν ενημερωμένοι με αντίστοιχα στοιχεία, εκθέτουμε ακολούθως τι ίσχυε μέχρι τη στιγμή που η πολιτεία αποφάσισε να νομοθετήσει και να υποχρεώσει τα ιδρύματα να προβούν στη σύνταξη εσωτερικών κανονισμών λειτουργίας που να διέπουν τα βασικότερα σημεία της δομής τους.

2.2 Το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Μερικά χρόνια μετά την ίδρυση του νέου Ελληνικού Κράτους συστήθηκε και λειτούργησε το ονομαζόμενο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών. Συγκεκριμένα ιδρύθηκε στις 3 Μαΐου 1837 και ήταν το πρώτο όχι μόνο στην ελληνική επικράτεια αλλά και στην Ανατολική Μεσόγειο⁷. Το «Οθωνικόν Πανεπιστήμιον», όπως λεγόταν, πριν πάρει την ονομασία «Εθνικόν και Καποδιστριακόν Πανεπιστήμιον Αθηνών» το αποτελούσαν τέσσερις σχολές: Θεολογίας, Νομικής, Ιατρικής και Τεχνών (Εφαρμ. Επιστημών και Μαθηματικών). Κρίνουμε σκόπιμο να αναφέρουμε ότι ο εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας βρίσκεται μέχρι το 1954 σε πολύ πρώιμο(;) και πρόχειρο στάδιο, καθώς πολιτικές και κοινωνικές αλλαγές και ανακατατάξεις δεν επιτρέπουν την οριστική του διαμόρφωση. Όταν το Πανεπιστήμιο Αθηνών λειτούργησε υπό την εποπτεία του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων (1954) ρυθμίστηκαν με μεγαλύτερη σαφήνεια ζητήματα του ιδρύματος που στο παρελθόν είχαν ταλαιπωρήσει φοιτητές και διδάσκοντες λόγω χάσματος μεταξύ του καινούργιου ιδρύματος και παλαιότερων που λειτουργούσαν σε άλλες χώρες.

2.3 Το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Ιστορική Αναδρομή

Την προσπάθεια για ίδρυση πανεπιστημίου στη Θεσσαλονίκη⁸ είχε ξεκινήσει ο Ελευθέριος Βενιζέλος, σε μία εποχή που η Βόρεια Ελλάδα μόλις είχε απελευθερωθεί και η τόνωση των «Νέων Χωρών», όπως αποκαλούνταν τότε οι νεοαπελευθερωθείσες περιοχές, προέβαλλε ως εθνική ανάγκη. Μάλιστα, παράλληλα με το πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης προβλεπόταν και η ίδρυση ενός ακόμη πανεπιστημίου στη Σμύρνη. Η Μικρασιατική καταστροφή όμως ανέτρεψε εκείνα τα σχέδια. Αργότερα, το 1924, ο πρωθυπουργός Αλέξανδρος Παπαναστασίου αποφάσισε την ίδρυση του πανεπιστημίου και ξεκίνησε τις διαδικασίες που ευδοκίμησαν το καλοκαίρι του 1925.

⁷ Από την ιστοσελίδα του ΕΘΝ. και Καποδ. Παν/μιου Αθηνών-Ιστορικό, 29-8-2008, 16:50.

⁸ Από την ιστοσελίδα του ΑΠΘ, 8-9-2008, 17:55.

Ο ιδρυτικός νόμος του πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (ν. 3341/14-6-25) ψηφίστηκε στις 5 Ιουνίου 1925 από την τότε συντακτική συνέλευση έπειτα από πολλές και μακρές συζητήσεις και δημοσιεύθηκε στο φύλλο Εφημερίδας της Κυβερνήσεως της 22ας Ιουνίου 1925. Από τις πρώτες ημέρες της ψήφισής του ο ιδρυτικός νόμος πέρασε από πολλές περιπέτειες και δοκιμασίες, που συνεχίστηκαν αδιάκοπα στα πρώτα χρόνια της εφαρμογής του λόγω της πολιτικής αναταραχής εκείνης της εποχής. Ωστόσο, το πανεπιστήμιο ξεκίνησε να λειτουργεί από το 1926 με πρώτο πρόεδρο τον Γεώργιο Χατζηδάκι και κατόπιν τον Χρίστο Τσουντα.

Στον ιδρυτικό νόμο μεγαλύτερη βαρύτητα δινόταν στην ανάπτυξη των θεωρητικών επιστημών, κατεύθυνση που συμβάδιζε άλλωστε με τις αντιλήψεις της εποχής. Τον πρώτο χρόνο, το 1926, λειτούργησε η Φιλοσοφική Σχολή, που στεγάστηκε στο κτίριο «Αλλατίνι», εκεί που στεγάζονται σήμερα οι υπηρεσίες της Νομαρχίας Θεσσαλονίκης.

Σύντομα όμως διαπιστώθηκε ότι η επιλογή δεν ήταν η καλύτερη, γι' αυτό και αποφασίστηκε η μεταστέγασή του, τον Οκτώβριο του 1927, στο μέγαρο της οδού Εθνικής Αμύνης, όπου προηγουμένως στεγαζόταν το Β' Στρατιωτικό Νοσοκομείο. Το κτίριο αυτό επισκευάστηκε και λίγο αργότερα επεκτάθηκε με την προσθήκη και τρίτου ορόφου. Σήμερα αποτελεί το ιστορικό κτίριο του πανεπιστημίου και στεγάζει ένα μέρος μόνο της Φιλοσοφικής Σχολής.

Το 1927 λειτούργησε και η Φυσικομαθηματική Σχολή με πρώτο της τμήμα το Τμήμα Δασολογίας, που το 1937 μαζί με το Τμήμα Γεωπονίας αποχωρίστηκαν και δημιούργησαν τη Γεωπονοδασολογική Σχολή. Το 1929 άρχισε να λειτουργεί η Σχολή Νομικών και Οικονομικών Επιστημών. Η Ιατρική και η Θεολογική Σχολή, που προβλέπονταν από τον ιδρυτικό νόμο, λειτούργησαν πολύ αργότερα, το 1942.

Μετά τον πόλεμο, το 1950 - '51, ιδρύθηκε η Κτηνιατρική Σχολή και στη συνέχεια με χρονολογική σειρά τα Ινστιτούτα Ξένων Γλωσσών (1951), η Πολυτεχνική (1955) και η Οδοντιατρική (το 1959 ως τμήμα της Ιατρικής και από το 1971 ως ανεξάρτητη σχολή).

Το 1982 με το νόμο 1268 για τη δομή και λειτουργία των Α.Ε.Ι. επήλθε γενική αναδιάρθρωση των δομών του Α.Π.Θ., όπως και όλων των πανεπιστημίων, με την ανάδειξη του τμήματος ως βασικής ακαδημαϊκής μονάδας, την ανασύσταση των σχολών και τη σύμπτυξη τμημάτων σε νέες ως εξής: Θεολογική Σχολή, Φιλοσοφική Σχολή, Σχολή Θετικών Επιστημών, Σχολή Νομικών και Οικονομικών Επιστημών, Σχολή Γεωτεχνικών Επιστημών, Σχολή Επιστημών Υγείας και Πολυτεχνική Σχολή.

Μετά το 1982 ιδρύθηκαν η Παιδαγωγική Σχολή(1983), η Σχολή Καλών Τεχνών (1984) και τα αυτοδύναμα τμήματα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού (1983) και Δημοσιογραφίας και Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας (1991), καθώς και η Παιδαγωγική Σχολή της Φλώρινας (1993) που εντάσσεται πλέον στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας. Επιπλέον όλα αυτά τα χρόνια προστέθηκαν και άλλα τμήματα στις ήδη υπάρχουσες σχολές, όπως το Τμήμα Πολιτικών Επιστημών στη Σχολή Ν.Ο.Π.Ε, το Τμήμα Ψυχολογίας στη Φιλοσοφική Σχολή και το Τμήμα Πληροφορικής στη Σχολή Θετικών Επιστημών.

Στα νεότερα τμήματα ανήκουν και τα ανεξάρτητα τμήματα Μηχανικών Διαχείρισης Ενεργειακών Πόρων στην Κοζάνη (1999), στη Φλώρινα το Τμήμα Βαλκανικών Σπουδών (1999) και η Παιδαγωγική Σχολή (1993), που έχουν ενταχθεί πλέον όλα στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας, από 1η Ιανουαρίου 2004 (συνεδρίαση συγκλήτου 2753/28.8.2003).

Τέλος, το 2004 ιδρύθηκαν δύο νέα τμήματα, το Τμήμα Κινηματογράφου που υπάγεται στη Σχολή Καλών Τεχνών και το Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας και Ανάπτυξης (με έδρα τη Βέροια) που υπάγεται στην Πολυτεχνική Σχολή. Σημειώνεται επίσης ότι η σύγκλητος αποφάσισε την κατάργηση της Σχολής Επιστημών Υγείας και της Σχολής Γεωτεχνικών Επιστημών μετατρέποντας τα τμήματα σε μονοτμηματικές σχολές εκτός από το Τμήμα Φαρμακευτικής.

Με βάση το Ν. 2083/1992 που ρυθμίζει, όπως προαναφέραμε, θέματα εκσυγχρονισμού της Ανώτατης εκπαίδευσης⁹ καθώς επίσης και ζητήματα εσωτερικής λειτουργίας των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, εκδόθηκε η υπ' αριθμ.

⁹ Ν.2083/1992 ΦΕΚ 159,τ. Α', άρθρο 5 παρ.1 και 4.

Φ.1.231/Β1/425 Υ.Α του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων που αφορά στην «Έγκριση του εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης». Προγενέστερα η λειτουργία του ιδρύματος ρυθμιζόταν από τον εσωτερικό κανονισμό που είχε εγκρίνει ο Ν.1558/1985 , άρθρο 29 Α΄ έτσι όπως τροποποιήθηκε από το Ν.2081/1992 άρθρο 27 και ίσχυε εφεξής.

Ο εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας του Α.Π.Θ καταρτίστηκε από τη Σύγκλητο του Ιδρύματος στην υπ' αριθμ. 2718/5-7-2000 συνεδρίασή της. Η Σύγκλητος αφού έλαβε υπόψη τις διατάξεις των άρθρων 2 παρ. 2(ν) 5 και 12 παρ. 8,9 του Ν. 2083/1992 απέστειλε το προσχέδιο στον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ο οποίος και εξέδωσε την προαναφερθείσα Υπουργική Απόφαση Φ.1.231/Β1/425 η οποία ακολούθως δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ1099 στις 5 Σεπτεμβρίου 2000 δίνοντας έτσι νομική υπόσταση και εγκυρότητα λειτουργίας στον εσωτερικό κανονισμό του ΑΠΘ. Σήμερα εφαρμόζεται όπως τροποποιήθηκε με την Υπουργική Απόφαση 129201/Β1 στο Φ.Ε.Κ. 1562/13-12-2002 τεύχος Β' και την Υπουργική Απόφαση 60210/Β1 στο Φ.Ε.Κ. 1517/11-10-2004 τεύχος Β'.

Παρακάτω παρατίθενται τα εν λόγω Φ.Ε.Κ.:

- Φ.Ε.Κ. 1099/5-9-2000 τεύχος Β'
- Φ.Ε.Κ. 1562/13-12-2002 τεύχος Β'
- Φ.Ε.Κ. 1517/11-10-2004 τεύχος Β'

Ακροθιγώς αναφέρουμε ορισμένα θέματα¹⁰ που ρυθμίζονται με τον εν λόγω κανονισμό:

- α. Η λειτουργία της Συγκλήτου και του Πρυτανικού Συμβουλίου.
- β. Εκλογή πρυτανικών αρχών κλπ.
- γ. Δικαιώματα και υποχρεώσεις μελών ΔΕΠ.
- δ. Επιτροπές του ΑΠΘ-Κανόνες λειτουργίας Συμβουλίων.
- ε. Δικαιώματα και υποχρεώσεις των φοιτητών.
- στ. Πειθαρχικές διατάξεις.
- ζ. Μεταπτυχιακές σπουδές.

¹⁰ Υ.Α. Φ.1.231/Β1/425/ ΥΠΕΠΘ, κεφ. Α΄,Β΄.

Καθίσταται σαφές από την παράθεση των ανωτέρω στοιχείων πως το Α.Π.Θ., εφόσον έχει εκπονήσει εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας από το 2000 και έχει προσαρμόσει τη δομή και τη λειτουργία του σε αυτόν απλώς θα πρέπει να εναρμονιστεί με τις κατευθύνσεις του Ν.3549/2007 και να αναπροσαρμόσει τα σημεία εκείνα που χρήζουν προσαρμογής έτσι ώστε να πληρούν τις προδιαγραφές της νομοθεσίας. Η συγκριτική μελέτη των επιμέρους στοιχείων του εσωτερικού κανονισμού εφεξής θα λαμβάνει ως σημείο αναφοράς τον υπάρχοντα εσωτερικό κανονισμό, έτσι όπως ψηφίστηκε, τροποποιήθηκε και ισχύει από τα έτη 2000,2002 και 2004 και εξής.

2.4 Το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο

Το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο είναι ως εκ της φυσικής και της νομικής του δομής Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα. Η ίδρυσή του ανάγεται στο 1836 και αποτελεί κληροδότημα Ηπειρωτών ευεργετών. Το 1873 στεγάστηκε σε συγκρότημα κτιρίων στο κέντρο της Αθήνας και συγκεκριμένα στην οδό Πατησίων. Το Διάταγμα της ίδρυσης του Σχολείου Τεχνικής Εκπαίδευσης¹¹ έχει ημερομηνία 31-12-1836. Σύμφωνα με το νέο ημερολόγιο η αντίστοιχη ημερομηνία είναι 21-01-1837. Το 1843 γίνεται η πρώτη μεταρρύθμιση που συνίσταται στη διαίρεση σε τρία (3) τμήματα με παράλληλη ίδρυση της «Σχολής των βιομηχανικών και των ωραίων τεχνών» η οποία ανεξαρτητοποιήθηκε μεταγενέστερα σε Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών. Οι εσωτερικοί κανονισμοί λειτουργίας αναμορφώνονται κάθε φορά που συντελούνται αλλαγές και μεταρρυθμίσεις στη δομή του Ε.Μ.Π.. Έτσι συναντάμε χρονολογίες-σταθμούς στη λειτουργία του ιδρύματος όπως το 1873 όταν πραγματοποιείται η στέγασή του στο κτίριο της Πατησίων, το 1887 που γίνεται η προαγωγή σε ΑΕΙ, το 1914 που το ίδρυμα υπάγεται στο Υπουργείο Δημοσίων Έργων και καθιερώνεται οριστικά ως Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο. Η τελευταία ριζική μεταρρύθμιση στην οργάνωση και διοίκηση του ΕΜΠ έγινε το 1917 με ειδικό νόμο που εξέδωσε η πολιτεία και έδωσε στο Πολυτεχνείο τη σημερινή του μορφή. Αντιλαμβάνεται κανείς τη δυσκολία του εγχειρήματος της έρευνας και συγκριτικής μελέτης όλων των

¹¹ Από την ιστοσελίδα του ΕΜΠ (www.ntua.gr/history2.html),30-8-2008,12:30.

παλαιών εσωτερικών κανονισμών λειτουργίας του εκπαιδευτικού ιδρύματος, προσπάθεια που δεν εμπίπτει εξάλλου στα όρια της παρούσας μελέτης.

Η σημερινή μορφή του Ε.Μ.Π. ανατρέχει στα πρότυπα του «Ηπειρωτικού» (Continental) Ευρωπαϊκού συστήματος εκπαίδευσης των μηχανικών με διάρκεια σπουδών τα πέντε (5) έτη. Λειτουργεί στο πλαίσιο της κείμενης νομοθεσίας και του άρθρου 16 του ισχύοντος Συντάγματος. Ο Ν. 1268/1982 διέπει τη λειτουργία του μέχρι την ψήφιση του νόμου-πλαισίου για τα ΑΕΙ δηλαδή του Ν. 3549/2007 και την υποχρεωτική εναρμόνιση της λειτουργίας και της δομής του με αυτόν.

Ο εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας που χρησιμοποιεί το ίδρυμα σήμερα ισχύει από 7-7-2000 έτσι όπως κυρώθηκε από τη Σύγκλητο στην 9^η συνεδρίαση και αφού η τελευταία έλαβε υπόψη τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας (Ν.2083/1992 και Ν.1268/1982) καθώς και τις αποφάσεις των συνεδριάσεων 9/16-7-1999,10/27-8-1999,14/22-10-1999, και 18/22-12-1999. Προκύπτει συνακόλουθα η υποχρέωση του ΕΜΠ να εναρμονίσει τον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας με όσα προβλέπει ο Ν.3549/2007, ώστε να συμπεριλάβει τις νέες διατάξεις περί διαφάνειας, θεσμοθέτηση Γραμματέα κ.α. Οφείλουμε πάντως να αναφέρουμε πως πρόκειται για καινοτόμο κανονισμό ο οποίος προβλέπει και ρυθμίζει πλειάδα εκπαιδευτικών θεμάτων τα οποία αναφέρονται στη λειτουργία του ιδρύματος. Υπάρχουν λεπτομερείς αναφορές και επισημάνσεις του κανονισμού του ΕΜΠ σε ζητήματα όπως η διοικητική πρακτική, η σύσταση και η μετεξέλιξη των τμημάτων, οι κανόνες εκλογής των αρχών, αλλά και σε θέματα φοίτησης και σπουδών όπως λ.χ η εξάλειψη της άσκοπης (sic) απώλειας διδακτικών ωρών¹², η σαφής χωροχρονική συγκέντρωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας και ο εξορθολογισμός του προγράμματος σπουδών.

2.5 Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών (Ο.Π.Α)

Το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών είναι, κατά σειρά αρχαιότητας, το τρίτο Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα της χώρας και το πρώτο στον χώρο των Οικονομικών Επιστημών και της Διοίκησης των Επιχειρήσεων. Έχει πλούσια ιστορία σημαντικών επιστημονικών επιτευγμάτων, που χαρακτηρίζουν το σύγχρονο παρόν και προδιαγράφουν εξαιρετικές προοπτικές για το μέλλον. Ιδρύθηκε το 1920 ως

¹² Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας ΕΜΠ, κεφ. Γ' άρθρο 6, παρ. 2.2

Ανωτάτη Σχολή Εμπορικών Σπουδών και μετονομάστηκε το 1926 σε Ανωτάτη Σχολή Οικονομικών και Εμπορικών Επιστημών (ΑΣΟΕΕ). Από το 1989 έχει τη σημερινή ονομασία, Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΟΠΑ). Ως ΑΕΙ, το Πανεπιστήμιο είναι ΝΠΔΔ με πλήρη αυτοδιοίκηση, επιχορηγούμενο και εποπτευόμενο από το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Τη Διοίκηση ασκούν ο Πρύτανης, η Σύγκλητος και το Πρυτανικό Συμβούλιο. Σήμερα στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών λειτουργούν οκτώ (8) Προπτυχιακά Τμήματα και είκοσι πέντε (25) Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών. Κάθε Τμήμα διοικείται από τον Πρόεδρο και/ή τον Αναπληρωτή του και τη Γενική Συνέλευση.

2.5.1 Ίδρυση και εξέλιξη του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών

Η ίδρυση του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών προέκυψε ως ιστορική αναγκαιότητα των συντελούμενων στη χώρα οικονομικών, τεχνολογικών και κοινωνικών αλλαγών στο τέλος του 19ου αιώνα και στις αρχές του 20ού. Από την ίδρυσή του μέχρι και τις μέρες μας, η πορεία του Οικονομικού Πανεπιστημίου χαρακτηρίζεται από μία διαρκή προσπάθεια παρακολούθησης των πολύπλευρων εξελίξεων της ελληνικής και διεθνούς κοινωνίας. Η προσαρμοστικότητα και ο δυναμισμός που αυτό επέδειξε, βοήθησαν, ώστε να εξελιχθεί από μία Σχολή Κλασικών και Εμπορικών Σπουδών σε ένα σύγχρονο και δυναμικό Πανεπιστημιακό Ίδρυμα οικονομικοτεχνικού χαρακτήρα, το οποίο δεν περιορίζεται στην ανάπτυξη των Κλασικών Οικονομικών και Διοικητικών Επιστημών, αλλά επεκτείνεται και στις σύγχρονες επιστήμες των Αποφάσεων και της Πληροφορικής, με ιδιαίτερη έμφαση στην ενσωμάτωση των ποσοτικών μεθόδων και των νέων τεχνολογιών. Το 2003 στα πλαίσια λειτουργίας της Εταιρείας Αξιοποίησης και Διαχείρισης της Περιουσίας του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών λειτούργησε για πρώτη φορά ο Εκδοτικός Οίκος του Πανεπιστημίου. Το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών εξακολουθεί να είναι ένας ζωντανός οργανισμός που παρακολουθεί τις σύγχρονες εξελίξεις και προσαρμόζεται με επιτυχία στις εκάστοτε ανάγκες, δικαιώνοντας την μέχρι τώρα ιστορική πορεία του.

2.5.2 Εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας

Ο εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών καταρτίστηκε από τη Σύγκλητο του ιδρύματος στην 16^η συνεδρίασή της στις 18-5-2001. Η Σύγκλητος αφού έλαβε υπόψη τις διατάξεις των άρθρων 2 παρ. 2γ, 5 και 12 παρ. 8 και 9 του Ν. 2083/1992 συνέταξε τον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας ο οποίος αφού ολοκληρώθηκε απεστάλη προς έγκριση στον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Με την απόφαση υπ' αριθμ. 13035/B1 του Υπουργού ΥΠΕΠΘ η οποία δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ671 στις 30 Μαΐου 2002 εγκρίθηκε ο νέος κανονισμός του Ο.Π.Α και έκτοτε τέθηκε σε ισχύ.

Ο κανονισμός λειτουργίας είναι κείμενο που εκτείνεται σε 25 περίπου σελίδες και προβλέπει ζητήματα εύρυθμης λειτουργίας της πανεπιστημιακής κοινότητας όπως η προστασία του ακαδημαϊκού ασύλου, ο σεβασμός του πανεπιστημίου και η προαγωγή ακαδημαϊκών και ηθικών αξιών. Σχετικά εδάφια ρυθμίζουν επίσης θέματα πρυτανικών αρχών όπως η σύγκληση της Συγκλήτου και οι ειδικότερες διατάξεις αρμοδιοτήτων της, η απαρτία και η διεξαγωγή συνεδριάσεων με αναφορά στα θέματα ημερήσιας διάταξης¹³. Ρυθμίζονται επίσης θέματα του πρυτανικού συμβουλίου που διευκολύνουν τη συζήτηση και τη λήψη αποφάσεων όπως περιπτώσεις ισοψηφίας αλλά και δημοσιοποίησης κάθε απόφασης. Ζητήματα όπως η λειτουργία της γενικής συνέλευσης τμήματος και η τήρηση πρακτικών των συνεδριάσεων εμπίπτουν στις αρμοδιότητες των συλλογικών οργάνων. Στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών προκειμένου να διασφαλιστεί η εύρυθμη λειτουργία του συγκροτεί επιμέρους επιτροπές και όργανα για το χειρισμό ειδικών θεμάτων. Τέτοιες επιτροπές είναι: 1. η επιτροπή των προέδρων 2. η επιτροπή προπτυχιακών σπουδών 3. η επιτροπή κέντρου ηλεκτρονικών υπολογιστών 4. η επιτροπή δικτύων 5. η επιτροπή βιβλιοθήκης 6. η επιτροπή παραπόνων και διευθέτησης διαφορών. Ο εσωτερικός κανονισμός προβλέπει επίσης θέματα εκλογής πρυτανικών αρχών τα οποία θα εξεταστούν συγκριτικά σε επόμενο κεφάλαιο.

¹³ Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας Ο.Π.Α Κεφ.Β'άρθρα 3-9

2.6 Το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

Το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας ιδρύθηκε (μαζί με το Πανεπιστήμιο Αιγαίου και το Ιόνιο Πανεπιστήμιο) το 1984 με το Π.Δ. 83/1984, που τροποποιήθηκε το 1985 με το Π.Δ. 302/1985 και το Π.Δ. 107/86. Έδρα του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας ορίστηκε ο Βόλος. Σύμφωνα με το ιδρυτικό διάταγμα το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας περιελάμβανε τα ακόλουθα τμήματα:

- Τμήμα Γεωπονίας, Φυτικής, και Ζωικής Παραγωγής
- Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού
- Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης
- Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών
- Τμήμα Χωροταξίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης

Με την τροποποίηση του πρώτου διατάγματος (του 1985) ιδρύθηκαν: η Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών (με τα δύο Παιδαγωγικά Τμήματα και το Γενικό Τμήμα), η Σχολή Επιστημών Παραγωγής (με το Τμήμα Γεωπονίας, Φυτικής, και Ζωικής Παραγωγής, το Τμήμα Χωροταξίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης, και το Τμήμα Μηχανολόγων Μηχανικών Βιομηχανίας). Επιπλέον, ιδρύθηκαν ως ανεξάρτητα τμήματα το Τμήμα Ιατρικής και το Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού. Η αρχική λοιπόν φάση της οργάνωσης και λειτουργίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας περιελάμβανε οκτώ συνολικά τμήματα, με έδρα το Βόλο, εκτός από το Τμήμα Ιατρικής, που είχε έδρα τη Λάρισα. Από τα τμήματα αυτά, τα δύο Παιδαγωγικά και το Τμήμα Γεωπονίας άρχισαν να δέχονται τους πρώτους φοιτητές από το ακαδημαϊκό έτος 1988-89. Από το επόμενο έτος 1989-90 άρχισε να λειτουργία του Τμήματος Χωροταξίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης, ενώ κατά το ακαδημαϊκό έτος 1990-91 άρχισαν να λειτουργούν τα Τμήματα Μηχανολόγων Μηχανικών Βιομηχανίας και το Τμήμα Ιατρικής. Το Γενικό Τμήμα επίσης, το οποίο δεν είχε δικούς του φοιτητές, άρχισε να παρέχει εκπαιδευτικές υπηρεσίες στα άλλα Τμήματα.

Με το Π.Δ. 177/1993 αποφασίστηκε η μετονομασία της Σχολής Ανθρωπιστικών Επιστημών σε "Σχολή Επιστημών του Ανθρώπου" και της Σχολής Επιστημών Παραγωγής σε "Σχολή Τεχνολογικών Επιστημών". Με το ίδιο διάταγμα ιδρύθηκαν τα ακόλουθα νέα Τμήματα του Πανεπιστημίου:

- Παιδαγωγικό Τμήμα Ειδικής Αγωγής
- Τμήμα Ιστορίας-Αρχαιολογίας-Λαογραφίας
- Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών
- Τμήμα Κτηνιατρικής
- Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού (επανάδρυση)
- Τμήμα Οδοντιατρικής
- Τμήμα Μαθηματικών & Πληροφορικής

Από τα νέα τμήματα άρχισαν να λειτουργούν από το ακαδημαϊκό έτος 1994-95 το Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών στο Βόλο, το Τμήμα Κτηνιατρικής στην Καρδίτσα, και το Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού στα Τρίκαλα. Κατά το Ακαδημαϊκό έτος 1998-99 άρχισαν να λειτουργούν το Παιδαγωγικό Τμήμα Ειδικής Αγωγής και το Τμήμα Ιστορίας-Αρχαιολογίας-Λαογραφίας στο Βόλο. Τα Τμήματα Οδοντιατρικής και Μαθηματικών & Πληροφορικής δεν λειτουργούν και είναι υπό κατάργηση.

Επίσης από το 1998 άρχισαν να λειτουργούν και 3 Προγράμματα Σπουδών Επιλογής τα οποία ήταν το ΠΣΕ Μουσειοπαιδαγωγικής Εκπαίδευσης και το ΠΣΕ Διαχείρισης Αγροτικού Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων στο Βόλο και το ΠΣΕ Ιατρικής Βιοχημείας στη Λάρισα. Η λειτουργία των Προγραμμάτων αυτών έληξε το 2004.

Με το Προεδρικό Διάταγμα 211/3-9-99 ιδρύθηκε το Τμήμα Οικονομικών Επιστημών στο Βόλο, το οποίο άρχισε να λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 1999-2000. Το ίδιο ακαδημαϊκό έτος άρχισε να λειτουργεί και το Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών στο Βόλο, το οποίο ιδρύθηκε με το Προεδρικό Διάταγμα 201/3-9-99. Τέλος, το ακαδημαϊκό έτος 2000-01 άρχισαν να λειτουργούν τα νέα τμήματα Μηχανικών Ηλεκτρονικών Υπολογιστών, Τηλεπικοινωνιών, και Δικτύων στο Βόλο και Βιοχημείας-Βιοτεχνολογίας στη Λάρισα, τα οποία ιδρύθηκαν με το Προεδρικό Διάταγμα 82/2000.

Αρχικά, η διοίκηση του Πανεπιστημίου ανατέθηκε σε Διοικούσα Επιτροπή, όπως

όριζε το Π.Δ. 83/1984. Έργο της Διοικούσας Επιτροπής ήταν η ίδρυση και στελέχωση των οργάνων διοίκησης και διαχείρισης του καθώς και η προετοιμασία της ακαδημαϊκής του λειτουργίας μέχρι την αυτονόμησή του εκλογή Πρυτανικών Αρχών. Η πρώτη Διοικούσα Επιτροπή διορίστηκε τον Μάρτιο του 1984 με έδρα την Αθήνα, ενώ από τον Σεπτέμβριο του 1994 η έδρα της Διοικούσας Επιτροπής μεταφέρθηκε στην έδρα του Πανεπιστημίου στο Βόλο.

Οι εκλογές για την ανάδειξη των πρώτων πρυτανικών αρχών του ΠΘ έγιναν τον Δεκέμβριο του 1998 και η Διοικούσα Επιτροπή έπαυσε και τυπικά να ασκεί τα καθήκοντά της με τον διορισμό των πρώτων πρυτανικών αρχών, οι οποίες ανέλαβαν έκτοτε τη διοίκηση του Πανεπιστημίου.

Ο εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας

Η Σύγκλητος του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας στη συνεδρίαση της 4/26-3-1999 αφού έλαβε υπόψη της:

- 1) Τις διατάξεις των άρθρων 2 παρ. 2(v), 5 και 12 παρ. 8,9 του Ν. 2083/92 Εκσυγχρονισμός της Ανώτατης Εκπαίδευσης
- 2) Τις αποφάσεις της Διοικούσας Επιτροπής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, που έχουν ληφθεί στις συνεδριάσεις 184/28-7-1995, 221/23-1-1998 και 222/25-2-1998 συνέταξε και κατάρτησε τον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας του ιδρύματος ο οποίος περιλαμβάνει διατάξεις ως ακολούθως 1. ρυθμίζει θέματα εμβλήματος και σφραγίδας, λειτουργίας των συλλογικών οργάνων, λειτουργίας της συγκλήτου και του πρυτανικού συμβουλίου. 2. προβλέπει τον τρόπο λειτουργίας των μονομελών οργάνων. 3. θέματα εκλογής διδακτικού- ερευνητικού προσωπικού. 4. πειθαρχικές διατάξεις των μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας. 5. φοιτητικά θέματα όπως δικαιώματα και υποχρεώσεις, παροχές στους φοιτητές, ωρολόγιο πρόγραμμα, βαθμούς, κατομολόγηση.

2.7 Το Πανεπιστήμιο Πατρών

Σύντομη Ιστορία

Το Πανεπιστήμιο ιδρύθηκε με το Ν.Δ. 4425 της 11ης Νοεμβρίου 1964 ως αυτοδιοικούμενο ΝΠΔΔ υπό την εποπτεία του Κράτους, στο πλαίσιο του Προγράμματος Διοικητικής Ανάπτυξης της Χώρας. Σκοπός της ιδρύσεως του Πανεπιστημίου Πατρών, όπως αναφέρεται στην εισηγητική έκθεση, που συνόδευε το σχέδιο Νομοθετικού Διατάγματος στη Βουλή, ήταν:

1. Η διδασκαλία και η έρευνα θεμάτων αναγομένων στην οικονομική ανάπτυξη της Χώρας με έμφαση στις θετικές Επιστήμες, Τεχνολογία, τις Οικονομικές και Κοινωνικές Επιστήμες και την Οργάνωση και Διοίκηση Επιχειρήσεων.
2. Η εκπαίδευση εξειδικευμένου επιστημονικού και τεχνικού δυναμικού για κάλυψη των αναγκών της Χώρας.
3. Η μείωση της εξόδου των Ελλήνων φοιτητών στο εξωτερικό.
4. Η διευκόλυνση της επανόδου στη Χώρα Ελλήνων επιστημόνων και καθηγητών που σταδιοδρομούσαν στα Πανεπιστήμια της αλλοδαπής.

Πέραν των παραπάνω η ίδρυση του Πανεπιστημίου είχε και ένα περισσότερο φιλόδοξο σκοπό. Και αυτός ήταν η ίδρυση ενός Προτύπου Πανεπιστημίου, το οποίο θα επέφερε αυτόματη βελτίωση στα προγράμματα διδασκαλίας των άλλων Πανεπιστημίων της Χώρας και θα διευκόλυνε την προσαρμογή της στις νέες συνθήκες της οικονομικής και τεχνολογικής ανάπτυξης της Χώρας. Παράλληλα το Πανεπιστήμιο θα παρείχε στο πνεύμα της διεθνούς συνεργασίας, υπηρεσίες και σε άλλες χώρες, που ευρίσκονταν στο ίδιο επίπεδο ανάπτυξης, προσδίδοντας έτσι διεθνή χαρακτήρα στην αποστολή του.

Αρχικά, η διοίκηση του Πανεπιστημίου ανατέθηκε σε πενταμελή Διοικούσα Επιτροπή, η οποία αργότερα έγινε με το Ν.Δ. 4591/1996 επταμελής. Έργο της Επιτροπής αυτής ήταν η οργάνωση των σχολών, ο καθορισμός του τρόπου λειτουργίας τους και γενικά η συγκρότηση των οργάνων διοίκησης και διαχείρισής του. Η πρώτη Διοικούσα Επιτροπή διορίστηκε την 9η Ιανουαρίου 1965 με έδρα την Αθήνα. Ακολούθως, η έδρα της Επιτροπής μεταφέρθηκε στην Πάτρα.

Η Διοικούσα Επιτροπή έπαυσε να ασκεί τα καθήκοντά της τον Οκτώβριο του 1974, οπότε επεκτάθηκαν στο Πανεπιστήμιο Πατρών, οι περί Πανεπιστημιακών Αρχών διατάξεις που ίσχυαν στο Πανεπιστήμιο Αθηνών.

Με βάση τις διατάξεις αυτές εξελέγησαν από τη Γενική Συνέλευση των καθηγητών οι Πανεπιστημιακές Αρχές και η πρώτη Σύγκλητος του Ιδρύματος με ετήσια θητεία.

Έως σήμερα, στα περισσότερα από 40 χρόνια λειτουργίας του Πανεπιστημίου Πατρών, αξιόλογοι ακαδημαϊκοί καθηγητές διατέλεσαν Πρυτανικές Αρχές του Ιδρύματος, του οποίου η αναπτυξιακή πορεία και η διακεκριμένη παρουσία στον ελληνικό και διεθνή χώρο, δικαιώνει το όραμα και τους αρχικούς στόχους της ίδρυσής του. Το Πανεπιστήμιο Πατρών είναι ένα δυναμικά αναπτυσσόμενο κέντρο διδασκαλίας και έρευνας.

Σήμερα, στο Πανεπιστήμιο λειτουργούν είκοσι δύο (22) Τμήματα. Τα Τμήματα είναι συγκροτημένα σε τέσσερις (4) Σχολές, ενώ προς το παρόν, υπάρχουν και δύο ανεξάρτητα Τμήματα, τα οποία αναμένεται να αποτελέσουν τη Σχολή Οικονομικών Επιστημών.

Το Τμήμα αποτελεί τη βασική λειτουργική ακαδημαϊκή μονάδα και καλύπτει το γνωστικό αντικείμενο μίας επιστήμης. Τα Τμήματα διαιρούνται σε Τομείς. Ο Τομέας συντονίζει τη διδασκαλία μέρους του γνωστικού αντικείμενου του Τμήματος, το οποίο αντιστοιχεί σε συγκεκριμένο πεδίο της επιστήμης. Στον Τομέα ανήκουν τα Εργαστήρια και οι Κλινικές, των οποίων η λειτουργία διέπεται από εσωτερικό κανονισμό.

Τα Τμήματα του Πανεπιστημίου Πατρών, στα πλαίσια είκοσι ένα (21) Προπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών, παρέχουν μία μεγάλη ποικιλία μαθημάτων, τα οποία οδηγούν σε Πτυχίο (4 έτη σπουδών) ή σε Δίπλωμα (5 έτη σπουδών).

Επίσης, στο Πανεπιστήμιο λειτουργούν τριάντα τρία (33) Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών, εκ των οποίων τα δέκα (10) είναι Διατμηματικά, ενώ δύο (2) είναι Διαπανεπιστημιακά. Τα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών οδηγούν σε Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (ΜΔΕ) και σε Διδακτορικό Δίπλωμα.

Σημαντικό αρωγό της εκπαίδευσης και της έρευνας στο Πανεπιστήμιο αποτελεί η Βιβλιοθήκη και Υπηρεσία Πληροφόρησης, καθώς και οι επιμέρους βιβλιοθήκες που λειτουργούν στα Τμήματα του Ιδρύματος.

Τέλος, θα πρέπει να σημειωθεί ότι το Πανεπιστήμιο Πατρών έχει κάνει σημαντικά βήματα στην υποστήριξη της εκπαιδευτικής διαδικασίας μέσω της χρήσης Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ). Στο Ίδρυμα χρησιμοποιούνται σύγχρονες εκπαιδευτικές προσεγγίσεις, οι οποίες εμπεριέχουν και τον εμπλουτισμό της κλασσικής διδασκαλίας με πολυμεσικό υλικό και εκπαιδευτικό λογισμό. Επιπλέον, η πρόσβαση των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας στο Διαδίκτυο με υπερ-υψηλές ταχύτητες άρει τους χρονικούς και γεωγραφικούς περιορισμούς στην εκπαίδευση και στη μάθηση.

Ο εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας

Η Σύγκλητος του Πανεπιστημίου Πατρών στην 358^η συνεδρίαση της στις 16-7-2003 αφού έλαβε υπόψη τις διατάξεις των άρθρων 2παρ. 2γ, 5 και παρ. 8και 9 του Ν. 2083\1992 κατάρτισε και απέστειλε στον Υφυπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων τον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας του ιδρύματος προς έγκριση. Αυτός εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ. 63357/B1 απόφαση του ΥΠΕΠΘ που δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ 1062 στις 14 Ιουλίου 2004 και έκτοτε ρυθμίζει θέματα λειτουργίας του Πανεπιστημίου Πατρών.

2.8 Το Πανεπιστήμιο Κρήτης

Το Πανεπιστήμιο Κρήτης δέχθηκε φοιτητές κατά το ακαδημαϊκό έτος 1977-1978, όταν λειτούργησε Φιλοσοφική Σχολή στο Ρέθυμνο και Φυσικομαθηματική Σχολή στο Ηράκλειο.

Το 1983 η Φιλοσοφική Σχολή συνέχισε να λειτουργεί με 3 διακριτά πλέον Τμήματα: Φιλολογίας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας και Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών. Αντίστοιχα το ίδιο έτος η Φυσικομαθηματική Σχολή μετονομάστηκε σε Σχολή Θετικών Επιστημών και συνέχισε τη λειτουργία της με 5 διακριτά Τμήματα: Μαθηματικών, Φυσικής, Χημείας, Βιολογίας, Επιστήμης Υπολογιστών και Βιολογίας. Το 1997 η σχολή μετονομάστηκε σε «Σχολή Θετικών και Τεχνολογικών Επιστημών». Στο Ρέθυμνο η Σχολή Επιστημών Αγωγής ιδρύθηκε το 1995. Σε αυτήν εντάχθηκαν το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης και το Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης, που λειτουργούσαν ανεξάρτητα από το 1984 – 85 και 1987 – 88 αντίστοιχα.

Η Σχολή Κοινωνικών Επιστημών ιδρύθηκε το 1984, αλλά άρχισε να δέχεται τους πρώτους φοιτητές το ακαδημαϊκό έτος 1987-1988, σε τρία Τμήματα: Οικονομικών Επιστημών, Κοινωνιολογίας και Ψυχολογίας. Το Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης που ανήκει στην ίδια Σχολή δέχτηκε τους πρώτους φοιτητές το ακαδημαϊκό έτος 1999-2000.

Η Σχολή Επιστημών Υγείας ιδρύθηκε το 1976 και άρχισε να λειτουργεί με το Τμήμα Ιατρικής το ακαδημαϊκό έτος 1984-1985, οπότε και δέχθηκε τους πρώτους φοιτητές. Το 1999 άρχισε να λειτουργεί το Τμήμα Εφαρμοσμένων Μαθηματικών της Σχολής Θετικών και Τεχνολογικών Επιστημών, ενώ το Τμήμα Επιστήμης και Τεχνολογίας Υλικών δέχτηκε φοιτητές το ακαδημαϊκό έτος 2001-2002. Οι Σχολές του Ρεθύμνου λειτουργούν από το Μάρτιο του 1998 στην Πανεπιστημιούπολη Ρεθύμνου στην περιοχή Γάλλου. Τα κτίρια καλύπτουν έκταση 30.000 τ.μ. και εκτός των αιθουσών διδασκαλίας και γραφείων μελών Δ.Ε.Π. περιλαμβάνουν τη Βιβλιοθήκη, τα γραφεία διοίκησης, το Εστιατόριο, κυλικεία, γραφεία συλλόγων φοιτητών και νοσηλευτική υπηρεσία.

Στο Ηράκλειο στην περιοχή Βουτών λειτουργούν η Ιατρική Σχολή (σε έκταση 24.000 τ.μ.), και τα Τμήματα Φυσικής, Βιολογίας, χημείας (σε έκταση 25.000 τ.μ.) και από το έτος 2002 λειτούργησε και το Φοιτητικό Κέντρο.

Τα υπόλοιπα Τμήματα, υπηρεσίες και το φοιτητικό εστιατόριο λειτουργούν στην περιοχή της Κνωσού σε προκατασκευασμένες ως επί το πλείστον εγκαταστάσεις (27.000 τ.μ.) με προοπτική μετεγκατάστασής τους στην Πανεπιστημιούπολη Βουτών τα προσεχή έτη.

Στο Πανεπιστήμιο Κρήτης φοιτούν 11.918 προπτυχιακοί φοιτητές και 2.130 μεταπτυχιακοί φοιτητές. Στα ερευνητικά προγράμματά του απασχολούνται περισσότεροι από 400 ερευνητές. Το διδακτικό προσωπικό του Πανεπιστημίου αποτελείται από 544 μέλη Δ.Ε.Π. και διδάσκοντες σύμφωνα με το Π.Δ. 407. Η λειτουργία του υποστηρίζεται από 240 και πλέον διοικητικούς υπαλλήλους, μέλη Ειδικού Διοικητικού και Τεχνικού Προσωπικού και Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού. Η λειτουργία του Πανεπιστημίου βασίζεται στη δημιουργική συνεργασία όλων των φορέων της ακαδημαϊκής κοινότητας. Η δραστηριότητα του κάθε φορέα ασκείται στα πλαίσια της νομοθεσίας, του εσωτερικού κανονισμού και των καταστατικών αρχών του φορέα. Πέρα από τους γραπτούς κανονισμούς, όμως η ακαδημαϊκή κοινότητα στηρίζεται σε ένα σύνολο αξιών, οι οποίες προκύπτουν από την ελεύθερη επιστημονική σκέψη.

Ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας

Η λειτουργία του Πανεπιστημίου Κρήτης βασίζεται στη δημιουργική συνεργασία όλων των φορέων της ακαδημαϊκής κοινότητας. Η δραστηριότητα του κάθε φορέα ασκείται στα πλαίσια της νομοθεσίας, του εσωτερικού κανονισμού και των καταστατικών αρχών του φορέα.

Πέρα από τους γραπτούς κανονισμούς, όμως, η ακαδημαϊκή κοινότητα στηρίζεται σε ένα σύνολο αξιών, οι οποίες προκύπτουν από την ελεύθερη επιστημονική σκέψη¹⁴. Ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας του Πανεπιστημίου Κρήτης καταρτίστηκε στην 143^η συνεδρίαση της Συγκλήτου στις 22-9-2000 η οποία

¹⁴ Από την ιστορική αναδρομή για το ίδρυμα όπως παρουσιάζεται στην ιστοσελίδα του, www.uoc.gr/

αφού έλαβε υπόψη της α) τις διατάξεις του άρθρου 2 παρ.2γ,5 και 12 παρ. 8 και 9 του Ν. 2083/1992 αλλά και β) τις προηγούμενες αποφάσεις των ειδικών συνεδριάσεων 131/7-10-1999 και 133/10-12-1999 απέστειλε στον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων προς έγκριση το κείμενο του κανονισμού. Ο Κανονισμός Λειτουργίας εγκρίθηκε με την ΥΑ Φ1/375/Β1/696 και δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ Β'1525 14.12.2000.

2.9 The University of Manchester

Το Πανεπιστήμιο του Manchester ιδρύθηκε το 1824 στην ομώνυμη Αγγλική πόλη με συγχώνευση δύο ιδρυμάτων του Victoria University και του University of Manchester Institute of Science and Technology (UMIST) . Τα δυο αυτά ιδρύματα θεωρούνταν εκ των σπουδαιότερων στη Μεγάλη Βρετανία. Ανάμεσα στους αποφοίτους του υπάρχουν 23 κάτοχοι βραβείων Νόμπελ είτε έχοντας απευθείας σπουδάσει εκεί είτε έχοντας εκπονήσει ερευνητικά προγράμματα .

Το Πανεπιστήμιο συνδέει την ιστορία του με την πόλη του Manchester που θεωρείται η πρώτη βιομηχανική πόλη της Αγγλίας και ως εκ τούτου είναι στενά συνδεδεμένο επαγγελματικά με αυτήν.

Η επανάσταση των Ηλεκτρονικών υπολογιστώ ξεκίνησε για το Πανεπιστήμιο του Manchester το 1948 όταν Tom Kilburn και ο Sir Freddie Williams έφτιαξαν ένα μηχάνημα που «έτρεξε» για πρώτη φορά αποθηκευμένο πρόγραμμα.

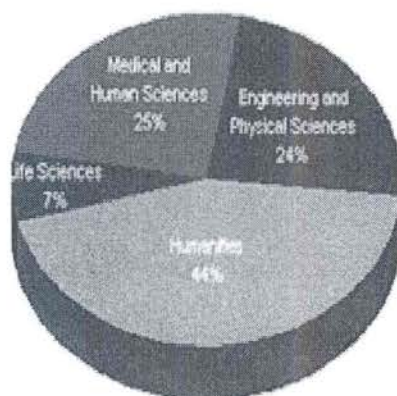
Το μέλλον του Πανεπιστημίου του Manchester διαγράφεται λαμπρό σύμφωνα με το στρατηγικό σχέδιο που έχει εκπονήσει και εκτείνεται μέχρι το 2015 στοχεύοντας να τοποθετήσει το Πανεπιστήμιο στις πρώτες 25 θέσεις πανεπιστημιακών ιδρυμάτων στον κόσμο. Τα στοιχεία του έτους 2007-2008 , δείχνουν τη σημερινή κατάσταση στο ίδρυμα και είναι ενδεικτικά της οργάνωσης και της σημασίας που αποδίδεται στην προσέλκυση των νέων φοιτητών αλλά και την διαρκή επαφή με τους αποφοίτους.

Προπτυχιακοί φοιτητές	25.656.
Μεταπτυχιακοί Φοιτητές	5.635.
Μεταπτυχιακοί Ερευνητές	3.437.
Απόφοιτοι εργοδότες.....	13.500.
Απόφοιτοι γενικά.....	212.000 σε 200 χώρες.

Επιμορφούμενοι συνεχιζόμενης εκπ/σης.....60.000 ετησίως.

Η ποικιλία των αντικειμένων φαίνεται στα ποσοστά διασποράς των φοιτητών σε σχολές και τμήματα που αντικατοπτρίζεται και σε γράφημα:

Humanities.....	44%
Engineering/Physical Sciences...	24%
Medical Sciences.....	25%
Life Sciences.....	7%

Περίπου 11.700 άτομα εργάζονται σήμερα στο Πανεπιστήμιο του Manchester. Σε αυτούς συμπεριλαμβάνονται 5.700 ερευνητές και καθηγητικό προσωπικό.

Ο Εσωτερικός Κανονισμός

Ο εσωτερικός κανονισμός του πανεπιστημίου του Manchester είναι ένα κείμενο 38 σελίδων και αποτελείται από 22 κεφάλαια. Προβλέπει σε κάθε ένα από αυτά τις λειτουργίες των πρωτανικών αρχών, της γραμματείας, του ακαδημαϊκού και ερευνητικού προσωπικού, της Συγκλήτου και της Γενικής συνέλευσης. Ρυθμίζει επίσης από το δέκατο κεφάλαιο και εξής θέματα ακαδημαϊκής διοίκησης, αλλά και οικονομικής διαχείρισης. Τα πειθαρχικά ζητήματα, οι κυρώσεις, οι διαδικασίες επιβολής τους και σχετικά θέματα προβλέπονται σε ιδιαίτερο κεφάλαιο. Ο έλεγχος στο πανεπιστήμιο του Manchester ασκείται από ελεγκτή ή ελεγκτές, οι οποίοι υποχρεωτικά πρέπει να ανήκουν σε Σώμα Ελεγκτών αναγνωρισμένο από το Υπουργείο Εσωτερικών και το αρμόδιο για τις επιχειρήσεις τμήμα. Ο ελεγκτής, σύμφωνα με τον κανονισμό λειτουργίας, έχει πρόσβαση σε όλα τα βιβλία του πανεπιστημίου οποιαδήποτε λογική ώρα και έχει τη δικαιοδοσία να ζητήσει οποιαδήποτε πληροφορία και διευκρίνιση σχετικά με την οικονομική λειτουργία του

πανεπιστημίου. Ο εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας προβλέπει ακόμη ζητήματα σχολών και τμημάτων καθώς επίσης και ενώσεων των φοιτητών και αποφοίτων. Λεπτομέρειες για τα ζητήματα που αναφέρθηκαν δίνονται σε αντίστοιχα κεφάλαια σε μορφή πίνακα.

2.10 University of London

Η ίδρυση του πανεπιστημίου, 1836

Το πανεπιστήμιο του Λονδίνου είναι το τρίτο παλαιότερο πανεπιστήμιο στην Αγγλία. Τα δύο ιδρυτικά κολλέγια του Πανεπιστημίου, το UCL και το King's College London ιδρύθηκαν το 1827 και 1829 αντίστοιχα και λειτούργησαν ως προστάδιο του Πανεπιστημίου το οποίο ξεκίνησε την αυτόνομη λειτουργία του το 1858. Μετά το 1858 συνέχισε να ενεργεί σαν εξεταστικό ίδρυμα των συνεργαζόμενων κολλεγίων, αλλά τα πτυχία του ήταν προσβάσιμα σε κάθε υποψήφιο που περνούσε επιτυχώς τις εξετάσεις και σπούδαζε με εξ αποστάσεως εκπαίδευση μέσω του εξωτερικού λεγόμενου συστήματος. Προς το τέλος του 19^{ου} αι. το Πανεπιστήμιο σταμάτησε να είναι μόνο εξεταστικό κέντρο και μεταβλήθηκε σε ομοσπονδιακό Πανεπιστήμιο με αντικείμενο τη διδασκαλία. Η συγκεκριμένη κανονιστική πράξη εγκρίθηκε το 1898, εστιάζοντας στο περιεχόμενο των μαθημάτων και στην ακαδημαϊκή ποιότητα μέσω σχολών ευρισκόμενων σε κεντρικά σημεία του Λονδίνου. Ο εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας του Πανεπιστημίου έκανε σαφή διάκριση ανάμεσα στους «εξωτερικούς» φοιτητές και αυτούς που προέρχονταν από τα κολλέγια και τους «εσωτερικούς» φοιτητές που προέρχονταν από το ίδιο το Πανεπιστήμιο.

Το Πανεπιστήμιο του Λονδίνου υπήρξε από τα πρώτα χρόνια λειτουργίας του μια πρωτοποριακή δύναμη στην ανώτατη εκπαίδευση. Το πρόγραμμα σπουδών εισήγαγε πολλά καινούργια αντικείμενα στην πανεπιστημιακή εκπαίδευση

περιλαμβάνοντας εκμάθηση νέων γλωσσών και εργαστηριακές επιστήμες. Τα πτυχία του πάντα απονέμονταν χωρίς να λαμβάνονται υπόψη θρησκευτικές, κοινωνικές ή φυλετικές προκαταλήψεις. Το 1878 το Πανεπιστήμιο του Λονδίνου έγινε το πρώτο πανεπιστήμιο στην Αγγλία που δέχθηκε γυναίκες για φοίτηση. Το 1880 τέσσερις γυναίκες πέτυχαν στην bachelor εξέταση και ένα χρόνο μετά αποφοίτησαν. Μέσα σε δέκα χρόνια το 30% των φοιτητών ήταν γυναίκες. Το 1908 το Πανεπιστήμιο του Λονδίνου είχε πάνω από τέσσερις χιλιάδες εγγεγραμμένους φοιτητές ξεπερνώντας έτσι τον αριθμό της Οξφόρδης και του Cambridge μαζί. Εξελίχθηκε έτσι στο μεγαλύτερο πανεπιστήμιο του Ηνωμένου Βασιλείου και στο πέμπτο μεγαλύτερο στον κόσμο.

Αποστολή του ιδρύματος

Το πανεπιστήμιο ως ένα από τα ηγετικά ιδρύματα της Ευρώπης προσφέρει μια χωρίς αντίπαλο πληθώρα ευκαιριών ανώτατης εκπαίδευσης με εξαιρετική διασπορά και ποιότητα ασχολούμενο με την παγκόσμια έρευνα. Είναι δεσμευμένο στην προπτυχιακή και μεταπτυχιακή διδασκαλία σε ένα ερευνητικό περιβάλλον το οποίο συνδυάζει πολλές διαφορετικές παραδόσεις, πρακτικές και μεθόδους σε μια μεγάλη ποικιλία σχολών και τμημάτων προσφέροντας αξεπέραστες ευκαιρίες σε φοιτητές από όλες τις χώρες να κερδίσουν από τα μαθήματά του επιτυγχάνοντας υψηλά ακαδημαϊκά πρότυπα και φτάνοντας σε απαιτητικά πνευματικά επίπεδα. Επιδιώκει τη συνεισφορά στο κοινό καλό με την εργασία των αποφοίτων και του προσωπικού του και με τα αποτελέσματα της έρευνας, εμπλουτίζοντας τον πολιτισμό, την εκπαίδευση, τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις κοινωνικές επιστήμες, τις δημιουργικές τέχνες (τεχνολογία, ιατρική κ.λπ.).

Ο Κανονισμός Λειτουργίας (Statutes, Ordinances and Regulations)

Ο κανονισμός λειτουργίας ρυθμίζει προκαταρκτικά θέματα λειτουργίας, όπως οι ιδρυτικές πράξεις, η κεντρική ακαδημαϊκή δομή και θέματα των πρυτανικών αρχών. Συγχρόνως προβλέπει τα αντικείμενα διδασκαλίας του πανεπιστημίου και τη δυνατότητα παροχής πτυχίων και μεταπτυχιακών τίτλων στους φοιτητές. Αναφέρεται

επίσης στον τρόπο λειτουργίας των επιτροπών και των κολεγιακών συμβουλίων, αλλά και των ελεγκτικών μηχανισμών που διεξάγουν τους ετήσιους ελέγχους. Παράλληλα ρυθμίζει θέματα των φοιτητών και του εκπαιδευτικού προσωπικού, καθώς και του πανεπιστημιακού ασύλου.

2.11 University of Birmingham

Ο ιδρυτής του πανεπιστημίου, Joseph Chamberlain είχε το ριζοσπαστικό όραμα να ιδρύσει ένα νέο και καινοτόμο μοντέλο στην ανώτατη εκπαίδευση. Ήταν η ηγετική δύναμη πίσω από το πανεπιστήμιο και το πρωτοποριακό του πνεύμα εξακολουθεί να ενθαρρύνει προς την κατεύθυνση της καινοτομίας και της διατήρησης της παράδοσης. Το 1960 το πανεπιστήμιο εισήγαγε καινοτόμες μεθόδους στην Ιατρική όπως τη χρήση πλαστικών καρδιακών βαλβίδων. Συγχρόνως συνεχίζει να συνεισφέρει στην έρευνα για το διαβήτη, τις διάφορες μορφές καρκίνου, αλλά διαθέτει και ένα σπουδαίο τμήμα αστροφυσικής και έρευνας του διαστήματος. Συνεργάζεται με ιδρύματα στη Σλοβενία και την Κροατία τα οποία πρόσφατα ανακάλυψαν έναν αρχαιολογικό χώρο στην Κροατία του οποίου η έρευνα θα ρίξει φως στα οχτώ χιλιάδες χρόνια της βαλκανικής ιστορίας. Το πανεπιστήμιο σήμερα έχει εκπονήσει το πενταετές στρατηγικό του πλαίσιο μέχρι το 2010 με ενέργειες κλειδιά όπως:

1. Ηγεσία, διοίκηση και οργάνωση
2. Έρευνα
3. Μάθηση και διδασκαλία
4. Μεταφορά των αποτελεσμάτων της έρευνας στην κοινωνία
5. Διεθνοποίηση
6. Σχέσεις με την πόλη και την περιφέρεια
7. Άνθρωποι, πολιτισμός και οργάνωση
8. Ανάπτυξη και απόφοιτοι
9. Οικονομικά και επενδύσεις

Ο Κανονισμός Λειτουργίας (Statutes and Regulations)

Ο κανονισμός λειτουργίας διαβιβάστηκε στο Συμβούλιο τον Ιούλιο του 2007 και εγκρίθηκε το Σεπτέμβριο. Περιγράφει τη σύνθεση, τις εργασίες και τις αρμοδιότητες του Συμβουλίου και της Συγκλήτου και περιέχει διατάξεις αναφορικά με τη διοίκηση του πανεπιστημίου και την προαγωγή των αντικειμένων των σπουδών. Μέσα σε 26 κεφάλαια και δύο παραρτήματα προβλέπει όλες τις λειτουργίες του

ιδρύματος από τις προκαταρκτικές διατάξεις μέχρι τα θέματα φοιτητικής μέριμνας και από τον έλεγχο και την αξιολόγηση μέχρι την εγκυρότητα των διαδικασιών. Ρυθμίζει επίσης θέματα ακαδημαϊκού προσωπικού, διασύνδεσης του πανεπιστημίου με την αγορά εργασίας και ζητήματα και αρμοδιότητες συμβουλευτικών επιτροπών και δεοντολογίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Η περίπτωση του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

3.1 Εισαγωγή

Το νεοσύστατο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου αποτελεί μια ξεχωριστή περίπτωση. Συνιστά την εκπλήρωση ενός στόχου που τέθηκε ήδη από τότε που η Παιδαγωγική Ακαδημία Τρίπολης, μεταφέρθηκε ύστερα από εκατό χρόνια λειτουργίας στην Πάτρα.

Η απόφαση αναστολής της λειτουργίας της σήμανε για την τοπική κοινωνία την απαρχή πολλών προβλημάτων οικονομικής, πολιτιστικής, εκπαιδευτικής και κοινωνικής φύσης. Έτσι καταβλήθηκαν από νωρίς έντονες προσπάθειες από φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης, αλλά και απλούς πολίτες με στόχο την επαναφορά ή την ίδρυση πανεπιστημιακού ιδρύματος στην περιοχή. Οι εκκλήσεις προς την εκάστοτε πολιτική ηγεσία υπήρξαν πολλαπλές και οι κινητοποιήσεις διήρκεσαν πάνω από δεκαπέντε χρόνια με κατά καιρούς θετικές ή αρνητικές εξελίξεις προς την κατεύθυνση της υλοποίησης του έργου αυτού. Τελικά η απόφαση της ίδρυσης του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου με έδρα την Τρίπολη και με αποκεντρωμένα τμήματα και σχολές στους πέντε νομούς της περιφέρειας Πελοποννήσου πραγματοποιήθηκε στις αρχές του 2000.

Στην παρούσα συγκριτική μελέτη κρίνεται σκόπιμη η εκτενής αναφορά στις δομές και τις λειτουργίες του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου όχι μόνο για την αξιολογητέα πρόοδο που έχει σημειώσει μέσα σε βραχύ χρονικό διάστημα όσο και για τον καινοτόμο σχεδιασμό τους. Παράλληλα παρουσιάζει μεγάλο ενδιαφέρον να εξεταστεί πώς ο θεσμός του Πανεπιστημίου οργανώθηκε και λειτούργησε, ώστε όχι μόνο να επιτελέσει το έργο που ανήκει σε κάθε ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα, αλλά παράλληλα να ανταποκριθεί στις ανάγκες των τοπικών κοινωνιών και να δώσει λύση στην τελματώδη κατάσταση στην οποία εύκολα περιέρχονται οι επαρχίες στη σύγχρονη εποχή του αστισμού.

3.2 Ιστορική αναδρομή

Το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου ιδρύθηκε με το Προεδρικό Διάταγμα 13/2000. Έχει ως έδρα του την Τρίπολη και αναπτύσσεται σε επίπεδο ολοκληρωμένων Σχολών στις πέντε πρωτεύουσες των Νομών της Περιφέρειας Πελοποννήσου. Η λειτουργία του Πανεπιστημίου εγκαινιάστηκε στις 20 Σεπτεμβρίου 2002 με την έναρξη λειτουργίας του Τμήματος Επιστήμης και Τεχνολογίας Υπολογιστών και του Τμήματος Επιστήμης και Τεχνολογίας Τηλεπικοινωνιών της Σχολής Θετικών Επιστημών και Τεχνολογίας.

3.3 Σχολές και τμήματα

Σχολές	Τμήματα	Λειτουργία	Έδρα
Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών και Πολιτισμικών Σπουδών	• Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών	2003-04	Καλαμάτα
	• Τμήμα Φιλολογίας	2005-06	
Σχολή Κοινωνικών Επιστημών	• Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής	2003-04	Κόρινθο.
	• Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων	2007-08	
Σχολή Επιστημών Διοίκησης και Οικονομίας	• Τμήμα Οικονομικών Επιστημών	2003-04	Τρίπολη
Σχολή Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής	• Τμήμα Οργάνωσης και Διαχείρισης Αθλητισμού	2003-04	Σπάρτη
	• Τμήμα Νοσηλευτικής	2005-06	

Σχολή Καλών Τεχνών	• Τμήμα Θεατρικών Σπουδών	2003-04	Ναύπλιο
--------------------	---------------------------	---------	---------

Πίνακας 1. Σχολές και τμήματα του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.

3.3.1 το Τμήμα Οικονομικών Επιστημών

Το Τμήμα Οικονομικών Επιστημών αποτελεί το πρώτο τμήμα της Σχολής Επιστημών Διοίκησης και Οικονομίας του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, η οποία εδρεύει στη πρωτεύουσα του νομού Αρκαδίας, Τρίπολη. Η νεοσύστατη Σχολή ιδρύθηκε το 2003 και αναμένεται να φιλοξενήσει μελλοντικά και το Τμήμα Χρηματοοικονομικής, Λογιστικής και Ποσοτικής Ανάλυσης, όπως επίσης και το Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων. Το Τμήμα Οικονομικών Επιστημών φιλοδοξεί να αποτελέσει ένα σύγχρονο ακαδημαϊκό κέντρο στο Νομό Αρκαδίας, που να προάγει την ακαδημαϊκή γνώση και την επιστημονική έρευνα και εφαρμογή στους τομείς που άπτονται της Οικονομικής Επιστήμης και Πολιτικής.

Οι φοιτητές/τριες του Τμήματος έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν από μια ευρεία ποικιλία μαθημάτων, τα οποία καλύπτουν τους κλάδους της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επιστήμης, καθώς και άλλα παρεμφερή γνωστικά πεδία όπως η αγροτική οικονομική, η οικονομική γεωγραφία και η περιφερειακή ανάπτυξη, η οικονομική των μεταφορών, ή η οικονομική του περιβάλλοντος. Μελλοντικά, θα μπορούν να επιλέγουν μαθήματα και από τα υπόλοιπα δύο τμήματα της Σχολής. Παράλληλα, οι φοιτητές/τριες έχουν πρόσβαση σε όλα τα σύγχρονα μέσα εκπαίδευσης (εργαστήριο ηλεκτρονικών υπολογιστών, δικτυακές συνδέσεις, πρόσβαση σε βάσεις οικονομικών δεδομένων, εξειδικευμένη οικονομική βιβλιοθήκη κ.α.) με σκοπό την αποτελεσματικότερη αξιοποίηση και εφαρμογή των επιστημονικών τους γνώσεων. Σκοπός της τετραετούς φοίτησης είναι η εκπαίδευση οικονομολόγων με προσωπικότητα, ήθος και σεβασμό στους θεσμούς και τις αξίες,

που να μπορούν να στελεχώσουν τον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα της χώρας και να μετεξελιχθούν σε δυναμικές προσωπικότητες της οικονομίας και της κοινωνίας.

Η τετραετής φοίτηση δίνει, επίσης, τα εφόδια για την ομαλή συνέχιση των σπουδών σε μεταπτυχιακά προγράμματα κύρους του εσωτερικού ή του εξωτερικού, σε επίπεδο Μάστερ ή Διδακτορικού.

Το τμήμα παρέχει σε συνεργασία με την Α.Δ.Ε.Δ.Υ και το Ε.Κ.Δ.Α.Α του ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α, Μεταπτυχιακό δίπλωμα ειδίκευσης στην «Οργάνωση και Διοίκηση Δημοσίων Υπηρεσιών, Επιχειρήσεων και Οργανισμών» (Master in Public Management). Το Πρόγραμμα διαρκεί τρία (3) διδακτικά εξάμηνα και περιλαμβάνει υποχρεωτική παρακολούθηση έντεκα (11) μαθημάτων, τριών (3) διδακτικών μονάδων έκαστο (Σύνολο διδακτικών μονάδων: 33). Από τα μαθήματα αυτά, οκτώ (8) είναι υποχρεωτικά και τρία (3) είναι επιλογής. Τα μαθήματα, η διδακτική και ερευνητική απασχόληση, οι πρακτικές ασκήσεις και οι κάθε άλλου είδους εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητες για την απονομή του κατά το άρθρο 3 τίτλου ορίζονται ως εξής:

α) Υποχρεωτική παρακολούθηση έντεκα (11) μαθημάτων, τριών (3) διδακτικών μονάδων έκαστο (Σύνολο διδακτικών μονάδων: 33). Από τα μαθήματα αυτά, οκτώ (8) είναι υποχρεωτικά και τρία (3) είναι επιλογής.

β) Επιτυχή εξέταση στα έντεκα (11) εξαμηνιαία μαθήματα.

γ) Εκπόνηση Διπλωματικής Εργασίας εννέα (9) διδακτικών μονάδων

Η διπλωματική εργασία μπορεί να ξεκινήσει από το Β' εξάμηνο και πρέπει να ολοκληρωθεί κατά τη διάρκεια του Γ' εξαμήνου. (ΦΕΚ 1436/τ.Β/18.10.2005).

Το τμήμα Οικονομικών Επιστημών επίσης απονέμει διδακτορικό τίτλο σπουδών στις οικονομικές επιστήμες.

3.4 Ο ρόλος του ιδρύματος

Το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου χάρη στη σύγχρονη υποδομή του, το υψηλό επίπεδο επικαιροποιημένων γνώσεων που παρέχει, το αυστηρό σύστημα αξιολόγησης διδασκόντων και διδασκομένων τόσο σε προπτυχιακό όσο και σε μεταπτυχιακό επίπεδο βρίσκεται ανάμεσα στα πρωτοπόρα εκπαιδευτικά ιδρύματα της χώρας. Έτσι οι υψηλές ποιοτικές προδιαγραφές λειτουργίας του ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις ενός σύγχρονου Πανεπιστημίου με εθνική, ευρωπαϊκή και διεθνή εμβέλεια.

Είναι ακόμη προφανές ότι η συμβολή του είναι σημαντική για την ελληνική περιφέρεια, εφόσον αφενός επιτρέπει σε νέους και νέες της επαρχίας να σπουδάσουν στον τόπο καταγωγής τους και αφετέρου ενισχύει με νεαρό πληθυσμό περιοχές της χώρας που έπασχαν από δημογραφικό πρόβλημα, οικονομική δυσπραγία και πολιτιστική καχεξία. Αξίζει να σημειωθεί ότι οι προβλεπόμενες θέσεις εισακτέων καλύπτονται από φοιτητές και φοιτήτριες που επιτυγχάνουν υψηλό βαθμό πρόσβασης στις πανελλαδικές εξετάσεις. Κατά συνέπεια το συγκεκριμένο ίδρυμα στελεχώνεται από μια δυναμική σε πνευματική κατάρτιση φοιτητική κοινότητα που διαθέτει τις καλύτερες προϋποθέσεις, ώστε να κινήσει με αποφασιστικότητα τους μοχλούς ανάπτυξης της χώρας. Έτσι ένα σημαντικό φυτώριο των μελλοντικών σημαντικών προσωπικοτήτων της κοινωνίας εκπαιδεύεται στους κόλπους του περιφερειακού αυτού πανεπιστημίου. Παράλληλα ενισχύεται η εθνική και πολιτιστική φυσιογνωμία της περιοχής της Πελοποννήσου. Με τη δράση τους καθηγητές και φοιτητές του ιδρύματος δίνουν ζωή στις τοπικές κοινωνίες όχι μόνο με τη φυσική τους παρουσία, αλλά και με τη διοργάνωση επιστημονικών συμποσίων, συνεδρίων, ημερίδων και άλλων δραστηριοτήτων. Τέλος το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου επιδεικνύει έντονο ενδιαφέρον να αποκτήσει ισχυρούς δεσμούς με την ελληνική ομογένεια και να καταστεί ένας πόλος συνεργασίας και πνευματικής δημιουργίας για τους απανταχού Έλληνες.

3.5 Οργάνωση και διοίκηση του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.

Το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου διοικείται από εννεαμελή Διοικούσα Επιτροπή, η οποία ασκεί τις αρμοδιότητες της Συγκλήτου και του Πρυτανικού Συμβουλίου¹⁵. Αυτό συμβαίνει, επειδή οι σχολές του Πανεπιστημίου δεν έχουν αποκτήσει ακόμη τη διοικητική αυτοτέλεια που απαιτείται από το νόμο¹⁶. Με την πάροδο του χρόνου αναμένεται το νεοσύστατο αυτό ίδρυμα να πληροί τις προϋποθέσεις εκλογής πρυτανικών αρχών, σύμφωνα με τον Ν.3549/2007 με τις διατάξεις του οποίου καλείται να εναρμονίσει τη λειτουργία του.

Στο μεταξύ χρονικό διάστημα κάθε Τμήμα, ώσπου να εξασφαλισθούν οι προϋποθέσεις για την αυτοδύναμη λειτουργία του, διοικείται από Προσωρινή Γενική Συνέλευση που ορίζεται με πράξη του Προέδρου της Διοικούσας Επιτροπής, ύστερα από απόφασή της. Η Προσωρινή Γενική Συνέλευση αποτελείται από πέντε τουλάχιστον μέλη ΔΕΠ, των οποίων το γνωστικό αντικείμενο πρέπει να είναι σχετικό με την επιστήμη που καλλιεργεί το οικείο Τμήμα. Σε αυτήν συμμετέχουν υποχρεωτικά όλα τα μέλη ΔΕΠ που υπηρετούν στο Τμήμα και δύο εκπρόσωποι των φοιτητών, εφόσον έχουν εισαχθεί φοιτητές στο Τμήμα. Εάν στο Τμήμα λειτουργεί πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών οι εκπρόσωποι των φοιτητών συμμετέχουν ισότιμα από τα προπτυχιακά και μεταπτυχιακά τμήματα.

3.6 Ο εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.

Γενικά περί Κανονισμού

Ο εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου διαβιβάστηκε στον Πρόεδρο της Διοικούσας επιτροπής τον Ιούλιο του 2008 ως κείμενο εργασίας και βρίσκεται ουσιαστικά σε διαδικασία κατάστροφησης. Η Επιτροπή για τον Εσωτερικό κανονισμό που συστήθηκε με αποφάσεις των Γενικών Συνελεύσεων και των Προσωρινών Γενικών Συνελεύσεων των Τμημάτων του

¹⁵ Από την ιστοσελίδα του Πα.Πελ (www.uop.gr), 31-8-2008, 17:55.

¹⁶ Ν.2083/1992,ΦΕΚ 159, τ. Α΄.

Πανεπιστημίου Πελοποννήσου αναμένει ως τη στιγμή που γράφονται αυτές οι γραμμές να τύχει το κείμενό της ευρύτατου διαλόγου τόσο από τις Γενικές Συνελεύσεις και τις Προσωρινές Γενικές Συνελεύσεις των Τμημάτων, όσο και από τους λοιπούς φορείς του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου (σύλλογος διδασκόντων και διδασκομένων Ε.Ε.ΔΙ.Π, Ε.Τ.Ε.Π και διοικητικό και τεχνικό προσωπικό).

Στη συνέχεια κρίνεται απαραίτητο να αναφερθούν χαρακτηριστικά εδάφια του προτεινόμενου εσωτερικού κανονισμού που αντικατοπτρίζουν το σκεπτικό σχεδιασμού του, καταδεικνύουν τις αρχές στις οποίες βασίστηκε η διαμόρφωσή του και αποπνέουν πνεύμα καινοτομίας για τα δεδομένα όχι μόνο της ελληνικής, αλλά και της διεθνούς πραγματικότητας. Σαφώς εφόσον πρόκειται για ένα κείμενο σε διαδικασία διαμόρφωσης υπάρχουν, όπως είναι αναμενόμενο, αδυναμίες και ελλείψεις, που μένει να εντοπιστούν και να διορθωθούν.

Ο υπό κατάρτιση εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου βρίσκεται σε τελικό στάδιο τη στιγμή που γράφεται η παρούσα μελέτη, η οποία άλλωστε αυτό το σκοπό έχει, δηλαδή να συγκρίνει βασικά σημεία του εν λόγω κανονισμού του ιδρύματος με αντίστοιχα εδάφια άλλων κανονισμών πανεπιστημίων της Ελλάδας αλλά και του εξωτερικού. Αυτό που ενδιαφέρει την έρευνα και πιθανά τον αναγνώστη είναι να επικεντρωθεί στο καινούργιο που εισάγεται με το νέο κανονισμό, την καινοτομία που επιχειρείται μέσα από τις διατάξεις του αλλά και στον τρόπο με τον οποίο εναρμονίζεται με το νόμο 3549/2007. Αυτό κρίνεται από τον γράφοντα ιδιαίτερα σημαντικό τη στιγμή μάλιστα που υπάρχει η διακριτική ευχέρεια στις συντακτικές επιτροπές και κατ' επέκταση στις πρυτανικές αρχές να υλοποιήσουν το νόμο στα βασικά σημεία του σημεία παραδίδοντας συγχρόνως στην πανεπιστημιακή κοινότητα έναν σύγχρονο όσο και ευέλικτο κανονισμό λειτουργίας. Από την έρευνα και τη μελέτη του εσωτερικού κανονισμού του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου έχουν προκύψει αξιόλογα συμπεράσματα στα οποία θα γίνει εκτενής αναφορά στο σχετικό κεφάλαιο μετά από τη σύγκριση με τα υπό εξέταση πανεπιστημιακά ιδρύματα. Σε γενικές γραμμές αξίζει να σημειωθεί πως ο κανονισμός ενσωματώνει τη μακρά γνώση και εμπειρία της συντακτικής ομάδας μαζί με τις καινοτόμες κατευθύνσεις που προέκυψαν από τις αρχές πάνω στις οποίες βασίστηκε. Συγκεκριμένα¹⁷ η διαμόρφωση του κειμένου εδράζεται στις αρχές της

¹⁷ Εισαγωγικό κείμενο Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας, σ.2

διαφάνειας της δημοκρατίας, της αξιοκρατίας τη συμμετοχή όλων των φορέων στα όργανα και η αποφυγή αυθαιρεσιών από τα μονομελή όργανα του Πανεπιστημίου. Συγχρόνως επιχειρείται και η εκτενής αναφορά σε κάθε δυνατή δομή του ιδρύματος με ταυτόχρονη ρύθμιση ζητημάτων που σε άλλους κανονισμούς παραμένουν στη σκιά. Η λεπτομερής ρύθμιση θεμάτων προπτυχιακών σπουδών όπως η οργάνωση της διδασκαλίας, το σύστημα συσσώρευσης και μεταφοράς πιστωτικών μονάδων όσο και το πρωτοποριακό παράρτημα Διπλώματος που συνοδεύει ως επισυναπτόμενο τον τίτλο σπουδών τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης και προβλέπει τον τύπο και τη μορφή του απονεμόμενου πτυχίου αποτελούν μερικά μόνο από τα καινοτόμα σημεία του κανονισμού. Δεδομένης της ποικιλίας των γνωστικών αντικειμένων και παραδόσεων στα ΑΕΙ, καθίσταται σαφές πόσο δυσχερές μπορεί να είναι το έργο της επιτροπής που συντάσσει και εισηγείται τον κανονισμό αφού οφείλει με σαφήνεια να ρυθμίσει οικονομικά θέματα, ζητήματα εκλογής μελών ΔΕΠ, θέματα των φοιτητών αλλά και τις σχέσεις με την πολιτεία και άλλους φορείς.

Η ρύθμιση θεμάτων όπως η διαφάνεια και η δημοσιότητα της λειτουργίας του Πανεπιστημίου και η εκλογή αρχών διοίκησης με τη διευρυμένη σύσταση του εκλεκτορικού σώματος διασφαλίζει το αδιάβλητο της διαδικασίας των εκλογών. Αν αναλογιστεί κανείς πόσο ταλαιπωρήθηκε η πανεπιστημιακή κοινότητα από διαδικασίες που στο απώτερο αλλά και πρόσφατο παρελθόν κινούνταν όχι μόνο στα όρια του παραλόγου αλλά και του σύννομου τότε εύκολα οδηγείται στο συμπέρασμα πως η διευρυμένη συμμετοχή, τουλάχιστον μειώνει τις πιθανότητες δολίευσης των δημοκρατικών διαδικασιών και των αποτελεσμάτων. Βασικό σημείο στις γενικές διατάξεις περί εκλογής πρυτανικών και άλλων αρχών θεωρείται αυτό που αναφέρεται στη συμμετοχή των εκπροσώπων των φοιτητών. Η ανάδειξη τους γίνεται από το νόμιμο φοιτητικό σύλλογο κάθε τμήματος ή από ενιαίο σύλλογο εάν έχουν επιλέξει να ανήκουν σε τέτοιο. Οι διαφορές και οι βελτιώσεις που υπάρχουν στο νέο κανονισμό του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου σχετικά με τις εκλογές και την απαιτούμενη διαφάνεια φαίνονται ευκρινέστερα στον αντίστοιχο συγκριτικό πίνακα που υπάρχει σε επόμενο κεφάλαιο. Αποτολμώντας πάντως μια γενική κρίση θα επισημαίναμε πως ζητήματα όπως η σύνθεση του εκλεκτορικού σώματος, η διαδικασία της ψηφοφορίας, η καταμέτρηση των ψήφων, η διαδικασία των

ενστάσεων κατά κύρους των εκλογών ρυθμίζονται οριστικά και με διαφάνεια στα σχετικά εδάφια.

Ένας θεσμός που εισάγεται ως επιταγή του πρότυπου εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας του ΥΠΕΠΘ αλλά και προβλέπεται στον κανονισμό του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου είναι ο θεσμός του Γραμματέα του ιδρύματος. Προβλέπονται συγκεκριμένα τα προσόντα, ο τρόπος προκήρυξης της θέσης, η διαδικασία της εκλογής, η θητεία, ο μισθός, οι αρμοδιότητες αλλά και η σύνθεση της γραμματείας που θα έχει υποστηρικτικό ρόλο στον Γραμματέα του Πανεπιστημίου. Στη συνέχεια τίγονται σημεία ακαδημαϊκής δεοντολογίας με τη σύσταση ομόθυμης επιτροπής ελέγχου, θεσμοθετούνται οι αρμοδιότητες της επιτροπής αλλά και οι διαδικασίες λειτουργίας της. Προβλέπονται μάλιστα γενικοί αλλά και ειδικοί κανόνες δεοντολογίας για τα μέλη ΔΕΠ και το λοιπό προσωπικό του πανεπιστημίου. Συνήθη θέματα που αφορούν στους φοιτητές όπως η διάρκεια της φοίτησης γίνονται αντικείμενο ιδιαίτερης αναφοράς και προσοχής από τη στιγμή που ο υπό έγκριση κανονισμός φιλοδοξεί να βάλει τέρμα στο φαινόμενο των «αιώνιων φοιτητών» με τη θεσμοθέτηση ανώτατου ορίου διάρκειας σπουδών. Άλλα ζητήματα σχετικά με τις κοινωνικές παροχές προς τους φοιτητές, τον κανονισμό σίτισης, τον αντίστοιχο στέγασης αλλά και οι πειθαρχικές διατάξεις και ο έλεγχος προς όλα τα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας αποτελούν βασικά σημεία στον κορμό του κανονισμού.

Ένα φλέγον ζήτημα το οποίο ταλαιπώρησε τόσο την πανεπιστημιακή κοινότητα όσο και τους διαχειριστές των κοινοτικών κονδυλίων είναι το θέμα του προϋπολογισμού και η οικονομική διαχείριση των ΑΕΙ. Με το νέο κανονισμό λειτουργίας του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου ρυθμίζονται πλείστα όσα θέματα του τακτικού προϋπολογισμού, του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων που θεωρούνται τόσο αναγκαίες για το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου¹⁸ (ας μην ξεχνά ο αναγνώστης το νεαρό της ηλικίας και συναφώς των υποδομών, κτιριακών και άλλων, του Πανεπιστημίου). Συγχρόνως προβλέπονται θέματα σύνταξης των ισολογισμών και απολογισμών του ιδρύματος καθώς και οικονομικής διαχείρισης και ελέγχου αυτής. Συγχρόνως συνάγονται συμπεράσματα¹⁹ ως προς τα εξής θέματα:

¹⁸ Από το 2007 κατασκευάζονται με ΣΔΙΤ τα νέα κτίρια που θα στεγάσουν τα τμήματα της σχολής Οικονομίας και Διοίκησης και που πληρούν τις προδιαγραφές των λεγόμενων «έξυπνων» σχολείων.

¹⁹ Άρθρο 146 του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, σ. 104.

- i. Ως προς το βαθμό στον οποίο ο αντίστοιχος προγραμματισμός ήταν σωστός και εφικτός και ως προς τα σημεία που πρέπει ιδιαίτερα να προσεχθούν κατά τον επόμενο προγραμματισμό.
- ii. Ως προς το βαθμό στον οποίο ικανοποιήθηκαν οι απαιτούμενες για την υλοποίηση του προγραμματισμού προϋποθέσεις από άποψη μέσων και υποδομής και ως προς τα μέτρα που θα πρέπει να ληφθούν στο μέλλον.
- iii. Ως προς το βαθμό στον οποίο ανταποκρίθηκαν στις απαιτήσεις του προγραμματισμού και συνέβαλαν στην υλοποίησή του όλοι οι εμπλεκόμενοι παράγοντες, στους οποίους περιλαμβάνονται τα συλλογικά όργανα λήψης αποφάσεων, τα όργανα διοίκησης, τα λοιπά παράλληλα όργανα (συμβούλια και επιτροπές), οι υπηρεσίες του Ιδρύματος (στις οποίες περιλαμβάνονται τόσο οι διοικητικές όσο και οι λοιπές, όπως οι Βιβλιοθήκες κλπ.) και τέλος, το κάθε μεμονωμένο μέλος της πανεπιστημιακής κοινότητας.

Τελευταία αναφορά στην έρευνά μας, όχι από πλευράς σημασίας ασφαλώς, αποτελεί η σύσταση και λειτουργία της επιτροπής Στρατηγικού σχεδιασμού και Ακαδημαϊκού – Αναπτυξιακού Προγραμματισμού η οποία σύμφωνα με τον κανονισμό²⁰ καταρτίζει το στρατηγικό σχέδιο και το τετραετές ακαδημαϊκό – αναπτυξιακό πρόγραμμα του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου καθώς επίσης καταρτίζει τον ετήσιο απολογισμό του προγράμματος και παρακολουθεί την εφαρμογή του. Η Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού και Ακαδημαϊκού – Αναπτυξιακού Προγραμματισμού συγκροτείται με απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου και απαρτίζεται από :

- α) τον Πρύτανη ως πρόεδρο,
- β) τα λοιπά μέλη του Πρυτανικού Συμβουλίου,
- γ) τους Κοσμήτορες των Σχολών και
- δ) έξι έως οκτώ προσωπικότητες από τους χώρους της επιστήμης, του πολιτισμού, της οικονομίας και των επαγγελμάτων, που μετέχουν στην Επιτροπή χωρίς δικαίωμα ψήφου.

Όπου δεν υπάρχουν Σχολές, στην Επιτροπή μετέχουν οι Πρόεδροι των Τμημάτων.

²⁰ Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας Πα. Πελ. ,Κεφ. Β', άρθρο 7, παρ. 1-2. Τρίπολη 2008

Η θητεία των μελών της Επιτροπής που δεν έχουν δικαίωμα ψήφου είναι τετραετής και μπορεί να ανανεωθεί με απόφαση της Συγκλήτου ή Συνέλευσης για μία μόνο φορά.

3. Η Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού και Ακαδημαϊκού – Αναπτυξιακού Προγραμματισμού μπορεί να καλεί και να συμβουλευέται εμπειρογνώμονες από την Ελλάδα ή το εξωτερικό.

Η συντακτική επιτροπή

Η συντακτική ομάδα η οποία μετά τη σύστασή της με τις σχετικές αποφάσεις (262/21-05-2007 απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου) εκπόνησε τα επιμέρους κεφάλαια αξίζει να τύχει εδώ ιδιαίτερης μνείας τόσο για το επίπονο έργο που συνέταξε όσο και για τη λεπτομερή επεξεργασία των εδαφίων και την προσαρμογή τους στη σύγχρονη εκπαιδευτική πραγματικότητα. Οφείλει λοιπόν ο γράφων να αναφερθεί ονομαστικά στους εισηγητές των επιμέρους κεφαλαίων όπως παρουσιάζονται στο εισαγωγικό σημείωμα του κανονισμού που εστάλη στον Πρόεδρο της Διοικούσας Επιτροπής τον Ιούλιο του 2008 και είναι οι εξής:

Κεφάλαιο Α: Εισηγητές κ. Λέπουρας, κ. Κούτρας

Κεφάλαιο Β: Εισηγητές κα Ξανθάκη, κα Σαράντη

Κεφάλαιο Γ: Εισηγητής κ. Σίμος

Κεφάλαιο Δ: Εισηγητής κ. Τραυλός

Κεφάλαιο Ε: Εισηγητής κα Πέννα

Κεφάλαιο ΣΤ: Εισηγητές κα Ξανθάκη, κ. Σίμος

Κεφάλαιο Ζ: Εισηγητής κα Γεννηματά

Κεφάλαιο Η: Εισηγητής κ. Δουλαβέρας

Κεφάλαιο Θ: Εισηγητές κ. Μπουκουβάλας, κ. Σίμος

Κεφάλαιο Ι: Εισηγητής κα Πέννα

Κεφάλαιο ΙΑ: Εισηγητής κα Γιαννούλη

Κεφάλαιο ΙΒ: Εισηγητές κα Ξανθάκη, κ. Σίμος

Κεφάλαιο ΙΓ: Εισηγητές κα Πέννα, κα Σαράντη

Κεφάλαιο ΙΔ: Εισηγητές κ. Μπουκουβάλας, κ. Σίμος, κ. Λέπουρας

Κεφάλαιο ΙΕ: Εισηγητές κ. Δουλαβέρας (τα α και β άρθρα), κ. Καλοκαιρινού (τα γ και δ άρθρα)

Κεφάλαιο ΙΣΤ: Εισηγητής κ. Τραυλός

Κεφάλαιο ΙΖ: Εισηγητής κα Πέννα

Κεφάλαιο ΙΗ: Εισηγητές κ. Λιαργκόβας, κ. Θωμάκος

Κεφάλαιο ΙΘ: Εισηγητής κα Σαράντη

Κεφάλαιο Κ: Εισηγητής κα Καλοκαιρινού

Κεφάλαιο ΚΑ: Εισηγητής κα Γιαννούλη

Κεφάλαιο ΚΒ: Εισηγητές κ. Περεντίδης, κ. Σίμος, κα Ξανθάκη

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4**ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ****ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΑΕΙ****Πίνακες με ερμηνευτικά σχόλια****Γενικά**

Κρίνουμε σκόπιμο και χρήσιμο για την προαγωγή της έρευνας αλλά και τη διευκόλυνση του αναγνώστη να παραθέσουμε αναλυτικούς πίνακες που να περιλαμβάνουν ανά εξεταζόμενο παράγοντα ή/και εδάφιο των κανονισμών λειτουργίας τις ομοιότητες και τις διαφορές ανάμεσα στους εσωτερικούς κανονισμούς λειτουργίας των υπό εξέταση Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων. Θεωρούμε πως αυτός ο τρόπος παρουσίασης μαζί με τα ερμηνευτικά σχόλια που ακολουθούν κάθε πίνακα θα δώσει ανάγλυφη εικόνα των εσωτερικών κανονισμών λειτουργίας των ΑΕΙ που εξετάζονται στην παρούσα εργασία. Τα ερμηνευτικά – επεξηγητικά σχόλια που ακολουθούν κάθε φορά λειαίνουν τις διαφορές ανάμεσα στα ιδρύματα παρουσιάζοντας παρεμφερείς λειτουργίες με διαφορετική πιθανόν ονομασία που όμως επιτελούν το ίδιο έργο μέσα στο Πανεπιστήμιο. Θα ήταν ασφαλώς άδικο να παρουσιάζουμε στον πίνακα πως μια σοβαρή λειτουργία δεν επιτελείται π.χ. σε κάποιο από τα υπό εξέταση ιδρύματα, ενώ αυτή να υπάρχει με διαφορετική ορολογία ή παρεμφερή τρόπο ανάπτυξης. Αυτός είναι ο σκοπός των ερμηνευτικών σχολίων που ακολουθούν κάθε πίνακα δηλαδή να διαφωτίσουν τον αναγνώστη και όχι να τον κουράσουν. Ο πρόσφορος τρόπος παρουσίασης θέλουμε να πιστεύουμε πως διευκολύνει τον αναγνώστη μέσω της συγκριτικής μελέτης να συνθέσει τα επιμέρους στοιχεία και να κατανοήσει, χωρίς χρονοβόρες διαδικασίες τα βασικά σημεία των εσωτερικών κανονισμών των ΑΕΙ που εμφανίζονται πιο κάτω.

4.1 ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΩΝ-ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ

	<u>4.1.1. Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας..</u>
Πα.Πελ	Αποτελεί καινοτομία του πανεπιστημίου Πελοποννήσου η ύπαρξη της συγκεκριμένης μονάδας οι λειτουργίες της οποίας εκτείνονται σε όλο το φάσμα λειτουργίας των σχολών και των τμημάτων με αντικείμενο τον έλεγχο και τη διασφάλιση της ποιότητας δομών και διαδικασιών
ΟΠΑ	Αντίστοιχη μονάδα- επιτροπή δεν υφίσταται στο ΟΠΑ. Υπάρχει όμως επιτροπή παραπόνων και διευθέτησης διαφορών η οποία αποτελείται από τους πέντε αρχαιότερους καθηγητές Α βαθμίδας και επιλαμβάνεται των διαφορών των μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας με σκοπό την επίλυση των διαφορών
ΕΜΠ	Ομοίως το ΕΜΠ στερείται μονάδας διασφάλισης ποιότητας, ο κανονισμός του όμως προβλέπει (κεφ Β άρθρο 3 παρ 3) διαδικασία ελέγχου με σκοπό τη διαφάνεια και τη σαφήνεια των αποφάσεων
ΘΕΣΣ	Το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας έχει αναθέσει την διασφάλιση της ποιότητας των λειτουργιών του στα συλλογικά όργανα χωρίς ιδιαίτερη αναφορά σε επιτροπή.
ΠΑΤΡ	Στο Πανεπιστήμιο Πατρών χωριστές επιτροπές εποπτεύουν τις διάφορες λειτουργίες και φροντίζουν για τη βελτίωση των διαδικασιών και των δομών του ιδρύματος.
ΑΠΘ	Στο ΑΠΘ απουσιάζει η συγκρότηση τέτοιας επιτροπής.
ΚΡΗΤΗ	Στο Πανεπιστήμιο Κρήτης υπάρχει σαφής αναφορά περί αξιοκρατίας διαφάνειας και δικαιοσύνης (άρθρο 1, γενικές αρχές, παρ. 3).
MANCH	Στο MANCH University έχει συσταθεί επιτροπή παρακολούθησης όλων των επιμέρους διεργασιών από την εγγραφή μέχρι την ολοκλήρωση των σπουδών και την επαγγελματική αποκατάσταση των αποφοίτων.
BIRM	Το University of Birmingham προβλέπει την θέση Auditor για τον έλεγχο

	των λειτουργιών του αλλά και ειδική επιτροπή που αξιολογεί όλες τις δομές.
LOND	Το University of London έχει θεσπίσει θέση Auditor supervisor με αντικείμενο τον έλεγχο της ποιότητας.
	<u>4.1.2. Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού και Ακαδημαϊκού Προγραμματισμού.</u>
Πα.Πελ	Η Επιτροπή εισηγείται στη Σύγκλητο, μετά από γνώμη των Γ.Σ. των σχολών το στρατηγικό σχέδιο και το τετραετές ακαδημαϊκό-αναπτυξιακό πρόγραμμα και καταρτίζει τον ετήσιο απολογισμό του προγράμματος παρακολουθώντας την εφαρμογή του. Η Επιτροπή απαρτίζεται από τον πρύτανη ως πρόεδρο, τα μέλη του πρυτανικού συμβουλίου, τους κοσμήτορες των σχολών και έξι ως οκτώ προσωπικότητες που συμμετέχουν χωρίς δικαίωμα ψήφου.
ΟΠΑ	Το ΟΠΑ έχει αντίστοιχης λειτουργίας επιτροπή Προέδρων (άρθρο 10,παρ α.)
ΕΜΠ	Στο ΕΜΠ λειτουργεί η επιτροπή Θεσμών και Στρατηγικής (άρθρο 5,παρ.1)
ΘΕΣΣ	Η συγκεκριμένη λειτουργία ανήκει στο Πρυτανικό Συμβούλιο (άρθρο 4 παρ.1).
ΠΑΤΡ	Στον κανονισμό λειτουργίας του Παν. Πατρών δεν υπάρχει αναφορά για επιτροπή σχετική με τον στρατηγικό σχεδιασμό και προγραμματισμό του ιδρύματος.
ΑΠΘ	Δεν υπάρχει αναφορά για ύπαρξη αντίστοιχης επιτροπής στο ΑΠΘ.
ΚΡΗΤΗ	Δεν προβλέπεται σύσταση αντίστοιχης επιτροπής στο Πανεπιστήμιο Κρήτης.
MANCH	Στο MANCH University λειτουργεί Strategic Planning Committee με αρμοδιότητες στρατηγικού προγραμματισμού και εκπόνηση πενταετών προγραμμάτων.
BIRM	Στο University of Birmingham λειτουργεί επιτροπή με συμμετοχή μελών

	εκτός Πανεπιστημιακής κοινότητας αλλά και των Pro-Chancellor, Vice-Chancellor και Principal. (Section 15, Committees) .
LOND	Στο University of London όλη η αντίστοιχη λειτουργία επαφίεται στο Board of Trustees.

	<u>4.1.3. Τεχνική Υπηρεσία.</u>
Πα.Πελ	Λειτουργεί παρέχοντας τεχνική υποστήριξη σε όλες τις εγκαταστάσεις του ιδρύματος.
ΟΠΑ	Στο ΟΠΑ λειτουργεί βάσει του κανονισμού (άρθρο 10, παρ.1γ) η επιτροπή Κέντρου Ηλεκτρονικών Υπολογιστών με αρμοδιότητες τεχνικής υπηρεσίας.
ΕΜΠ	Στο ΕΜΠ καταγράφεται η επιτροπή Η/Υ και δικτύων και ενεργειακής διαχείρισης.
ΘΕΣΣ	Δεν υπάρχει σαφής αναφορά για ύπαρξη αντίστοιχης επιτροπής στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας.
ΠΑΤΡ	Στο Πανεπιστήμιο Πατρών υπάρχει μακρά παράδοση χρήσης νέων τεχνολογιών (ΤΠΕ) οπότε είναι φυσικό τα θέματα λειτουργίας τεχνικής υπηρεσίας να έχουν ανατεθεί στο ειδικό Τεχνικό και εργαστηριακό προσωπικό (ΕΤΕΠ) ,(άρθρο 32, παρ.1).
ΑΠΘ	Οι ίδιες αρμοδιότητες στο ΑΠΘ έχουν ανατεθεί σύμφωνα με τον κανονισμό λειτουργίας στο ΕΤΕΠ. (άρθρο 35).
ΚΡΗΤΗ	Το ίδιο συμβαίνει και στο Πανεπιστήμιο Κρήτης. (άρθρο 20).
MANCH	Στο MANCH University η τεχνική υπηρεσία λειτουργεί από τα τέλη του προηγούμενου αιώνα.
BIRM	Στο University of Birmingham δεν υπάρχει σαφής αναφορά στον κανονισμό για ύπαρξη τεχνικής υπηρεσίας.
LOND	Στο University of London δεν υπάρχει αντίστοιχη υπηρεσία που να προβλέπεται από τα statutes.

	<u>4.1.4. Επιτροπή Δεοντολογίας.</u>
Πα.Πελ	Ασχολείται με την τήρηση και την εφαρμογή κανόνων δεοντολογίας. Αρμοδιότητά της είναι η εξέταση καταγγελιών για παράβαση των κανόνων δεοντολογίας των μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας.
ΟΠΑ	Στο ΟΠΑ τα θέματα δεοντολογίας ρυθμίζονται από την Επιτροπή Παραπόνων και Διευθέτησης Διαφορών. (άρθρο 10).
ΕΜΠ	Στο ΕΜΠ αντίστοιχα ζητήματα όταν προκύπτουν διευθετούνται από την Επιτροπή Θεσμών. (άρθρο 5, παρ. 1.1).
ΘΕΣΣ	Στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας αντίστοιχα θέματα ρυθμίζονται στο άρθρο 18 χωρίς αναφορά σε επιτροπή.
ΠΑΤΡ	Στο Πανεπιστήμιο Πατρών την αρμοδιότητα για θέματα δεοντολογίας την έχει η Επιτροπή Κοσμητόρων. (Κεφ. Ε', άρθρο 21, παρ.1).
ΑΠΘ	Δεν υπάρχει σαφής αναφορά σε επιτροπή δεοντολογίας στο ΑΠΘ. Πιθανότατα ο έλεγχος ασκείται από συλλογικά όργανα.
ΚΡΗΤΗ	Στο Πανεπιστήμιο Κρήτης αναφέρεται σαφώς (άρθρο 1, Γενικές Αρχές) το ζήτημα της δεοντολογίας και των αξιών χωρίς να υπάρχει σύσταση ειδικής προς το σκοπό αυτό επιτροπής.
MANCH	Στο MANCH University η Επιτροπή Δεοντολογίας συνεδριάζει με διευρυμένη σύσταση κάθε μήνα ή όποτε υπάρξει καταγγελία.
BIRM	Στο University of Birmingham χρέη Επιτροπής Δεοντολογίας εκτελεί το Council υποστηριζόμενο από το Advisory Board.
LOND	Αντίστοιχη λειτουργία εκτελείται από το Collegiate Council.

	<u>4.1.5.Πειθαρχικό ΔΕΠ.</u>
Πα.Πελ	Στα άρθρα 133-135 του κανονισμού λειτουργίας προβλέπονται οι πειθαρχικές διατάξεις για τα μέλη ΔΕΠ. Οι βασικές αρχές των άρθρων στηρίζονται στους αντίστοιχους κανονισμούς του ΑΠΘ, του πανεπιστημίου Πατρών, αλλά και στον πρότυπο γενικό εσωτερικό κανονισμό του ΥΠΕΠΘ.
ΟΠΑ	Στο ΟΠΑ υπάρχει πρόβλεψη για πειθαρχικά αδικήματα και έλεγχο των μελών ΔΕΠ στο άρθρο 40 του κανονισμού λειτουργίας.
ΕΜΠ	Στο ΕΜΠ υπάρχει μια πρωτότυπη ρύθμιση (άρθρο 15, παρ.4.3) των πειθαρχικών ζητημάτων η οποία συνίσταται στην προσπάθεια αποφυγής με κάθε τρόπο των διενέξεων. Επειδή όμως θεωρείται αναμενόμενο να προκύπτουν απόψεις πάνω σε θέματα επιστημονικά ή άλλα, ΣΥΝΙΣΤΑΤΑΙ θερμώς στα μέλη της Πολυτεχνειακής Κοινότητας να εξαντλούν όλες τις δυνατότητες εκτόνωσης της έντασης και διευθέτησης της διαφωνίας. Σε αντίθετη περίπτωση συνιστά θέμα δεοντολογίας και η Σύγκλητος παρεμβαίνει για να εφαρμόζεται το πνεύμα και η ουσία της ακαδημαϊκής δεοντολογίας.
ΘΕΣΣ	Στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας προβλέπονται πειθαρχικές κυρώσεις για τα μέλη ΔΕΠ από τα αρμόδια όργανα στο άρθρο 18 του κανονισμού.
ΠΑΤΡ	Πειθαρχικά ζητήματα ρυθμίζονται στα άρθρα 40 και 41 του κεφ. Θ' του κανονισμού του Πανεπιστημίου Πατρών.
ΑΠΘ	Η αντίστοιχη ρύθμιση στο ΑΠΘ καταγράφεται στο Κεφ. ΣΤ' , άρθρα 50 και 51.
ΚΡΗΤΗ	Στο Πανεπιστήμιο Κρήτης οι πειθαρχικές κυρώσεις και τα όργανα που τις επιβάλλουν προβλέπονται με λεπτομέρεια στο άρθρο 26, παρ. α και β του κανονισμού λειτουργίας.
MANCH	Στο MANCH University δεν υπάρχουν στοιχεία για τις πειθαρχικές κυρώσεις.

BIRM	Στο University of Birmingham στα sections 21 και 22 προβλέπονται τα όργανα επιβολής των κυρώσεων που είναι το Συμβούλιο(Council) και η Σύγκλητος (Senate).
LOND	Δεν αναφέρεται ρητά στον κανονισμό αντίστοιχη πρόβλεψη.
	<u>4.1.6. Πειθαρχικό Φοιτητών.</u>
Πα.Πελ	Οι αρμοδιότητες επιβολής κυρώσεων ανατίθενται στο συμβούλιο το οποίο υποχρεούται αμέσως μετά τη λήξη της θητείας του ή την ολοκλήρωση του ανατιθέμενου έργου να υποβάλλει έκθεση απολογισμού προς το όργανο το οποίο τους όρισε.
ΟΠΑ	Στο άρθρο 43 προβλέπονται οι διατάξεις που αφορούν στη διατάραξη της εύρυθμης λειτουργίας του Πανεπιστημίου και κάθε συμπεριφορά αντίθετη με τον οφειλόμενο σεβασμό προς τις αρχές του ιδρύματος, την αξιοπρέπεια των μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας και τις πειθαρχικές ευθύνες.
ΕΜΠ	Τα Συλλογικά Όργανα Διοίκησης έχουν τις πειθαρχικές αρμοδιότητες.
ΘΕΣΣ	Στο άρθρο 18 προβλέπονται οι πειθαρχικές διατάξεις και η υποχρέωση τήρησης της πανεπιστημιακής νομοθεσίας που ισχύουν για τους φοιτητές. Οι παραβιάσεις των ανωτέρω διατάξεων ελέγχονται από τα αρμόδια κατά περίπτωση όργανα.
ΠΑΤΡ	Στο κανονισμό λειτουργίας του Πανεπιστημίου Πατρών και στο κεφάλαιο ΙΒ', άρθρο 59, αναφέρονται θέματα του πειθαρχικού ελέγχου των φοιτητών όπως η ύπαρξη πειθαρχικού συμβουλίου και τα καθήκοντά του.
ΑΠΘ	Στο ΑΠΘ, ο πειθαρχικός έλεγχος σε φοιτητές και φοιτήτριες ρυθμίζεται με το άρθρο 54 και τη σχετική νομοθεσία (sic).
ΚΡΗΤΗ	Το άρθρο 26, παρ. Ε', εδάφια 1 και 2, προβλέπουν τις πειθαρχικές κυρώσεις καθώς και τη διαδικασία επιβολής τους στο Πανεπιστήμιο Κρήτης. Ο έλεγχος ασκείται από τη γενική συνέλευση η οποία διαβιβάζει το πόρισμα στη Σύγκλητο που αποφασίζει.
MANCH	Δεν υπάρχουν αντίστοιχες διατάξεις.
BIRM	Στο University of Birmingham, στο άρθρο 24, παρ. 3 (Disciplinary

	Procedures) αναφέρει τα στάδια μέσω των οποίων ασκείται ο πειθαρχικός έλεγχος. Από την προφορική επίπληξη έως το Ίδρυμα ποινών (Institution of charges).
LOND	Στο University of London στο άρθρο 18, παρ. 1 και 2 του Κανονισμού λειτουργίας προβλέπεται η δικαιοδοσία του Board of trustees σε πειθαρχικά θέματα των φοιτητών.

4.2 ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

	<u>4.2.1. Πληροφόρηση.</u>
Πα.Πελ	Στο κεφάλαιο ΣΤ' του Κανονισμού λειτουργίας και στο άρθρο 37 προβλέπεται η υποχρέωση του Πα.Πελ. σχετικά με την πληροφόρηση που υποχρεούται να παρέχει για την υλικοτεχνική υποδομή, τους οικονομικούς πόρους και τη διαχείρισή τους σε ετήσια βάση.
ΟΠΑ	Δεν υπάρχει αντίστοιχη διάταξη.
ΕΜΠ	Στο ΕΜΠ το άρθρο 9 προβλέπει τον έλεγχο και τη διαχείριση των πόρων, την άσκηση εποπτείας από τη Σύγκλητο και τη σύσταση επιτροπής διαχείρισης ειδικού λογαριασμού με σκοπό τη διασφάλιση της διαφάνειας και της δημοσιότητας της λειτουργίας χωρίς να υπάρχει συγκεκριμένη επιτροπή για αυτό.
ΘΕΣΣ	Δεν υπάρχει αντίστοιχη διάταξη στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας.
ΠΑΤΡ	Στο Πανεπιστήμιο Πατρών, η Επιτροπή Κοσμητόρων επιλαμβάνεται θεμάτων γενικότερου ακαδημαϊκού ενδιαφέροντος.
ΑΠΘ	Δεν υπάρχει αντίστοιχη διάταξη στο ΑΠΘ.
ΚΡΗΤΗ	Στο άρθρο 1, Γενικές Αρχές, παρ. 3, Η Αξιοκρατία, αναφέρονται ρητά οι διαδικασίες λήψης αποφάσεων καθώς γίνεται αναφορά στη διαφάνεια και στην εμπέδωση ενός κλίματος αξιοκρατίας και δικαιοσύνης της ακαδημαϊκής κοινότητας.
MANCH	Δεν υπάρχει αντίστοιχη διάταξη στο Πανεπιστήμιο του MANCH.
BIRM	Δεν υπάρχει αντίστοιχη διάταξη στο Πανεπιστήμιο του Birmingham.
LOND	Δεν υπάρχει αντίστοιχη διάταξη στο University of London.

	<u>4.2.2. Ενημέρωση διαδικτυακών τόπων από διδάσκοντες.</u>
Πα.Πελ	Προβλέπεται στο άρθρο 37 του κανονισμού λειτουργίας και υποχρεώνει τους διδάσκοντες με ευθύνη τους να διατηρούν και να ενημερώνουν τη δική τους ιστοσελίδα με θέματα ωρών διδασκαλία, συνεργασίες με τους φοιτητές κ.λπ.
ΟΠΑ	Το άρθρο 28 ρυθμίζει τις υποχρεώσεις των μελών ΔΕΠ στις παραγράφους α' έως και θ' με ιδιαίτερη αναφορά στην ενημέρωση των ιστοσελίδων.
ΕΜΠ	Δεν υπάρχει σαφής αναφορά σε υποχρέωση των διδασκόντων όμως στα πλαίσια της αναβάθμισης και του εκσυγχρονισμού των σπουδών στο ΕΜΠ εντάσσεται η πληροφορική στο σύστημα σπουδών (άρθρο 6, παρ. 2.13)
ΘΕΣΣ	Στο άρθρο 14 του Κανονισμού Λειτουργίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας προβλέπεται η δυνατότητα των μελών ΔΕΠ να ενημερώνουν τους φοιτητές κάνοντας χρήση των ηλεκτρονικών εγκαταστάσεων του ιδρύματος.
ΠΑΤΡ	Στο άρθρο 28 προβλέπονται τα καθήκοντα και οι υποχρεώσεις των μελών ΔΕΠ χωρίς σαφή αναφορά σε υποχρέωση ενημέρωσης της ιστοσελίδας τους.
ΑΠΘ	Στα άρθρα 27 και 28 προβλέπονται τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των μελών ΔΕΠ χωρίς σαφή αναφορά σε υποχρέωση ενημέρωσης της ιστοσελίδας τους.
ΚΡΗΤΗ	Στο άρθρο 18, παρ α', β', γ', προβλέπονται τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των μελών ΔΕΠ χωρίς σαφή αναφορά σε υποχρέωση ενημέρωσης της ιστοσελίδας τους.
ΜΑΝΧ	Δεν υπάρχει συγκεκριμένη αναφορά.
BIRM	Δεν υπάρχει συγκεκριμένη αναφορά.
LOND	Δεν υπάρχει συγκεκριμένη αναφορά.

	<u>4.2.3. Ενημέρωση προσωπικών –επαγγελματικών στοιχείων από διδάσκοντες. (Βιογραφικά σημειώματα, ακαδημαϊκή σταδιοδρομία, δημοσιεύσεις κλπ.)</u>
Πα.Πελ	Το άρθρο 99 προβλέπει τις βασικές υποχρεώσεις των μελών ΔΕΠ μεταξύ των οποίων είναι και η ενημέρωση της ιστοσελίδας του καθενός με επίκαιρα προσωπικά-επαγγελματικά-επιστημονικά στοιχεία.
ΟΠΑ	Δεν υπάρχει σαφής αναφορά στους κανονισμούς λειτουργίας.
ΕΜΠ	
ΘΕΣΣ	
ΠΑΤΡ	
ΑΠΘ	
ΚΡΗΤΗ	
ΜΑΝΧ	
BIRM	
LOND	

	<u>4.2.4. Γλώσσα ενημέρωσης.</u>
Πα.Πελ	Οι ιστοσελίδες των σχολών και των τμημάτων του Πα.Πελ. οφείλουν να τηρούνται τουλάχιστον στην ελληνική και αγγλική γλώσσα.
ΟΠΑ	Δεν υπάρχουν συγκεκριμένες αναφορές στους κανονισμούς λειτουργίας των υπό εξέταση πανεπιστημιακών ιδρυμάτων. Θεωρείται προφανώς αυτονόητο ότι τα στοιχεία προβάλλονται στη εθνική γλώσσα του κάθε ιδρύματος.
ΕΜΠ	
ΘΕΣΣ	
ΠΑΤΡ	
ΑΠΘ	
ΚΡΗΤΗ	
ΜΑΝΧ	
BIRM	
LOND	

	<u>4.2.5. Διοικητικές υπηρεσίες / ιστοσελίδες ενημέρωσης.</u>
Πα.Πελ	Οι διοικητικές υπηρεσίες του Πα.Πελ. υποχρεούνται στη διατήρηση δικτυακού τόπου και ιστοσελίδων όπου θα παρέχουν πληροφόρηση σχετικά με τις υπηρεσίες που προσφέρουν, ηλεκτρονικά έντυπα αιτήσεων και υποδείγματα εγγράφων και όπου είναι εφικτό τις υπηρεσίες τους σε ηλεκτρονική μορφή (άρθρο 37, παρ. 6).
ΟΠΑ	Δεν υπάρχουν συγκεκριμένες αναφορές στους κανονισμούς λειτουργίας των υπό εξέταση πανεπιστημιακών ιδρυμάτων.
ΕΜΠ	
ΘΕΣΣ	
ΠΑΤΡ	
ΑΠΘ	
ΚΡΗΤΗ	
ΜΑΝΧ	
ΒΙΡΜ	
ΛΟΝΔ	

	<u>4.2.6. Τεχνικοί υπεύθυνοι συντήρησης ιστοσελίδων.</u>
Πα.Πελ	Το Πα.Πελ., οι σχολές και τα τμήματα, υποχρεούνται εντός εξαμήνου από τη δημοσίευση του εσωτερικού κανονισμού στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως να ορίσουν τεχνικούς υπευθύνους για τη συντήρηση των ιστοσελίδων.
ΟΠΑ	Στα πανεπιστημιακά ιδρύματα της Ελλάδας η συγκεκριμένη αρμοδιότητα τεχνικής συντήρησης των ιστοσελίδων έχει ανατεθεί στα μέλη ειδικού τεχνικού εργαστηριακού προσωπικού (ΕΤΕΠ).
ΕΜΠ	
ΘΕΣΣ	
ΠΑΤΡ	
ΑΠΘ	
ΚΡΗΤΗ	Δεν υπάρχει σαφής αναφορά στους Κανονισμούς λειτουργίας των υπό εξέταση ιδρυμάτων του εξωτερικού που να αφορά στην ύπαρξη τεχνικών υπευθύνων συντήρησης ιστοσελίδων.
ΜΑΝΧ	
ΒΙΡΜ	
ΛΟΝΔ	

4.3 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

	4.3.1. Ενημερωτικός οδηγός.
Πα.Πελ	Ο ενημερωτικός οδηγός του Πα.Πελ. περιλαμβάνει πληροφορίες για τις σχολές και τα τμήματα του ιδρύματος, τα όργανα διοίκησης και τις αρμοδιότητές τους και κάθε άλλη πληροφορία σε γλώσσες ελληνική – αγγλική (κεφάλαιο Δ', άρθρο 8).
ΟΠΑ	Στο ΟΠΑ, ο οδηγός σπουδών καταρτίζεται κάθε Μάιο και διανέμεται στους φοιτητές το επόμενο ακαδημαϊκό έτος, περιλαμβάνοντας το πρόγραμμα σπουδών, συνοπτική περιγραφή του περιεχομένου των μαθημάτων, πληροφορίες για τη διοίκηση κ.λπ. (άρθρο 61).
ΕΜΠ	Στο ΕΜΠ, το κεφάλαιο Γ', άρθρο 6, παρ. 1, προβλέπεται το αντικείμενο και το περιεχόμενο των οδηγιών σπουδών με συγκεκριμένη δομή και παρέχει πληροφορίες για όλα τα τμήματα του ιδρύματος.
ΘΕΣΣ	Στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, ο κανονισμός λειτουργίας δεν προβλέπει συγκεκριμένο τύπο ενημερωτικού οδηγού.
ΠΑΤΡ	Στο Πανεπιστήμιο Πατρών, το κεφ. Γ' και τα άρθρα 43 και 44 παρέχουν πληροφορίες στους φοιτητές για θέματα φοίτησης χωρίς αναφορά σε ενημερωτικό οδηγό.
ΑΠΘ	Στο ΑΠΘ, στα άρθρα 40 έως και 49, προβλέπονται φοιτητικά ζητήματα όπως η παρακολούθηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας, ο τρόπος παροχής διδακτικών βιβλίων και βοηθημάτων, η χρήση των εγκαταστάσεων του ιδρύματος κ.λπ..
ΚΡΗΤΗ	Στο πανεπιστήμιο Κρήτης, το κεφ. Γ' του Κανονισμού λειτουργίας και τα άρθρα 27, 28, 29, προβλέπουν ενημέρωση των φοιτητών για θέματα λειτουργίας του πανεπιστημίου παρέχοντας γενικές πληροφορίες.
MANCH	Οι ενημερωτικοί οδηγοί των υπό εξέταση ξένων πανεπιστημιακών

BIRM	ιδρυμάτων βρίσκονται αναρτημένοι στις αρχικές ιστοσελίδες τους παρέχοντας λεπτομερείς οδηγίες και δυνατότητα on-line επικοινωνίας, εικονική επίσκεψη στους χώρους του πανεπιστημίου (virtual tour) και κάθε άλλη πληροφορία ικανή να ενημερώσει τον ενδιαφερόμενο για θέματα φοίτησης, σπουδών, κ.λπ. κ.λπ.
LOND	

4.3.2. Κανονισμός σπουδών.	
Πα.Πελ	Στο άρθρο 9 προβλέπονται όλες οι διατάξεις που αφορούν στην έναρξη και λήξη των μαθημάτων, τον αριθμό των διδακτικών εβδομάδων, τα υποχρεωτικά και κατ' επιλογήν μαθήματα και τη χορήγηση των τίτλων.
ΟΠΑ	Στο ΟΠΑ τα άρθρα 62 και εξής προβλέπουν θέματα του κανονισμού σπουδών όπως η διάρθρωση των σπουδών, η οργάνωση της διδασκαλίας, η διανομή των συγγραμμάτων και η διεξαγωγή του εκπαιδευτικού έργου.
ΕΜΠ	Στο άρθρο 6 του κεφαλαίου Γ' του κανονισμού του ΕΜΠ ρυθμίζονται θέματα δομής, αποστολής και στόχων των σπουδών. Ρυθμίζεται επίσης η διάρθρωση των σπουδών και η διοικητική τους υποστήριξη. Προβλέπονται συγχρόνως οι ποιοτικές και ποσοτικές απαιτήσεις και προδιαγραφές των σπουδών.
ΘΕΣΣ	Τα άρθρα 19-22 του κανονισμού του πανεπιστημίου Θεσσαλίας προβλέπουν όλα τα φοιτητικά θέματα, τα δικαιώματα, τις υποχρεώσεις και τις παροχές προς τους φοιτητές.
ΠΑΤΡ	Τα άρθρα 43-49 του κεφαλαίου Γ' του κανονισμού του πανεπιστημίου Πατρών επέχουν θέση κανονισμού σπουδών και προβλέπουν την έναρξη και τη λήξη διδασκαλίας, το πρόγραμμα σπουδών, την εγγραφή σε μαθήματα, το ωρολόγιο πρόγραμμα και την παρακολούθηση μαθημάτων.
ΑΠΘ	Τα άρθρα 55-61 του κεφαλαίου Ζ' του κανονισμού του ΑΠΘ ορίζουν τις διατάξεις για το σύστημα και τη διάρθρωση των σπουδών, την οργάνωση της διδασκαλίας, την παρακολούθηση των μαθημάτων

	κ.λ.π.
ΚΡΗΤΗ	Υπάρχει πρόβλεψη στον κανονισμό του πανεπιστημίου Κρήτης για φοιτητικά θέματα. Η φοιτητική μέριμνα, η χρήση των εγκαταστάσεων, το ωρολόγιο πρόγραμμα, η βαθμολογία είναι μερικά από αυτά.
MANCH	Τα κεφάλαια 25-27 του κανονισμού λειτουργίας του πανεπιστημίου του Manchester περιέχουν όλες τις σχετικές διατάξεις και επέχουν θέση κανονισμού σπουδών.
BIRM	Ο κανονισμός λειτουργίας του πανεπιστημίου του Birmingham στο section 12 προβλέπει σε έξι σημεία θέματα του κανονισμού σπουδών του ιδρύματος, όπως τον τύπο των διπλωμάτων. Ακόμη αναφέρεται στις περιόδους σπουδών, πριν από την αποφοίτηση και προβλέπει και θέματα αποφοίτων.
LOND	Το πανεπιστήμιο του Λονδίνου παρέχει χωριστό κανονισμό σπουδών για κάθε ένα από τα κολλέγια στα οποία διαρθρώνεται. Ο κανονισμός ρυθμίζει θέματα ακαδημαϊκής ελευθερίας, σεβασμού της διαφορετικότητας και της πολυπολιτισμικότητας.

	<u>4.3.3. Σύστημα συσσώρευσης και μεταφοράς πιστωτικών μονάδων.</u>
Πα.Πελ	Η συγκεκριμένη διάταξη προέρχεται από τον πρότυπο κανονισμό του ΥΠΕΠΘ και ρυθμίζει τον τρόπο απόδοσης πιστωτικών μονάδων σε κάθε συστατικό στοιχείο του προγράμματος σπουδών. Προβλέπει για παράδειγμα την εκτίμηση των διδασκόντων για τον φόρτο εργασίας που απαιτείται να καταβάλει ο φοιτητής για την επίτευξη αντικειμενικών στόχων.
ΟΠΑ	Δεν υπάρχει αντίστοιχη πρόβλεψη.
ΕΜΠ	Συναφής πρόβλεψη υφίσταται στα αναλυτικά προγράμματα σπουδών του ΕΜΠ με αναφορά στις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και στην ποσοτική προσαρμογή τους με συντελεστή βαρύτητας που να ανταποκρίνεται στην εξαμηνιαία διδασκαλία του μαθήματος.
ΘΕΣΣ	Δεν υφίσταται σχετική ρύθμιση.
ΠΑΤΡ	
ΑΠΘ	
ΚΡΗΤΗ	
ΜΑΝΧ	
BIRM	
LOND	

	<u>4.3.4. Παράρτημα Διπλώματος.</u>
Πα.Πελ	Το Παράρτημα Διπλώματος είναι ένα έγγραφο που επισυνάπτεται σε έναν τίτλο σπουδών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, παρέχοντας μια τυποποιημένη περιγραφή της φύσης, του επιπέδου, του πλαισίου, του περιεχομένου και της νομικής μορφής των σπουδών που ακολουθήθηκαν και ολοκληρώθηκαν επιτυχώς από τον απόφοιτο. Θεσμοθετείται στο πλαίσιο της βελτίωσης της διεθνούς διαφάνειας για τη δίκαιη ακαδημαϊκή και επαγγελματική αναγνώριση των τίτλων σπουδών. Πρέπει να δοθεί σε κάθε φοιτητή για κάθε τύπο πτυχιακού προγράμματος με την αποφοίτησή του. Περισσότερες λεπτομέρειες εμφανίζονται στο παράρτημα της παρούσας εργασίας.
ΟΠΑ	Δεν προβλέπεται ύπαρξη παραρτήματος διπλώματος.
ΕΜΠ	Στο ΕΜΠ η παράγραφος 6 του άρθρου 6 του κεφαλαίου Γ' προβλέπει την έκδοση πιστοποιητικού που συνοδεύει το δίπλωμα και αναφέρει το θέμα και το βαθμό της διπλωματικής εργασίας, αναγράφει όλα τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών με την αντίστοιχη βαθμολογία τους και εκτός της ελληνικής γλώσσας χορηγείται και μεταφρασμένο στα αγγλικά.
ΘΕΣΣ	Δεν προβλέπεται ύπαρξη παραρτήματος διπλώματος.
ΠΑΤΡ	Στο πανεπιστήμιο Πατρών χορηγείται αντίστοιχα πιστοποιητικό στο οποίο αναφέρονται τα μαθήματα, οι εργαστηριακές ασκήσεις και η τυχόν βαθμολογία στις εξετάσεις.
ΑΠΘ	Δεν υπάρχει αντίστοιχη πρόβλεψη τουλάχιστον στους υπό εξέταση εσωτερικούς κανονισμούς λειτουργίας.
ΚΡΗΤΗ	
ΜΑΝΧ	
ΒΙΡΜ	
ΛΟΝΔ	

	<u>4.3.5. Αναγνώριση μαθημάτων λόγω μετεγγραφής ή κατάταξης</u>
Πα.Πελ	Η ρύθμιση προέρχεται από τον πρότυπο εσωτερικό κανονισμό του ΥΠΕΠΘ και προβλέπει για όσους μεταγράφονται ή κατατάσσονται από άλλα ΑΕΙ σε επόμενο του πρώτου εξαμήνου, τον τρόπο αναγνώρισης των επιτυχώς εξετασθέντων μαθημάτων, εφόσον ανήκουν σε ίδιο ή παρόμοιο γνωστικό αντικείμενο με τα μαθήματα που διδάσκονται στο ΑΕΙ υποδοχής. Σε όσους έχουν παρακολουθήσει διεθνή ή ευρωπαϊκά προγράμματα εκπαίδευσης αναγνωρίζεται ως χρόνος πραγματικής φοίτησης ο χρόνος του εκπαιδευτικού προγράμματος (άρθρο 21 κεφαλαίου Δ').
ΟΠΑ	Υπάρχει ακριβώς η ίδια πρόβλεψη με το πανεπιστήμιο Πελοποννήσου στον κανονισμό του ΟΠΑ και συγκεκριμένα στο άρθρο 67 του κεφαλαίου ΣΤ'.
ΕΜΠ	Στο ΕΜΠ στο εδάφιο 3 της παραγράφου 1 του άρθρου 6 του κεφαλαίου Γ' προβλέπεται ο τρόπος κατάταξης και μετεγγραφής φοιτητών στα τμήματα του ΕΜΠ με την επισήμανση πως όπου αναφέρεται έτος ή τάξη σπουδών εννοείται ένα από τα δύο εξάμηνα του ακαδημαϊκού έτους.
ΘΕΣΣ	Δεν υφίσταται αντίστοιχη διάταξη.
ΠΑΤΡ	Παρεμφερής ρύθμιση σχετική με τη μεταφορά πιστωτικών μονάδων προβλέπεται στο άρθρο 55 του κεφαλαίου Γ' του κανονισμού του πανεπιστημίου Πατρών και περιέχει σαφή αναφορά στον τρόπο κατοχύρωσης των βαθμών του τμήματος προέλευσης με διδακτικές μονάδες που ορίζονται από το πρόγραμμα σπουδών του τμήματος υποδοχής.
ΑΠΘ	Το άρθρο 59 του κεφαλαίου Ζ' του κανονισμού του ΑΠΘ προβλέπει για όσους μεταγράφονται ή κατατάσσονται σε επόμενο του πρώτου εξαμήνου την αναγνώριση σχετικών μαθημάτων ως σύστημα μεταφοράς μονάδων.
ΚΡΗΤΗ	Η ίδια με την παραπάνω πρόβλεψη αναφέρεται στην παράγραφο 6 του άρθρου 30 του κεφαλαίου Γ' του κανονισμού του πανεπιστημίου Κρήτης.
MANCH	Δεν υπάρχουν αντίστοιχες προβλέψεις
BIRM	
LOND	

	<u>4.3.6. Ανώτατη διάρκεια φοίτησης.</u>
Πα.Πελ	Σύμφωνα με τον νόμο 3549/2007, η ανώτατη διάρκεια φοίτησης δεν μπορεί να υπερβαίνει τον ελάχιστο αριθμό εξαμήνων που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου, προσαυξημένο στο διπλάσιο. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις μπορεί να παραταθεί για δύο ακόμη εξάμηνα. Υπάρχει πρόβλεψη διακοπής της φοίτησης και συνέχισής της αργότερα με συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα. Φοιτητές που έχουν υπερβεί το παραπάνω ανώτατο όριο φοίτησης καλούνται να δηλώσουν αν επιθυμούν τη συνέχιση των σπουδών τους. Σε περίπτωση καταφατικής δήλωσης μπορούν να συνεχίσουν επί πέντε ακόμη ακαδημαϊκά έτη διαφορετικά στερούνται τη φοιτητική ιδιότητα με σχετική διαπιστωτική πράξη.
ΟΠΑ	Οι υπό εξέταση εσωτερικοί κανονισμοί λειτουργίας των πανεπιστημιακών ιδρυμάτων περιέχουν ρυθμιστικές διατάξεις σχετικές με τη φοιτητική ιδιότητα, την πρόσκτησή της, την αναστολή της λόγω διαγραφής, αλλά όχι ανώτατη διάρκειά της. Οι σχετικές διατάξεις των νόμων 1268/ 1982 και 2083/ 1992 δεν υποχρεώνουν τα ΑΕΙ να θέσουν ανώτατα όρια φοίτησης μετά την παρέλευση των οποίων και της τυχόν παράτασής τους να αφαιρείται η φοιτητική ιδιότητα. Είναι προφανές ότι η παράλειψη της σχετικής ρύθμισης και η παροχή μόνιμου δικαιώματος να ολοκληρώσει ο φοιτητής τις σπουδές του ακόμη και μετά την παρέλευση δεκαετιών είναι μεν ευνοϊκή για τους φοιτώντες στις σχολές, συνεπάγεται δε συχνά την απαξίωση του τίτλου, εφόσον ο κάτοχός του δεν έχει συστηματική θεώρηση του αντικειμένου, αλλά σποραδικές και αποσπασματικές γνώσεις.
ΕΜΠ	
ΘΕΣΣ	
ΠΑΤΡ	
ΑΠΘ	
ΚΡΗΤΗ	
ΜΑΝΧ	
BIRM	
LOND	

4.4 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

	4.4.1. Πρόγραμμα Σπουδών.
Πα.Πελ	<p>1. Σκοπός του Π.Μ.Σ. είναι η διεύρυνση αλλά και η εμβάθυνση των γνώσεων και δεξιοτήτων των επιστημονικών αντικειμένων που εντάσσονται στα γνωστικά αντικείμενα των Τμημάτων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου. Το πρόγραμμα λειτουργεί συμπληρωματικά προς τις προπτυχιακές σπουδές και οι επιστημονικές του εστιάσεις προσδοκείται ότι θα οδηγήσουν τους μεταπτυχιακούς φοιτητές στην κατάκτηση νέων επιστημονικών επιτευγμάτων, αλλά και στην κάλυψη των αναγκών της αγοράς εργασίας για εξειδικευμένους επιστήμονες, καταρτισμένους σε θεωρία, έρευνα και πρακτική εφαρμογή.</p> <p>2. Τα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) στα Τμήματα του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου καταρτίζονται από τη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύθεσης (Γ.Σ.Ε.Σ.) του οικείου Τμήματος και εγκρίνονται από τη Σύγκλητο.</p>
ΟΠΑ	Οι μεταπτυχιακές σπουδές στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών λειτουργούν με βάση Υπουργικές Αποφάσεις του ΥΠ.Ε.Π.Θ. που εκδίδονται για κάθε συγκεκριμένο μεταπτυχιακό πρόγραμμα.
ΕΜΠ	<p>Το Ε.Μ.Π. καταρτίζει και λειτουργεί τις Μεταπτυχιακές Σπουδές σύμφωνα με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο και τους ακόλουθους επιμέρους στόχους :</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Διατήρηση και ενίσχυση της ποιότητας, της επαγγελματικής κατάρτισης και του διεθνούς κύρους των χορηγούμενων «Διπλωμάτων» των πενταετούς διάρκειας Σπουδών του Ε.Μ.Π. ii. Έλεγχος και αντικειμενική αξιολόγηση όλων των μεταπτυχιακών μαθημάτων έτσι ώστε να διασφαλίζεται το αδιαφιλονίκητο του μεταπτυχιακού επιπέδου τόσο της διδακτέας ύλης όσο και των θεμάτων εξετάσεων και να αποφεύγεται οποιοδήποτε ενδεχόμενο υποκατάστασης ή υποβάθμισης των κανονικών προγραμμάτων πενταετούς διάρκειας σπουδών των Τμημάτων του Ιδρύματος. iii. Συνεκτικότητα και επιστημονικό βάθος. iv. Ανταπόκριση στις τρέχουσες και μελλοντικές αναπτυξιακές ανάγκες, αλλά και στις τεκμηριωμένες ερευνητικές επιλογές. v. Προσαρμογή της διάρκειας προς τις ελάχιστες νόμιμες διάρκειες. vi. Ελκυστικότητα για τους σπουδαστές άλλων ισότιμων πανεπιστημίων
ΘΕΣΣ	Δεν προβλέπεται οδηγός σπουδών που να αναφέρεται ρητά στον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας.
ΠΑΤΡ	Η οργάνωση και λειτουργία των Π.Μ.Σ. των Τμημάτων του

	<p>Πανεπιστημίου Πατρών διέπεται από τις διατάξεις των Νόμων 2083/1992 άρθρα 10-14, 2327/1995 άρθρο 6 παρ. 2, 2454/97 άρθρο 6 και 2916/01 άρθρο 5 παρ. 12γ, όπως αυτές κάθε φορά ισχύουν.</p> <p>2. Κάθε Τμήμα του Πανεπιστημίου Πατρών με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύθεσης, καταρτίζει Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών Τμήματος, σύμφωνα με τις ανάγκες και τις ιδιαιτερότητες του Τμήματος και το περιεχόμενο της αντίστοιχης Υπουργικής Απόφασης έγκρισης του Προγράμματος Σπουδών. Στα διατμηματικά προγράμματα τον κανονισμό συντάσσει ειδικότερα η Διατμηματική Επιτροπή.</p> <p>3. Οι Κανονισμοί Μεταπτυχιακών Σπουδών των Τμημάτων αποτελούν Παραρτήματα του παρόντος Κανονισμού και οφείλουν να είναι σε πλήρη συμφωνία με το περιεχόμενό του.</p>
ΑΠΘ	<p>Οι μεταπτυχιακές σπουδές στα Τμήματα του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου διεξάγονται με βάση το σύστημα των εξαμηνιαίων μαθημάτων και σύμφωνα με το πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών που καταρτίζει η Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύθεσης κάθε Τμήματος. Το εκπαιδευτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους διαρθρώνεται χρονικά σε δύο ακαδημαϊκά εξάμηνα, χειμερινό και εαρινό, των οποίων οι ακριβείς ημερομηνίες έναρξης και λήξης καθορίζονται κάθε φορά με απόφαση του οικείου Τμήματος, βάσει του άρθρου 12 του παρόντος κανονισμού.</p> <p>Ο εσωτερικός κανονισμός του Τμήματος καθορίζει τις ημερομηνίες και τον τρόπο εγγραφής των ενδιαφερομένων, καθώς και τις δηλώσεις των μαθημάτων που θα επιλέγονται σε κάθε εξάμηνο. Οι δηλώσεις αυτές καταχωρίζονται από τη Γραμματεία σε ατομική φοιτητική μερίδα.</p>
ΚΡΗΤΗ	<p>Οι μεταπτυχιακές σπουδές στα Τμήματα του Πανεπιστημίου Κρήτης διεξάγονται με βάση το σύστημα των εξαμηνιαίων μαθημάτων και σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών που καταρτίζει η Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύθεσης κάθε Τμήματος. Το εκπαιδευτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους διαρθρώνεται χρονικά σε δύο ακαδημαϊκά εξάμηνα, χειμερινό και εαρινό, των οποίων οι ακριβείς ημερομηνίες έναρξης και λήξης καθορίζονται κάθε φορά με απόφαση του οικείου Τμήματος, βάσει του άρθρου 16 του παρόντος κανονισμού.</p>
MANCH	<p>Μεγάλη ποικιλία προγραμμάτων με έμφαση στις νέες τεχνολογίες και την έρευνα. Λεπτομέρειες λόγω τεράστιου όγκου δεδομένων στο www.manchester.ac.uk</p>
BIRM	<p>Προβλέπει εισαγωγικά τμήματα σπουδών για όσους δεν προέρχονται από Βρετανικά Πανεπιστήμια. Λεπτομέρειες στο www.lon.ac.uk</p>
LOND	<p>Μεγάλη εξειδίκευση σε ιατρικά τμήματα και χειρουργική έρευνα. Λεπτομέρειες στο www.bham.ac.uk</p>

	<u>4.4.2. Αριθμός εισακτέων.</u>
Πα.Πελ	Ο αριθμός των εγγραφομένων μεταπτυχιακών φοιτητών κάθε έτος στο ΠΜΣ κάθε Τμήματος ορίζεται από την Γ.Σ.Ε.Σ. Είναι δυνατή η εισαγωγή ως υπεραριθμών και άνευ εξετάσεων των υποτρόφων του Ι.Κ.Υ., της Ελληνικής κυβέρνησης και ξένων κρατών, καθώς και αλλοδαπών πτυχιούχων πανεπιστημίων του εξωτερικού. Σχετική απόφαση λαμβάνει η Σύγκλητος Ειδικής Σύθεσης ύστερα από εισήγηση της Γ.Σ.Ε.Σ.
ΟΠΑ	Το Τμήμα, με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύθεσης, καθορίζει τον τρόπο εισαγωγής, τις ημερομηνίες και τον τρόπο εγγραφής των ενδιαφερομένων, καθώς και τις δηλώσεις των μαθημάτων που θα επιλέγονται.
ΕΜΠ	Το πρόγραμμα προβλέπει ολιγομελή τμήματα της τάξεως των 30 με 40 Μ.Φ., τον ακριβή αριθμό των οποίων καθορίζει η Ε.Δ.Ε., λαμβανομένων υπόψη των περιορισμών που έχουν τεθεί στις εγκριτικές Υ.Α.
ΘΕΣΣ	Δεν υπάρχει πρόβλεψη.
ΠΑΤΡ	Μέχρι το τέλος του Μαρτίου ή του Οκτωβρίου κάθε έτους η Γ.Σ.Ε.Σ. ή η Ειδική Διατμηματική Επιτροπή κάθε Π.Μ.Σ. αποφασίζει τη δημοσίευση περίληψης της ανακοίνωσης-πρόσκλησης, για υποβολή αιτήσεων από ενδιαφερόμενους, για εισαγωγή στο Π.Μ.Σ. κατά το επόμενο ακαδημαϊκό έτος. Με την ανακοίνωση καθορίζονται η προθεσμία υποβολής αιτήσεων, τα απαραίτητα δικαιολογητικά και η διαδικασία επιλογής. Η δημοσίευση της ανακοίνωσης γίνεται από το Πανεπιστήμιο και μπορεί να επαναλαμβάνεται κατά διαστήματα, κατά την κρίση της Γ.Σ.Ε.Σ. ή της Ειδικής Διατμηματικής Επιτροπής.
ΑΠΘ	Δεν υπάρχει σαφής πρόβλεψη.
ΚΡΗΤΗ	Κάθε ακαδημαϊκό έτος, προκηρύσσεται από τα Τμήματα, που έχουν προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών (Π.Μ.Σ.), ο προβλεπόμενος αριθμός θέσεων μεταπτυχιακών φοιτητών, προκειμένου στη συνέχεια να γίνει η επιλογή τους, σύμφωνα με τον εσωτερικό κανονισμό κάθε Τμήματος. Η προκήρυξη ηλεκτρονικά μέσα μαζικής ενημέρωσης. Οι σχετικές αιτήσεις, μαζί με τα απαραίτητα δικαιολογητικά, υποβάλλονται στη Γραμματεία του οικείου Τμήματος.

MANCH	Δεν υπάρχει σαφής πρόβλεψη αριθμού εισακτέων σε κάποιο από τα υπό εξέταση ιδρύματα.
BIRM	
LOND	

<u>4.4.3. Διάρκεια σπουδών.</u>	
Πα.Πελ	Η διάρκεια σπουδών στα Π.Μ.Σ., τόσο για την απονομή Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης, όσο και για την απόκτηση Διδακτορικού Διπλώματος, ορίζεται από το οικείο πρόγραμμα. Σε κάθε περίπτωση όμως η χρονική διάρκεια για το Π.Μ.Σ που οδηγεί στην απονομή Διδακτορικού Διπλώματος δεν μπορεί να είναι μικρότερη από έξι (6) διδακτικά εξάμηνα, ούτε μεγαλύτερη από δώδεκα (12). Σε εξαιρετικές περιπτώσεις μπορεί να παραχωρείται παράταση του μεγίστου χρόνου για δύο (2) ακόμη εξάμηνα, ύστερα από ειδικά αιτιολογημένη πρόταση της Συμβουλευτικής Επιτροπής και απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ του οικείου Τμήματος. Σε εξαιρετικές επίσης περιπτώσεις, μετά από πρόταση της Συμβουλευτικής Επιτροπής και ειδικά αιτιολογημένη απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ του οικείου Τμήματος είναι δυνατόν να μην προσμετράται η συγκεκριμένη χρονική περίοδος στη διάρκεια εκπόνησης της Διδακτορικής Διατριβής.
ΟΠΑ	Το Τμήμα, με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύνοψης, καθορίζει τον τρόπο εισαγωγής, τις ημερομηνίες και τον τρόπο εγγραφής των ενδιαφερομένων, καθώς και τις δηλώσεις των μαθημάτων που θα επιλέγονται.
ΕΜΠ	Το πρόγραμμα καλύπτεται από δύο τετράμηνα (συνολικής ελάχιστης διάρκειας 24 εβδομάδων και είκοσι, κατ' ελάχιστο, έως σαράντα κατά μέγιστο διδακτικών μονάδων) μεταπτυχιακών μαθημάτων εμβάθυνσης, τα οποία ορίζει η Ε.Δ.Ε. και εγκρίνει τελικά η Σύγκλητος Ε.Σ., εντός του πλαισίου του τυπικού ενιαίου ακαδημαϊκού ημερολογίου των Μ.Σ. Η μετά την απόκτηση του Μ.Δ.Ε. εκπόνηση της Διδακτορικής Διατριβής, ελάχιστης διάρκειας δύο (2) ακαδημαϊκών ετών, ακολουθεί την νομοθετημένη διαδικασία και καταλήγει στην απονομή του Διδακτορικού Διπλώματος του Ε.Μ.Π. Η μέγιστη διάρκεια φοίτησης για το Μ.Δ.Ε. είναι 2 χρόνια, υπολογιζόμενη από την κανονική εγγραφή στο Δ.Π.Μ.Σ. (δηλαδή χωρίς την παρακολούθηση των - μη παράλληλων - προαπαιτούμενων).
ΘΕΣΣ	Δεν προβλέπεται ρητά.
ΠΑΤΡ	Στον κανονισμό προβλέπονται θέματα αρχικής εγγραφής, ανανέωσης εγγραφής καθώς και ζητήματα απονομής τίτλων αλλά δεν υπάρχει ρητή πρόβλεψη για διάρκεια σπουδών.
ΑΠΘ	Δεν ορίζεται ρητά.
ΚΡΗΤΗ	Η διάρκεια σπουδών στα Π.Μ.Σ., που οδηγεί

	στην απονομή μεταπτυχιακού διπλώματος ειδίκευσης και διδακτορικού διπλώματος, ορίζεται στη σχετική εγκριτική υπουργική απόφαση των προγραμμάτων.
MANCH	Όλα τα μεταπτυχιακά – ερευνητικά προγράμματα διαρκούν από 9
BIRM	μήνες τα PG Diplomas, ένα (1) έτος στα Masters degrees και τρία (3)
LOND	έως τέσσερα (4) έτη το Διδακτορικό (Phd).

	<u>4.4.4. Έλεγχος των γνώσεων.</u>
Πα.Πελ	<p>1. Για την απόκτηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης απαιτείται η παρακολούθηση και επιτυχής εξέταση σε ορισμένο αριθμό μαθημάτων και η εκπόνηση πρωτότυπης Διπλωματικής Εργασίας υπό την επίβλεψη μέλους ΔΕΠ. Για κάθε μεταπτυχιακό φοιτητή ο οποίος παρακολουθεί Π.Μ.Σ. που οδηγεί στην απονομή Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης ορίζεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ., ύστερα από πρόταση της Συντονιστικής Επιτροπής ένα μέλος Δ.Ε.Π. ως επιβλέπον από αυτά που τους έχει ανατεθεί μεταπτυχιακό έργο. Η Συντονιστική Επιτροπή και το επιβλέπον μέλος έχουν την ευθύνη της παρακολούθησης και του ελέγχου της πορείας των σπουδών του μεταπτυχιακού φοιτητή (Άρθρο 12 του Ν. 2083/92/παρ. 4α).</p> <p>2. Ο ακριβής αριθμός και το είδος των μαθημάτων για την απόκτηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης ορίζεται από το Π.Μ.Σ κάθε Τμήματος. Για την αξιολόγηση της επίδοσης του μεταπτυχιακού φοιτητή και τη βαθμολόγησή του στα μαθήματα λαμβάνονται υπ' όψη τα ακόλουθα:</p> <p>α. Παρουσίαση εισηγήσεων κατά το μάθημα, επί θεμάτων συναφών προς αυτό.</p> <p>β. Ενεργός συμμετοχή στο μάθημα</p> <p>γ. Γραπτή δοκιμασία. Στην περίπτωση αυτή ο μεταπτυχιακός φοιτητής υποχρεούται να απαντήσει σε ερωτήσεις συναφείς προς το εξεταζόμενο μάθημα. Η δοκιμασία αυτή εφαρμόζεται κυρίως όταν δεν είναι δυνατή η παρουσίαση εισηγήσεων ή όταν ο διδάσκων κρίνει ότι απαιτείται περαιτέρω έλεγχος των γνώσεων των φοιτητών. Εννοείται ότι ο διδάσκων έχει εγκαίρως προτείνει στους φοιτητές την βιβλιογραφία που θεωρεί απαραίτητη για την προετοιμασία τους.</p> <p>Σε περίπτωση κατά την οποία ο Μ.Φ. δεν αξιολογηθεί θετικά από τον διδάσκοντα (απορριφθεί), θα διεξάγεται επαναληπτική εξέταση σε συμφωνία με τον οικείο καθηγητή, κατά την έναρξη του πρώτου ή δευτέρου εξαμήνου μετά την απορριπτική εξέταση του φοιτητή. Σε περίπτωση μη εξετάσεως του φοιτητή κατά τις δύο μνημονευθείσες περιόδους ή απορρίψεώς του, υποχρεούται ούτος να επαναλάβει την</p>

φοίτηση. Αν ο Μ. Φ. κατά την έχει αποτύχει σε περισσότερο από δύο (2) μαθήματα η Συντονιστική Επιτροπή του Προγράμματος μπορεί να προτείνει στην Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος την διαγραφή του. Στην περίπτωση αυτή χορηγείται στον Μ.Φ. απλή βεβαίωση για τα μαθήματα στα οποία έχει επιτυχώς εξετασθεί. Ο χρόνος αυτός μπορεί να παραταθεί κατά δύο εξάμηνα μετά από αιτιολογημένη αίτηση του ενδιαφερομένου με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος ύστερα από εισήγηση της Συντονιστική Επιτροπή του Προγράμματος.

4. Ο χρόνος έναρξης της γραπτής μεταπτυχιακής εργασίας ορίζεται από το Π.Μ.Σ κάθε Τμήματος, ταυτόχρονα με την παρακολούθηση των μαθημάτων του αντίστοιχου εξαμήνου. Προς τούτο οι μεταπτυχιακοί φοιτητές θα πρέπει να καταθέτουν εγκαίρως αίτηση προς τη Συντονιστική Επιτροπή δια της Γραμματείας του Τμήματος στην οποία θα αναγράφεται το θέμα της Δ.Ε. Η αίτηση θα πρέπει να υπογράφεται και από τον επιβλέποντα καθηγητή.

5. Η αξιολόγηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας γίνεται από τριμελή εξεταστική επιτροπή, στην οποία μετέχουν το επιβλέπον μέλος Δ.Ε.Π. και δύο μέλη Δ.Ε.Π., από τα οποία το ένα μπορεί να είναι μέλος Δ.Ε.Π. άλλου Πανεπιστημίου της ημεδαπής ή ερευνητής αναγνωρισμένου ερευνητικού Κέντρου ή Ιδρύματος ή ακόμη εξειδικευμένος επιστήμονας αναγνωρισμένου κύρους κατά τα προβλεπόμενα στην παρ. 3^α του άρθρου 12 του Ν. 2083/92. Τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής, όπως άλλωστε και το επιβλέπον μέλος Δ.Ε.Π., ορίζονται από τη Γ.Σ.Ε.Σ., ύστερα από πρόταση της Συντονιστικής Επιτροπής. Επίσης, η έκταση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας ορίζεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ.

6. Τα ανωτέρω ισχύουν και για τα Διαπανεπιστημιακά και Διατμηματικά Μ.Π.Σ. για την απονομή Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης.

7. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές-υποψήφιοι διδάκτορες υποχρεούνται να παρακολουθούν ορισμένες εργαστηριακές, ερευνητικές, φροντιστηριακές/σεμιναριακές δραστηριότητες οι οποίες προβλέπονται στο Π.Μ.Σ των Τμημάτων ή ορίζονται κατά περίπτωση από τη Γ.Σ.Ε.Σ., ύστερα από πρόταση της Συντονιστικής Επιτροπής.

8. Για κάθε μεταπτυχιακό φοιτητή-υποψήφιο διδάκτορα ορίζεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ., ύστερα από εισήγηση της Συντονιστικής Επιτροπής, τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή, η οποία είναι αρμόδια για την καθοδήγηση και την επίβλεψη του υποψηφίου. Η Συμβουλευτική Επιτροπή απαρτίζεται από τον επιβλέποντα, που είναι μέλος Δ.Ε.Π. του οικείου Τμήματος και ανήκει στη βαθμίδα του καθηγητή ή του αναπληρωτή καθηγητή ή του επίκουρου καθηγητή και δύο άλλα μέλη Δ.Ε.Π., από τα οποία το ένα μπορεί να είναι λέκτορας του οικείου τμήματος, εφόσον είναι μόνιμος ή έχει τουλάχιστον τριετή θητεία, ή ερευνητής αναγνωρισμένου Ερευνητικού Κέντρου ή Ιδρύματος ή ακόμη εξειδικευμένος επιστήμονας αναγνωρισμένου κύρους κατά τα προβλεπόμενα στην παρ. 3^α του άρθρου 12 του Ν. 2083/92. Τα μέλη της Συμβουλευτικής Επιτροπής, όπως άλλωστε και το επιβλέπον

	<p>Μέλος Δ.Ε.Π., ορίζονται από τη Γ.Σ.Ε.Σ., ύστερα από πρόταση της Συντονιστικής Επιτροπής.</p> <p>9. Ο κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής-υποψήφιος διδάκτορας υποχρεούται να παρουσιάσει στα μέλη της Συμβουλευτικής Επιτροπής παρόντος και του επιβλέποντος μέλους ΔΕΠ την πρόοδο της έρευνάς του σε διαστήματα τα οποία θα ορίζονται από τη Συντονιστική Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών, στην αρχή του κάθε εξαμήνου.</p> <p>10. Η τελική αξιολόγηση και κρίση της διατριβής του υποψηφίου διδάκτορα μετά την ολοκλήρωση των υποχρεώσεών του, σύμφωνα με τον πρόγραμμα και τον κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών, γίνεται από επταμελή Εξεταστική Επιτροπή η οποία απαρτίζεται από μέλη Δ.Ε.Π. Στην Εξεταστική Επιτροπή συμμετέχουν τα τρία (3) μέλη της Συμβουλευτικής Επιτροπής, εφόσον έχουν την ιδιότητα του μέλους Δ.Ε.Π και τα υπόλοιπα τέσσερα (4) ορίζονται από τη Γ.Σ.Ε.Σ, ύστερα από εισήγηση της Συντονιστικής Επιτροπής Μ.Σ.</p>
ΟΠΑ	<p>Η αξιολόγηση της επίδοσης των μεταπτυχιακών φοιτητών στα προβλεπόμενα από το πρόγραμμα μαθήματα στις μεταπτυχιακές σπουδές γίνεται από τους διδάσκοντες. Η τελική αξιολόγηση γίνεται με προφορικές ή/και γραπτές εξετάσεις.</p> <p>Η αξιολόγηση της μεταπτυχιακής ερευνητικής ή συνθετικής διατριβής γίνεται από τουλάχιστον δύο (2) μέλη, ένα εκ των οποίων είναι το επιβλέπον μέλος Δ.Ε.Π.</p>
ΕΜΠ	<p>Ο συνεχής έλεγχος και η αντικειμενική αξιολόγηση όλων των μαθημάτων για την απόκτηση Μ.Δ.Ε. ως προς το μεταπτυχιακό επίπεδο και τη διατηρητικότητα και διεπιστημονικότητα της διδακτέας ύλης και τα θέματα εξετάσεων, προς αποφυγή οποιασδήποτε σχέσης υποκατάστασης των κανονικών προγραμμάτων των πενταετούς διάρκειας σπουδών των Τμημάτων του Ιδρύματος. Ο έλεγχος και η αξιολόγηση γίνονται τόσο εσωτερικά, από ερωτηματολόγια που συμπληρώνουν και παραδίδουν στην Ε.Δ.Ε. και την Σ.Ε.-Μ.Σ. οι διδάσκοντες και οι Μ.Φ., όσο και εξωτερικά, από διεθνούς κύρους αξιολογητές που προτείνονται από την Ε.Δ.Ε. και αποφασίζονται από τη Σύγκλητο μετά από γνώμη της Σ.Ε.-Μ.Σ.</p>
ΘΕΣΣ	<p>Η επίδοση στα μαθήματα εκτιμάται με τους βαθμούς που δίνονται κατά την διαδικασία ελέγχου των γνώσεων. Κάθε μάθημα είτε εξαμηνιαίο είναι, είτε κλινικό, είτε διπλωματική εργασία, βαθμολογείται αυτοτελώς.</p> <p>Οι βαθμοί που δίνονται κυμαίνονται από μηδέν (0) μέχρι δέκα (10), με διαβαθμίσεις ακέρατης μονάδας. Προβιβάσιμοι βαθμοί είναι το (5) και οι μεγαλύτεροι του.</p> <p>Τα αποτελέσματα των εξετάσεων ανακοινώνονται από τον διδάσκοντα και μέσα σε διάστημα είκοσι ημερών από την εξέταση</p>

	<p>στέλνονται στη Γραμματεία του Τμήματος. Μαθήματα στα οποία ο φοιτητής δεν έλαβε προβιβάσιμο βαθμό, υποχρεούται να επαναλάβει ή, εφόσον είναι κατ' επιλογή, και να τα αντικαταστήσει, όπως προβλέπει ο νόμος. Ειδικά και μόνο το εργαστήριο εξαμηνιαίου μαθήματος κατοχυρώνεται και δεν επαναλαμβάνεται η εργαστηριακή άσκηση, εάν η παρακολούθηση αυτή κρίθηκε επιτυχής. Για τον τρόπο υπολογισμού του βαθμού του πτυχίου εφαρμόζονται οι ισχύουσες διατάξεις.</p>
ΠΑΤΡ	<p>. Η επίδοση σε κάθε μάθημα αξιολογείται από τον διδάσκοντα και βαθμολογείται με την ισχύουσα, για τους προπτυχιακούς φοιτητές, κλίμακα βαθμολογίας.</p> <p>2. Σε περίπτωση αποτυχίας σε μάθημα ή υπέρβασης του ορίου απουσιών, ο μεταπτυχιακός φοιτητής είναι υποχρεωμένος να επαναλάβει τούτο. Σε περίπτωση δεύτερης αποτυχίας σε μάθημα ο μεταπτυχιακός φοιτητής διαγράφεται του Προγράμματος.</p> <p>3. Η βαθμολογία αποστέλλεται στη Γραμματεία του Τμήματος, το οποίο έχει τη γραμματειακή υποστήριξη, εντός δέκα ημερών από το πέρας της εξεταστικής περιόδου.</p> <p>Στη μεταπτυχιακή εργασία (για Μ.Δ.Ε.) αντιστοιχούν διδακτικές μονάδες, που καθορίζονται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. ή την Ε.Δ.Ε. Ο βαθμός της διπλωματικής εργασίας δίδεται από την αντίστοιχη εξεταστική επιτροπή. Στην επιτροπή συμμετέχει ο επιβλέπων την εκπόνηση της εργασίας και άλλα δύο μέλη ΔΕΠ, του ιδίου ή άλλων Τμημάτων, που ανήκουν στην ίδια ή συγγενή ειδικότητα με αυτή, στην οποία εκπονήθηκε η εργασία και ορίζονται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. ή την Ειδική Διατμηματική Επιτροπή. Η απόφαση, για έγκριση της διπλωματικής εργασίας, μπορεί να ληφθεί και με σύμφωνη γνώμη μόνο των δύο μελών της επιτροπής, τα οποία και βαθμολογούν. Σε περίπτωση αποτυχίας, ο φοιτητής μπορεί να επανεξετασθεί για μια ακόμη φορά, όχι νωρίτερα από τρεις μήνες, ούτε αργότερα από έξι, από την προηγούμενη εξέταση. Σε περίπτωση δεύτερης αποτυχίας ο φοιτητής διαγράφεται από το Πρόγραμμα μετά από απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ.</p>
ΑΠΘ	<p>Η αξιολόγηση της επίδοσης στις μεταπτυχιακές σπουδές γίνεται από τους διδάσκοντες. Η τελική αξιολόγηση γίνεται με προφορικές ή και γραπτές εξετάσεις, κατά τα οριζόμενα στο πρόγραμμα και τον κανονισμό των μεταπτυχιακών σπουδών κάθε Τμήματος. Η αξιολόγηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας γίνεται από τριμελή εξεταστική επιτροπή, στην οποία μετέχουν το επιβλέπον μέλος Δ.Ε.Π. και δύο διδάσκοντες μαθημάτων που έχει επιλέξει κάθε φοιτητής/τρια.</p> <p>Η βαθμολογική κλίμακα για την αξιολόγηση της επίδοσης των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών ορίζεται από το μηδέν έως το δέκα: άριστα (9 ή 10), λίαν καλώς (7 ή 8), κα- λώς (6), μετρίως (5, 4, 3) και</p>

	<p>κακώς (2, 1 ή 0). Προβιβάσιμος βαθμός είναι το 6 και οι μεγαλύτεροί του. Ο βαθμός του μεταπτυχιακού διπλώματος ειδίκευσης προσδιορίζεται από τους βαθμούς των μαθημάτων του προγράμματος και το βαθμό της διπλωματικής εργασίας, με ακρίβεια πρώτου δεκαδικού ψηφίου. Με αποφάσεις των Τμημάτων είναι δυνατόν στον τελικό βαθμό να συνυπολογίζεται και βαθμός σε μάθημα ξένης γλώσσας.</p> <p>Τα ανωτέρω ισχύουν και για τα διατμηματικά μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών.</p>
KPHTH	<p>Η αξιολόγηση των μεταπτυχιακών φοιτητών γίνεται σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και τα οριζόμενα στο πρόγραμμα και τον κανονισμό μεταπτυχιακών σπουδών. Η αξιολόγηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας γίνεται από τριμελή εξεταστική επιτροπή, στην οποία μετέχουν το επιβλέπον μέλος Δ.Ε.Π. και δυο μέλη Δ.Ε.Π. από τα οποία το ένα είναι μέλος Δ.Ε.Π. του Τμήματος και το άλλο μπορεί να είναι μέλος Δ.Ε.Π. άλλου Πανεπιστημίου της ημεδαπής ή της αλλοδαπής ή ερευνητής αναγνωρισμένου ερευνητικού Κέντρου ή Ιδρύματος.</p>
MANCH	<p>Συνδυασμένη εξέταση 6-8 μαθημάτων και επιτυχής υποβολή πτυχιακής εργασίας μετά από υποστήριξη σε επιτροπή .</p>
BIRM	
LOND	

	<u>4.4.5.Καθομολόγηση και απονομή διπλωμάτων/διδακτορικών .</u>
Πα.Πελ	<p>1. Η καθομολόγηση και η απονομή των διπλωμάτων του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Ειδίκευσης γίνεται συγχρόνως με την απονομή των πτυχίων του οικείου Τμήματος και λαμβάνει χώρα σύμφωνα με τον παρόντα εσωτερικό κανονισμό έως τρεις φορές κάθε ακαδημαϊκό έτος και σε πολυπληθή Τμήματα έως πέντε. Κατά την τελετή οι απόφοιτοι του Μεταπτυχιακού Προγράμματος προηγούνται των πτυχιούχων.</p> <p>2. Η αναγόρευση του υποψηφίου σε διδάκτορα πραγματοποιείται σε δημόσια συνεδρίαση της Γ.Σ.Ε.Σ. ή της Ειδικής Διατμηματικής Επιτροπής κατά τη διάρκεια της οποίας διαβάζεται το πρακτικό της Εξεταστικής Επιτροπής. Στη συνεδρίαση της Γ.Σ.Ε.Σ. ή της Ειδικής Διατμηματικής Επιτροπής παρίσταται και ο Πρύτανης ή ο Αντιπρύτανης του Πανεπιστημίου. Στη συνέχεια και συγχρόνως με την απονομή των Μεταπτυχιακών Διπλωμάτων ειδίκευσης και των πτυχίων του οικείου τμήματος πραγματοποιείται η καθομολόγηση και η απονομή του Διπλώματος. Κατά την τελετή οι διδάκτορες προηγούνται των αποφοίτων του Μεταπτυχιακού Προγράμματος και των πτυχιούχων.</p>
ΟΠΑ	Πριν από την καθομολόγηση των υποψήφιων διδακτόρων, μπορεί να δοθεί στο διδάκτορα πιστοποιητικό για την επιτυχή περάτωση της όλης δοκιμασίας. Το διδακτορικό δίπλωμα (μεμβράνη) υπογράφεται από τον Πρύτανη, τον Πρόεδρο του Τμήματος και τον Προϊστάμενο Γραμματείας του
ΕΜΠ	<p>Μια φορά το χρόνο και συγκεκριμένα τον Οκτώβριο καταρτίζεται, από τη Γραμματεία του Τμήματος των Υ.Δ. ή του συντονίζοντος Τμήματος για τους Μ.Φ., πίνακας αποφοιτούντων που περιλαμβάνει όσους ολοκλήρωσαν επιτυχώς κατά το λήξαν ακαδημαϊκό έτος τις υποχρεώσεις μαθημάτων για Μ.Π.Μ.Σ. ή τις συνολικές υποχρεώσεις του Δ.Π.Μ.Σ. για το Μ.Δ.Ε., στους οποίους και απονέμεται σε ειδική τελετή ο σχετικός τίτλος σπουδών.</p> <p>Ο Πρόεδρος του Τμήματος υποχρεούται εντός μηνός από την έγκριση της Δ.Δ. να συγκαλέσει σε ειδική συνεδρίαση τη Γ.Σ.Ε.Σ., παρουσία μέλους των Πρυτανικών Αρχών και άλλων προσκεκλημένων, για την αναγόρευση και ορκωμοσία του νέου Διδάκτορα του Ιδρύματος.</p>
ΘΕΣΣ	Η καθομολόγηση αποφοίτου είναι αναγκαία, μονομερής, πανηγυρική, ενώπιον των πανεπιστημιακών αρχών, σε ειδική τελετή και με την παρουσία των συναδέλφων του, πράξη του αποφοίτου που αποπεράτωσε επιτυχώς τις σπουδές του στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας και με την οποία διαβεβαιώνει την προσήλωσή του στην

	<p>επιστήμη και στις αρχές που διδάχθηκε στο Ίδρυμα. Η καθομολόγηση, που δεν αποτελεί συστατικό για την επιτυχή</p> <p>περάτωση των σπουδών και τη λήψη του πτυχίου, αλλά απαραίτητη προϋπόθεση για την χορήγηση του εγγράφου πτυχιακού τίτλου, γίνεται σε ειδική τελετή 3 φορές το χρόνο στο τέλος των εξετάσεων Φεβρουαρίου, Ιουνίου και Σεπτεμβρίου κάθε έτους, σε τόπο και ημέρα που ορίζονται από το Πρυτανικό Συμβούλιο. Πριν από την καθομολόγηση μπορεί να δοθεί στον απόφοιτο σχετική βεβαίωση για την επιτυχή περάτωση των σπουδών του. Το κείμενο της καθομολόγησης για τους αποφοίτους όλων των Τμημάτων αναφέρεται στον κανονισμό αναλυτικά και κρίνεται σκόπιμο να μην παρατεθεί εδώ.</p>
ΠΑΤΡ	<p>Ο μεταπτυχιακός φοιτητής ολοκληρώνει τις σπουδές του και λαμβάνει το δίπλωμα μεταπτυχιακών σπουδών όταν εκπληρώσει όλες τις, υπό του Προγράμματος και του Εσωτερικού Κανονισμού, προβλεπόμενες υποχρεώσεις. Η ημερομηνία δε αποφοίτησης είναι η ίδια δια όλους τους αποφοιτούντες κατά την αυτή εξεταστική περίοδο και ορίζεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. ή την Ε.Δ.Ε. του Μεταπτυχιακού Προγράμματος ή μετά από εξουσιοδότηση από τη Συντονιστική Επιτροπή του Προγράμματος.</p> <p>Στους μεταπτυχιακούς φοιτητές που επεράτωσαν επιτυχώς όλες τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την παρακολούθηση του Προγράμματος, απονέμεται μετα-πτυχιακό δίπλωμα ειδίκευσης</p> <p>Η καθομολόγηση των διδασκόντων γίνεται σε ειδική δημόσια τελετή παρουσία του Πρυτάνεως, των Προέδρων των Τμημάτων και μελών της Πανεπιστημιακής κοινότητας.</p> <p>3. Πριν από την καθομολόγηση των υποψηφίων διδασκόντων μπορεί να χορηγηθεί στον ανακηρυχθέντα διδάκτορα πιστοποιητικό για την επιτυχή αποπεράτωση της όλης δοκιμασίας.</p>
ΑΠΘ	<p>Η καθομολόγηση των πτυχιούχων και των διδασκόντων γίνεται σύμφωνα με τα άρθρα 61 και 65 του εσωτερικού κανονισμού έως τρεις φορές κάθε ακαδημαϊκό έτος. Σε πολυπληθή Τμήματα η καθομολόγηση γίνεται έως πέντε φορές.</p>
ΚΡΗΤΗ	<p>Η καθομολόγηση των πτυχιούχων και των διδασκόντων γίνεται σύμφωνα με τα άρθρα 30 και 36 του εσωτερικού κανονισμού έως τρεις φορές κάθε ακαδημαϊκό έτος. Σε πολυπληθή Τμήματα η καθομολόγηση γίνεται έως πέντε φορές.</p>
MANCH	-----
BIRM	-----
LOND	-----

	<u>4.4.6. Μορφή Μεταπτυχιακών διπλωμάτων.</u>
Πα.Πελ	<p>1. Ο τύπος του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης ως προς τα βασικά χαρακτηριστικά του, όπως: οι διαστάσεις, το χρώμα, το όνομα, το επώνυμο, το όνομα πατέρα και τον τόπο καταγωγής του αποφοίτου του μεταπτυχιακού προγράμματος ειδίκευσης, είναι ίδιος με τον τύπο του πτυχίου ή διπλώματος, όπως αυτός αναλυτικά ορίζεται στο άρθρο ... του παρόντος Κανονισμού.</p> <p>2. Επιπλέον στο Δίπλωμα αναφέρονται ο τίτλος του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης, το τμήμα προέλευσης του αποφοίτου, η χρονική περίοδος των σπουδών, ο βαθμός και η ημερομηνία απονομής.</p> <p>4. Το δίπλωμα υπογράφεται από τον Πρύτανη του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, τον Πρόεδρο και τον Γραμματέα του οικείου τμήματος.</p> <p>5. Ο κάτοχος Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης δικαιούται να πάρει δωρεάν 2 αντίγραφα του διπλώματος και περισσότερα εφ' όσον καταβάλει στο Ταμείο του Πανεπιστημίου παράβολο το ύψος του οποίου καθορίζεται με απόφαση της Συγκλήτου.</p> <p>5. Στην περίπτωση που οι μεταπτυχιακοί φοιτητές ολοκλήρωσαν επιτυχώς την παρακολούθηση Διατμηματικού ή Διαπανεπιστημιακού ή Διακρατικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών που οδηγεί σε μεταπτυχιακό δίπλωμα ειδίκευσης, απονέμεται δίπλωμα ειδίκευσης χορηγούμενο από το Τμήμα που έχει τη διοικητική υποστήριξη του Προγράμματος, στον τίτλο του οποίου αναφέρονται ο χαρακτηρισμός Διατμηματικό ή Διαπανεπιστημιακό ή Διακρατικό καθώς και όλα τα συνεργαζόμενα τμήματα και πανεπιστήμια. Στις περιπτώσεις αυτές το δίπλωμα υπογράφεται εκτός από τους αναφερόμενους στην προηγούμενη παράγραφο και από τους Πρυτάνεις και Προέδρους των συνεργαζομένων πανεπιστημίων και τμημάτων.</p> <p>6. Ο τύπος του διδακτορικού διπλώματος ως προς τα βασικά χαρακτηριστικά του, όπως: οι διαστάσεις, το χρώμα, το τμήμα, το όνομα, το επώνυμο, το όνομα πατέρα και τον τόπο καταγωγής του διδάκτορα, είναι ίδιος με τον τύπο του πτυχίου ή διπλώματος, όπως αυτός αναλυτικά ορίζεται στο άρθρο ... του παρόντος Κανονισμού. Επιπλέον στο δίπλωμα αναφέρονται το γνωστικό αντικείμενο, ο τίτλος της διατριβής, η χρονική περίοδος των σπουδών, ο βαθμός, η ημερομηνία απονομής και το τμήμα προέλευσης.</p> <p>7. Το δίπλωμα υπογράφεται από τον Πρύτανη, τον Πρόεδρο του τμήματος και τον Προϊστάμενο Γραμματείας του οικείου τμήματος.</p> <p>8. Στην περίπτωση Διατμηματικού ή Διαπανεπιστημιακού ή</p>

	<p>Διακρατικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών, απονέμεται διδακτορικό δίπλωμα χορηγούμενο από το Τμήμα που έχει τη διοικητική υποστήριξη του Προγράμματος, στον τίτλο αναφέρονται ο χαρακτηρισμός Διατμηματικό ή Διαπανεπιστημιακό ή Διακρατικό καθώς και όλα τα συνεργαζόμενα τμήματα και πανεπιστήμια. Στις περιπτώσεις αυτές το δίπλωμα υπογράφεται εκτός από τους αναφερόμενους στην προηγούμενη παράγραφο και από τους Πρυτάνεις και Προέδρους των συνεργαζομένων πανεπιστημίων και τμημάτων.</p> <p>9. Το διδακτορικό δίπλωμα μπορεί να χορηγείται και σε περγαμινή, αν τούτο ζητηθεί από τον ίδιο το διδάκτορα καταβάλλοντος στην περίπτωση αυτή την αξία της την οποία κάθε φορά καθορίζει το Πρυτανικό Συμβούλιο.</p> <p>10. Στον διδάκτορα μπορεί να χορηγείται, πριν από την καθομολόγηση, βεβαίωση ότι έχει περατώσει επιτυχώς τη διατριβή του.</p> <p>11. Ο κάτοχος διδακτορικού διπλώματος δικαιούται να πάρει δωρεάν 2 αντίγραφα του διδακτορικού διπλώματος και περισσότερα εφ' όσον καταβάλει στο Ταμείο του Πανεπιστημίου παράβολο το ύψος του οποίου καθορίζεται με απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου.</p>
ΟΠΑ	<p>Δεν υπάρχει αντίστοιχη πρόβλεψη. Προφανώς ακολουθείται το ισχύον καθεστώς για τα προπτυχιακά διπλώματα.</p>
ΕΜΠ	<p>Καθιερώνονται οι συνημμένοι στο παράρτημα τύποι Μ.Δ.Ε., Διατμηματικού Ε.Μ.Π. ή Διαπανεπιστημιακού με συντονίζον Α.Ε.Ι. το Ε.Μ.Π.</p> <p>β) Με ευθύνη του Διευθυντή της Ε.Δ.Ε. και διοικητική φροντίδα του συντονίζοντος Τμήματος εκδίδονται έγκαιρα τα Μ.Δ.Ε., με την ηλεκτρονική υποστήριξη της Διεύθυνσης Πληροφορικής του Ε.Μ.Π.</p> <p>γ) Το Μ.Δ.Ε. συνοδεύεται από πιστοποιητικό στο οποίο αναγράφονται όλα τα μαθήματα του Δ.Π.Μ.Σ. (με την αντίστοιχη βαθμολογία). Στο τέλος του πιστοποιητικού τονίζεται ιδιαίτερα το θέμα και ο βαθμός της Μεταπτυχιακής Εργασίας.</p> <p>δ) Το Μ.Δ.Ε. και το Πιστοποιητικό χορηγούνται στην Ελληνική γλώσσα και σε μετάφραση στην Αγγλική γλώσσα.</p>
ΘΕΣΣ	<p>Ο τύπος του πτυχίου και του διπλώματος που απονέμονται από το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, συντάσσονται σύμφωνα με τα συνημμένα υποδείγματα που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του παρόντος κανονισμού.</p> <p>Το πτυχίο και το δίπλωμα χορηγούνται και επί περγαμινής εφόσον ζητηθεί από τον πτυχιούχο ή τον διπλωματούχο, ο οποίος και έχει την υποχρέωση να καταβάλει την αξία της, την οποία καθορίζει κάθε φορά το Πρυτανικό Συμβούλιο.</p>

ΠΑΤΡ	Ο ακριβής τύπος των απονεμομένων από το ίδρυμα τίτλων υπάρχει στο παράρτημα 1.
ΑΠΘ	Πριν από την καθομολόγηση των υποψήφιων διδασκόντων μπορεί να δοθεί στο διδάκτορα πιστοποιητικό για την επιτυχή αποπεράτωση της όλης δοκιμασίας. Το διδακτορικό δίπλωμα (μεμβράνη) υπογράφεται από τον Πρύτανη, τον Πρόεδρο και το Γραμματέα του Τμήματος και σφραγίζεται με τη σφραγίδα του Πανεπιστημίου.
ΚΡΗΤΗ	Δεν υπάρχει σαφής πρόβλεψη για τον τύπο των διπλωμάτων.
ΜΑΝΧ	----
ΒΙΡΜ	----
ΛΟΝΔ	-----

4.5 ΕΚΛΟΓΕΣ ΑΡΧΩΝ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

	<u>4.5.1. Συμμετοχή φοιτητών/ σύσταση εκλεκτορικών σωμάτων.</u>
Πα.Πελ	<p>1.Όπου από τον νόμο προβλέπεται συμμετοχή εκπροσώπων των φοιτητών στις εκλογές για την ανάδειξη οργάνων διοίκησης Α.Ε.Ι., η ανάδειξη των εκπροσώπων των φοιτητών γίνεται από τον νόμιμο φοιτητικό σύλλογο κάθε Τμήματος, ή εφόσον, στο πλαίσιο της συλλογικής τους αυτονομίας οι φοιτητές έχουν επιλέξει να έχουν ενιαίο σύλλογο, από τους εκπροσώπους που αναδεικνύονται από τους εγγεγραμμένους φοιτητές του τμήματος με χωριστή ψηφοφορία για κάθε Τμήμα.</p> <p>Η εκλογή γίνεται με βάση τους εκλογικούς καταλόγους, τους οποίους συντάσσει η Γραμματεία του Ιδρύματος και της οικείας Σχολής ή Τμήματος για κάθε προβλεπόμενη κατηγορία εκλεκτόρων και εγκρίνει το Πρυτανικό Συμβούλιο. Οι κατάλογοι αυτοί οριστικοποιούνται ένα (1) μήνα πριν από την ημέρα διεξαγωγής των εκλογών. Οι κατάλογοι των εκλεκτόρων συντάσσονται <i>αλφαβητικά κατά κατηγορία και περιλαμβάνουν το σύνολο :</i></p> <ul style="list-style-type: none"> i) των μελών Δ.Ε.Π. του Πανεπιστημίου ii) των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών του Πανεπιστημίου iii) των Βοηθών, Επιστημονικών Συνεργατών και Επιμελητών, των μελών του Ειδικού Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.Ε.ΔΙ.Π.), των μελών του Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού του Πανεπιστημίου (Ε.Τ.Ε.Π.) και του Διοικητικού Προσωπικού του Πανεπιστημίου. <p>Ο πολλαπλασιασμός με τον αντίστοιχο συντελεστή γίνεται ανεξάρτητα από το ποσοστό προσέλευσης της κάθε κατηγορίας εκλεκτόρων.</p>
ΟΠΑ	<p>Το εκλεκτορικό σώμα για την εκλογή Πρυτανικών Αρχών συγκαλείται από τον Πρύτανη.</p> <p>Οι καταστάσεις με τα ονόματα των εκπροσώπων κάθε ομάδας που μετέχει στο εκλεκτορικό σώμα υποβάλλονται στο Τμήμα Πανεπιστημιακών Αρχών και Οργάνων τέσσερις (4) ημέρες πριν από την εκλογή, με ευθύνη του αρμόδιου οργάνου, σύμφωνα με τα παρακάτω:</p> <p>Η Διεύθυνση Διοικητικού του Πανεπιστημίου έχει την ευθύνη της σύνταξης της κατάστασης των μελών Δ.Ε.Π. και του αριθμού των μελών Ε.Δ.Π., Ε.Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π.</p> <p>Η Διεύθυνση Εκπαίδευσης έχει την ευθύνη σύνταξης της κατάστασης των φοιτητών των μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών.</p>

	<p>Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου των φοιτητών έχει την ευθύνη να υποδείξει τους εκπροσώπους των φοιτητών, σύμφωνα με τα αποτελέσματα των τελευταίων φοιτητικών εκλογών, σύμφωνα με τη διαδικασία που αποφασίζουν τα αντίστοιχα φοιτητικά συνδικαλιστικά όργανα κατά τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.</p> <p>Οι εκπρόσωποι των λοιπών κατηγοριών εκλέγονται με τη φροντίδα των συνδικαλιστικών οργάνων και οι σχετικοί κατάλογοι υποβάλλονται εγκαίρως, σύμφωνα με το Νόμο.</p> <p>Για όποιες κατηγορίες δεν υπάρχουν τέτοια όργανα, τα μέλη κάθε κατηγορίας συγκαλούνται από τον Πρύτανη ή τον αναπληρωτή του σε ειδική συνέλευση προκειμένου να γίνει η εκλογή των εκλεκτόρων.</p>
ΕΜΠ	<p>Πρυτανικές αρχές εκλέγονται από το σύνολο της Πολυτεχνειακής Κοινότητας, με τριετή θητεία, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.</p>
ΘΕΣΣ	<p>Μέλη εκλεκτορικών σωμάτων και εισηγητικών επιτροπών για εκλογή ή εξέλιξη ή μονιμοποίηση ή ανανέωση θητείας μελών ΔΕΠ δεν μπορεί να ορίζονται σύζυγοι, συγγενείς εξ αίματος ή αγχιστείας, μέχρι τέταρτου βαθμού συμπεριλαμβανομένου, με κρινόμενο υποψήφιο. Οι ανωτέρω λόγοι εξαίρεσης ισχύουν ακόμη για οποιαδήποτε κατηγορία προσωπικού που η εκλογή ή εξέλιξη ή μονιμοποίηση ή ανανέωση θητείας απαιτεί κρίση αρμοδίου οργάνου.</p>
ΠΑΤΡ	<p>Εκλεκτορικό Σώμα για τις Πρυτανικές Αρχές</p> <p>1. Το εκλεκτορικό σώμα για την ανάδειξη των Πρυτανικών Αρχών συγκαλείται από τον απερχόμενο Πρύτανη. Η απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου, για την προκήρυξη των εκλογών κοινοποιείται σε όλα τα μέλη του εκλεκτορικού σώματος και σε όλους τους Πανεπιστημιακούς φορείς, ένα τουλάχιστον μήνα πριν από την ημερομηνία διεξαγωγής των εκλογών. Το Πρυτανικό Συμβούλιο διορίζει για τον σκοπό αυτό πενταμελή Εφορευτική Επιτροπή από μέλη ΔΕΠ, με ισάριθμα αναπληρωματικά μέλη, τουλάχιστον πέντε (5) ημέρες πριν από την ημέρα της ψηφοφορίας. Δύο εκ των τακτικών μελών της βαθμίδας καθηγητή ή αναπληρωτή καθηγητή ορίζονται από το Πρυτανικό Συμβούλιο ως Πρόεδρος και αναπληρωτής Πρόεδρος της Επιτροπής αντίστοιχα. Η Εφορευτική Επιτροπή έχει την ευθύνη της αδιάβλητης διεξαγωγής των εκλογών.</p>
ΑΠΘ	<p>Με φροντίδα του Πρυτανικού Συμβουλίου καταρτίζονται οι κατάλογοι των εκλεκτόρων ως εξής. Τα ονοματεπώνυμα των μελών Δ.Ε.Π. περιλαμβάνονται σε δακτυλογραφημένη κατάσταση με αλφαβητική σειρά. Οι εκλέκτορες φοιτητές/τριες, καθώς και οι αναπληρωματικοί τους, προσδιορίζονται κατά Τμήμα με το σύστημα της απλής αναλογικής, κατά τα ψηφοδέλτια που</p>

	<p>συμμετέσχον στις πιο πρόσφατες φοιτητικές εκλογές. Οι καταστάσεις αυτές θεωρούνται από τον Πρόεδρο κάθε Τμήματος, σφραγίζονται κατά σελίδα και υποβάλλονται στο Πρυτανικό Συμβούλιο, πέντε εργάσιμες ημέρες πριν από την ημέρα της εκλογής.</p> <p>Οι εκπρόσωποι των λοιπών κατηγοριών εκλέγονται με τη φροντίδα των συνδικαλιστικών οργάνων και οι σχετικοί κατάλογοι υποβάλλονται εγκαίρως. Για όποιες κατηγορίες δεν υπάρχουν τέτοια όργανα τα μέλη κάθε κατηγορίας συγκαλούνται από τον Πρύτανη ή τον αναπληρωτή του σε ειδική συνέλευση, προκειμένου να γίνει η εκλογή των εκλεκτόρων-εκπροσώπων τους. Μετά την κατάρτισή τους οι κατάλογοι των εκλεκτόρων όλων των κατηγοριών επικυρώνονται από το Πρυτανικό Συμβούλιο και δεν επιτρέπεται πλέον οποιαδήποτε τροποποίησή τους. Οι επικυρωμένοι κατάλογοι μαζί με το υπόλοιπο εκλογικό υλικό παραδίδονται στον πρόεδρο της εφορευτικής επιτροπής και είναι στη διάθεση των υποψηφίων.</p>
ΚΡΗΤΗ	<p>. α) Με φροντίδα του Πρυτανικού Συμβουλίου καταρτίζονται οι κατάλογοι των εκλεκτόρων ως εξής: i) ii) Οι εκλέκτορες εκπρόσωποι των φοιτητών καθώς και οι αναπληρωματικοί τους προσδιορίζονται κατά ακαδημαϊκό τμήμα, σύμφωνα με τη διαδικασία που αποφασίζουν τα αντίστοιχα συνδικαλιστικά όργανα, τηρουμένων των κάθε φορά ισχυουσών διατάξεων. Οι εκπρόσωποι των φοιτητών νομιμοποιούνται με απόφαση και έγγραφη υπόδειξή τους από το Διοικητικό Συμβούλιο του οικείου φοιτητικού συλλόγου, η οποία φέρει τη σφραγίδα του συλλόγου και τις υπογραφές του Προέδρου και του Γραμματέα του. iii) Η υπόδειξη των εκπροσώπων των φοιτητών στο εκλεκτορικό σώμα μπορεί να γίνει και με την ευθύνη του συνδικαλιστικού φορέα που καλύπτει τους φοιτητές, έστω και αν η εμβέλεια του φορέα είναι μεγαλύτερη από το Τμήμα στο οποίο αφορά η εκπροσώπηση. Πάντως, οι οριζόμενοι εκπρόσωποι των φοιτητών ανήκουν οπωσδήποτε στο αντίστοιχο Τμήμα. iv) Στην περίπτωση κατά την οποία οι φοιτητές κάποιου Τμήματος δεν καλύπτονται από συνδικαλιστικό φορέα επιπέδου Τμήματος ή Σχολής, η υπόδειξη των εκπροσώπων τους στο εκλεκτορικό σώμα γίνεται από την αντίστοιχη ολομέλεια, η οποία συγκαλείται από τον Πρόεδρο του Τμήματος ή τον Αναπληρωτή του σε ειδική συνεδρίαση, προκειμένου να γίνει η εκλογή των εκλεκτόρων.</p>
ΜΑΝΧ	Συμμετέχουν εκπρόσωποι των φοιτητών και των αποφοίτων (alumni)
BIRM	με ίδιες διαδικασίες στα υπό εξέταση ιδρύματα. Οι εκλογές
LOND	λαμβάνουν χώρα το δεύτερο εξάμηνο κάθε τρίτου έτους.

	<u>4.5.2. Ανακήρυξη υποψηφίων.</u>
Πα.Πελ	1. Η ανακήρυξη των υποψηφίων γίνεται από το Πρυτανικό Συμβούλιο δέκα (10) ημέρες μετά από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των αιτήσεων των υποψηφίων, αφού προηγουμένως γίνει έλεγχος της νομιμότητας κάθε υποψηφιότητας.
ΟΠΑ	Η ανακήρυξη των υποψηφίων γίνεται από τον Πρύτανη μετά τη λήξη της προθεσμίας υποβολής υποψηφιοτήτων. Με τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των υποψηφιοτήτων ενστάσεις μπορούν να υποβληθούν εντός είκοσι τεσσάρων (24) ωρών, οι οποίες κρίνονται από το Πρυτανικό Συμβούλιο, που ανακοινώνει τις τελικές υποψηφιότητες. Στη συνέχεια, με φροντίδα του απερχόμενου Πρύτανη, τυπώνεται ικανός αριθμός ψηφοδελτίων, που περιλαμβάνουν τους υποψήφιους Πρυτάνεις και Αντιπρυτάνεις, και εξασφαλίζεται ίσος αριθμός λευκών ψηφοδελτίων
ΕΜΠ	Πρυτανικές αρχές εκλέγονται από το σύνολο της Πολυτεχνειακής Κοινότητας, με τριετή θητεία, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.
ΘΕΣΣ	Δεν υπάρχουν λεπτομερείς αναφορές.
ΠΑΤΡ	2. Το Πρυτανικό Συμβούλιο ανακηρύσσει τους υποψηφίους τρεις ημέρες πριν από την εκλογή και ανακοινώνει αυτούς στο εκλεκτορικό σώμα. Αν κάποια υποψηφιότητα αποσυρθεί εγγράφως λογίζεται, ότι αυτή δεν έχει υποβληθεί.
ΑΠΘ	Η ανακήρυξη των υποψηφίων γίνεται από την κεντρική εφορευτική επιτροπή μετά τη λήξη της προθεσμίας υποβολής υποψηφιοτήτων. Στη συνέχεια, με φροντίδα του απερχόμενου Πρύτανη, τυπώνεται ικανός αριθμός ψηφοδελτίων, που περιλαμβάνουν τους υποψήφιους Πρυτάνεις και Αντιπρυτάνεις, καθώς και εξασφαλίζεται ίσος αριθμός λευκών ψηφοδελτίων.
ΚΡΗΤΗ	Η ανακήρυξη των υποψηφίων γίνεται από την Κεντρική Εφορευτική Επιτροπή μετά τη λήξη της προθεσμίας υποβολής υποψηφιοτήτων. Στη συνέχεια, με φροντίδα του απερχόμενου Πρύτανη, τυπώνεται ικανός αριθμός ψηφοδελτίων, που περιλαμβάνουν τους υποψήφιους Πρυτάνεις και Αντιπρυτάνεις, καθώς και ίσος αριθμός λευκών ψηφοδελτίων.
ΜΑΝΧ	Οι υποψήφιοι πρέπει να προταθούν από τουλάχιστον πέντε(5) εκ των

BIRM	εκλεκτόρων τουλάχιστον τέσσερις (4) εβδομάδες πριν την έναρξη της
LOND	ψηφοφορίας.

	<u>4.5.3. Διαδικασία ψηφοφορίας.</u>
Πα.Πελ	<p>1.Κάθε Ε.Ε.Σ., φροντίζει να έχει στον χώρο διεξαγωγής της ψηφοφορίας: Δύο αντίγραφα επικυρωμένου καταλόγου εκλεκτόρων των τριών ανωτέρω κατηγοριών (i, ii, iii), τρεις κάλπες (κατά προτίμηση διαφανείς), μία για κάθε κατηγορία εκλεκτόρων, τη σφραγίδα της, τρία παραπετάσματα (παραβάν), καθώς και την απαραίτητη γραφική ύλη.</p> <p>2.Πριν από την έναρξη της ψηφοφορίας ελέγχεται το εσωτερικό κάθε κάλπης, εφόσον δεν είναι διαφανής, και σφραγίζεται με βουλοκέρι.</p> <p>3.Οι εκλογικοί φάκελοι είναι ομοιόμορφοι, από αδιάφανο χαρτί λευκής απόχρωσης. Οι φάκελοι σφραγίζονται και μονογράφονται από τον πρόεδρο της εφορευτικής επιτροπής και στη συνέχεια διανέμονται στους εκλέκτορες συνοδευόμενοι από πλήρη σειρά ψηφοδελτίων, συμπεριλαμβανομένου και του λευκού.</p> <p>4.Για τα ψηφοδέλτια χρησιμοποιείται λευκό χαρτί, είναι μόνο έντυπα και φέρουν όλα τις ίδιες διαστάσεις, όπως αυτές καθορίζονται με απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου. Σε κάθε εκλογικό κέντρο διατίθενται και λευκά ψηφοδέλτια, τα οποία είναι από το ίδιο χαρτί, έχουν τις ίδιες διαστάσεις και δεν πρέπει να έχει γραφεί τίποτε σε αυτά με κανένα τρόπο. Κάθε Κ.Ε.Ε μεριμνά για την αποστολή σε κάθε Ε.Ε.Σ. του αναγκαίου εκλογικού υλικού (επαρκή αριθμό ψηφοδελτίων με τα ονόματα των υποψηφίων του κάθε συνδυασμού και επαρκή αριθμό λευκών ψηφοδελτίων).</p> <p>5.Οι εκλέκτορες ψηφίζουν με επίδειξη του δελτίου ταυτότητας ή ακαδημαϊκής τους ταυτότητας ή άλλου ισοδύναμου εγγράφου. Στα εκλεκτορικά σώματα που είναι αρμόδια για την εκλογή των οργάνων διοίκησης του Πανεπιστημίου, μπορούν να συμμετέχουν μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. τα οποία βρίσκονται σε άδεια, διακόπτοντας αυτήν.</p> <p>6.Η ψηφοφορία είναι άμεση, καθολική και μυστική. Σε κάθε εκλέκτορα παραδίδεται σφραγισμένος και μονογραφημένος φάκελος με μια πλήρη σειρά ψηφοδελτίων και «λευκό» ψηφοδέλτιο. Στο κάθε ψηφοδέλτιο είναι γραμμένα τα ονόματα των τεσσάρων υποψηφίων για τις θέσεις του Πρύτανη και των τριών Αντιπρυτάνεων. Έπειτα, ο εκλέκτορας, αφού αποσυρθεί στο παραβάν, τοποθετεί μέσα στον φάκελο το ψηφοδέλτιο της αρεσκείας του, χωρίς να σημειώσει τίποτα πάνω σ' αυτό, και στη συνέχεια το ρίχνει ιδιοχείρως μέσα στην αντίστοιχη κάλπη. Κάθε εκλέκτορας, αφού ψηφίσει, διαγράφεται από τον πίνακα εκλεκτόρων.</p> <p>7. Εάν σε κάποιο εκλογικό τμήμα η ψηφοφορία δεν</p>

	<p>ακυρώθηκε η εκλογή εντός των επομένων δέκα (10) ημερών. Κατά την επανάληψη της ψηφοφορίας για τον λόγο αυτόν, δεν επιτρέπεται η πρόταση και ανακήρυξη νέων υποψηφίων και η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται με βάση τους εκλογικούς καταλόγους, που χρησιμοποιήθηκαν κατά την αρχική ψηφοφορία.</p>
ΟΠΑ	<p>Η ψηφοφορία αρχίζει στις 10.00' και λήγει όχι νωρίτερα από τις 14.00'. Οι ώρες διεξαγωγής της ψηφοφορίας ανακοινώνονται τέσσερις (4) ημέρες νωρίτερα, με απόφαση της Εφορευτικής Επιτροπής. Πριν από την έναρξή της, η Εφορευτική Επιτροπή ελέγχει αν η κάλη είναι κενή και τη σφραγίζει.</p> <p>Οι εκλέκτορες προσέρχονται και ψηφίζουν. Η Εφορευτική Επιτροπή αναγνωρίζει τα στοιχεία της ταυτότητας των εκλογέων και επαληθεύει την εγγραφή τους στον εκλογικό κατάλογο. Στη συνέχεια διαγράφει το οικείο όνομα και αναγράφει τον αριθμό του δελτίου αστυνομικής ταυτότητας ή άλλου εγγράφου αναγνωριστικού της ταυτότητας των εκλογέων. Ακολούθως οι εκλογείς υπογράφουν παραπλεύρως από το όνομά τους, σε αντίτυπο του εκλογικού καταλόγου.</p> <p>Σε κάθε εκλογέα η Επιτροπή παραδίδει φάκελο και πλήρη σειρά ψηφοδελτίων. Οι φάκελοι πρέπει να φέρουν τη σφραγίδα του Πανεπιστημίου και μονογραφή του Προέδρου της Εφορευτικής Επιτροπής. Ο εκλογέας αποσύρεται σε ιδιαίτερο χώρο και εκεί κλείνει το ψηφοδέλτιο μέσα στο φάκελο, τον οποίο ρίχνει ιδιοχείρως στην κάλη.</p>
ΕΜΠ	<p>Πρυτανικές αρχές εκλέγονται από το σύνολο της Πολυτεχνειακής Κοινότητας, με τριετή θητεία, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.</p>
ΘΕΣΣ	<p>Η κάθε είδους διαδικασία για την εκλογή των μονομελών οργάνων, καθώς και η εκλογή αυτών, αρχίζει και τελειώνει μετά τις φοιτητικές εκλογές και εν πάσει περιπτώσει εντός του μηνός Ιουνίου πριν τη λήξη της θητείας τους.</p>
ΠΑΤΡ	<p>7. Η Εφορευτική Επιτροπή κατανέμει τα μέλη της στα εκλογικά τμήματα για την διεξαγωγή της ψηφοφορίας. Η Επιτροπή μπορεί να βοηθείται στο έργο της και από άλλα μέλη ΔΕΠ, καθώς και μέλη των λοιπών κατηγοριών εκλεκτόρων, οριζομένων από το Πρυτανικό Συμβούλιο. Το Πρυτανικό Συμβούλιο μπορεί επίσης να ορίσει υπάλληλο ή υπαλλήλους, ως Γραμματείς της Επιτροπής.</p> <p>8. Η Εφορευτική Επιτροπή δίνει σε κάθε εκλογέα ένα φάκελο σφραγισμένο, με τη σφραγίδα του Πανεπιστημίου, καθώς και μία σειρά από ψηφοδέλτια, συμπεριλαμβανομένου και του λευκού. Η</p>

	ψηφοφορία είναι μυστική και κάθε ψηφοφόρος αποσύρεται σε ειδικώς, προς τούτο, διαμορφωμένο χώρο. Σε κάθε εκλογικό τμήμα τηρείται ιδιαίτερο πρακτικό ψηφοφορίας.
ΑΠΘ	<p>Η ψηφοφορία αρχίζει στις 9 π.μ. και λήγει στις 7.30' μ.μ. Πριν από την έναρξή της, οι εφορευτικές επιτροπές ελέγχουν αν οι κάλπες είναι κενές και τις σφραγίζουν με βουλοκέρι.</p> <p>Οι εκλέκτορες προσέρχονται και ψηφίζουν σύμφωνα με το πρόγραμμα σε εκλογικά τμήματα, όπως ορίζεται με τη σχετική απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου. Οι εφορευτικές επιτροπές αναγνωρίζουν τα στοιχεία της ταυτότητας των εκλογέων και επαληθεύουν την εγγραφή τους στον εκλογικό κατάλογο. Στη συνέχεια διαγράφουν το οικείο όνομα και αναγράφουν τον αριθμό του δελτίου αστυνομικής ταυτότητας ή άλλου εγγράφου αναγνωριστικού της ταυτότητας των εκλογέων. Ακολούθως οι εκλογείς υπογράφουν παραπλεύρως από το όνομά τους, σε αντίτυπο του εκλογικού καταλόγου.</p> <p>Σε κάθε εκλογέα οι επιτροπές παραδίδουν φάκελο και πλήρη σειρά ψηφοδελτίων. Οι φάκελοι πρέπει να φέρουν τη σφραγίδα του Πανεπιστημίου και μονογραφή του προέδρου της τριμελούς εφορευτικής επιτροπής. Ο εκλογέας αποσύρεται σε ιδιαίτερο χώρο και εκεί κλείνει το ψηφοδέλτιο μέσα στο φάκελο, τον οποίο ρίχνει ιδιοχείρως στην κάλπη.</p>
ΚΡΗΤΗ	<p>α) Η ψηφοφορία αρχίζει και λήγει σύμφωνα με το πρόγραμμα που έχει ορίσει το Πρυτανικό Συμβούλιο. Πριν από την έναρξή της, οι εφορευτικές επιτροπές ελέγχουν αν οι κάλπες είναι κενές και τις σφραγίζουν με βουλοκέρι.</p> <p>β) Οι εκλέκτορες προσέρχονται και ψηφίζουν σύμφωνα με το πρόγραμμα σε εκλογικά τμήματα, όπως ορίζεται στη σχετική απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου. Οι εφορευτικές επιτροπές αναγνωρίζουν τα στοιχεία της ταυτότητας των εκλογέων και επαληθεύουν την εγγραφή τους στον εκλογικό κατάλογο. Στη συνέχεια διαγράφουν το οικείο όνομα και ακολούθως οι εκλογείς υπογράφουν παραπλεύρως από το όνομά τους, σε αντίτυπο του εκλογικού καταλόγου.</p> <p>γ) Σε κάθε εκλογέα οι επιτροπές παραδίδουν φάκελο και πλήρη σειρά ψηφοδελτίων. Οι φάκελοι πρέπει να φέρουν τη σφραγίδα του Πανεπιστημίου και μονογραφή του προέδρου της οικείας εφορευτικής επιτροπής. Ο εκλογέας αποσύρεται σε ιδιαίτερο χώρο και εκεί κλείνει το ψηφοδέλτιο μέσα στο φάκελο, τον οποίο ρίχνει ιδιοχείρως στην κάλπη.</p>
MANCH	
BIRM	Δεν υπάρχει σαφής πρόβλεψη.
LOND	

	<u>4.5.4. Καταμέτρηση ψήφων.</u>
Πα.Πελ	<p>1. Όταν παρέλθει η ορισμένη από το πρόγραμμα των εκλογών ώρα λήξης της ψηφοφορίας, ο πρόεδρος της εφορευτικής επιτροπής κηρύσσει τη λήξη της ψηφοφορίας, οι πόρτες του εκλογικού τμήματος κλείνουν, αποσφραγίζεται η κάλλη της πρώτης κατηγορίας εκλεκτόρων και καταμετρώνται τα ψηφοδέλτια. Εάν, κατά το άνοιγμα της κάλλης και την καταμέτρηση των σφραγισμένων φακέλων που βρίσκονται μέσα σ' αυτήν, προκύψει διαφορά μεταξύ του αριθμού των φακέλων και του αριθμού των ψηφισάντων, επαναλαμβάνεται η αρίθμηση. Εάν οι φάκελοι είναι πλεονάζοντες, τότε όλοι οι φάκελοι τοποθετούνται πάλι στην κάλλη και αφαιρούνται στην τύχη όσοι τόσοι φάκελοι όσοι και οι πλεονάζοντες.</p> <p>2. Έπειτα μετρώνται τα ψηφοδέλτια, ελέγχεται η εγκυρότητά τους και μονογράφονται από τον Πρόεδρο της Ε.Ε.Τ. Η διαδικασία συνεχίζεται με καταμέτρηση των ψήφων χωριστά σε κάθε μία από τις τρεις κατηγορίες εκλεκτόρων. Σε κάθε κατηγορία εκλεκτόρων καταγράφεται ξεχωριστά :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ο αριθμός των εκλεκτόρων • Ο αριθμός εκλεκτόρων που έλαβαν μέρος στην ψηφοφορία. • Ο αριθμός ψηφοδελτίων που βρέθηκαν μέσα στην κάλλη. • Ο αριθμός έγκυρων ψηφοδελτίων. • Ο αριθμός άκυρων ψηφοδελτίων. • Ο αριθμός «λευκών» ψηφοδελτίων. • Ο αριθμός των ψήφων που έλαβε κάθε συνδυασμός. <p>3. Κάθε Ε.Ε.Σ. στέλνει το Πρακτικό με τα παραπάνω στοιχεία κάθε κατηγορίας εκλεκτόρων ηλεκτρονικώς και εγγράφως (Φαξ) στην Κ.Ε.Ε., ανακοινώνει τα αποτελέσματα των εκλογών στο τμήμα της, χωρίς να πολλαπλασιάσει τα στοιχεία αυτά με τους αντίστοιχους συντελεστές κάθε κατηγορίας. Αυτό θα το κάνει η Κ.Ε.Ε., αφού αθροίσει τα επιμέρους δεδομένα.</p> <p>4. Άκυρα ψηφοδέλτια :</p> <p>Το ψηφοδέλτιο είναι άκυρο, εάν δεν είναι έντυπο, εάν έχει αλλοιωθεί το περιεχόμενό του, εάν εκτυπώθηκε σε χαρτί που ολοφάνερα διαφέρει από τα υπόλοιπα ψηφοδέλτια, εάν έχει διαφορετικό σχήμα ή διαστάσεις, εάν βρεθεί στον ίδιο φάκελο μαζί με ένα ή περισσότερα άλλα έγκυρα ή άκυρα ψηφοδέλτια, εάν βρεθεί σε διαφορετικό φάκελο από αυτούς που χρησιμοποιήθηκαν κατά την ψηφοφορία, καθώς και εάν έχει λέξεις, φράσεις, υπογραμμίσεις, στίγματα ή άλλα σημεία που οπωσδήποτε σημειώνονται σε οποιαδήποτε πλευρά του φακέλου ή του ψηφοδελτίου, αποτελούν διακριτικό γνώρισμα και παραβιάζουν το απόρρητο της ψηφοφορίας. Εάν το ψηφοδέλτιο έχει διαγραφές, εγγραφές ή διορθώσεις που καθιστούν αμφίβολο το περιεχόμενό του, καθώς και εάν υπάρχουν σημειωμένα στο φάκελο στίγματα, σημεία ή λέξεις, το ψηφοδέλτιο αυτό είναι άκυρο, εφόσον</p>

	κριθεί ότι τα παραπάνω συνιστούν διακριτικά γνωρίσματα που παραβιάζουν προδήλως το απόρρητο της ψηφοφορίας.
ΟΠΑ	Μετά τη λήξη της ψηφοφορίας η επιτροπή κηρύσσει την περάτωσή της και αρχίζει η διαδικασία καταμέτρησης των ψηφοδελτίων. Μετά το άνοιγμα της κάλπης από τον Πρόεδρο της Εφορευτικής Επιτροπής, αριθμούνται οι φάκελοι και αποσφραγίζονται. Στη συνέχεια αριθμούνται τα ψηφοδέλτια, ελέγχεται η εγκυρότητά τους και μονογράφονται από τον Πρόεδρο.
ΕΜΠ	Πρυτανικές αρχές εκλέγονται από το σύνολο της Πολυτεχνειακής Κοινότητας, με τριετή θητεία, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.
ΘΕΣΣ	Η κάθε είδους διαδικασία για την εκλογή των μονομελών οργάνων, καθώς και η εκλογή αυτών, αρχίζει και τελειώνει μετά τις φοιτητικές εκλογές και εν πάσει περιπτώσει εντός του μηνός Ιουνίου πριν τη λήξη της θητείας τους.
ΠΑΤΡ	9. Όταν λήξει η ψηφοφορία, οι κάλπες των εκλογικών τμημάτων, με ευθύνη της Εφορευτικής Επιτροπής, συγκεντρώνονται στην αίθουσα Τελετών του Πανεπιστημίου. Ο Πρόεδρος της Εφορευτικής Επιτροπής ορίζει τα καθήκοντα κάθε μέλους αυτής και αρχίζει η διαλογή των ψηφοδελτίων. Η συνεδρίαση της Επιτροπής είναι δημόσια. Ανοίγεται κάθε κάλη χωριστά, αριθμούνται οι φάκελοι και ακολουθεί αποσφράγιση των φακέλων, αρίθμηση των ψηφοδελτίων, έλεγχος της εγκυρότητάς τους και υπογραφή από τον Πρόεδρο της Εφορευτικής Επιτροπής. Το αποτέλεσμα της αρίθμησης και διαλογής αναγράφεται στα πρακτικά, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην παράγραφο 11 κατωτέρω. 10. Χαρακτηρίζονται από την Εφορευτική Επιτροπή ως άκυρα και δεν λαμβάνονται υπόψη στο αποτέλεσμα της ψηφοφορίας: α) τα ψηφοδέλτια που φέρουν διακριτικά γνωρίσματα και παραβιάζουν τη μυστικότητα της ψηφοφορίας, β) ψηφοδέλτια, τα οποία διαφέρουν κατά το χρώμα, μέγεθος, μορφή και περιεχόμενο από αυτά, τα οποία παρέδωσε στον ψηφοφόρο η Εφορευτική Επιτροπή, γ) ψηφοδέλτια, στα οποία έχουν σημειωθεί εκφράσεις, λέξεις ή υπογραμμίσεις και δ) ψηφοδέλτια περισσότερα του ενός στον ίδιο φάκελο, λευκά, έγκυρα ή μη του ίδιου ή άλλου ψηφοδελτίου. Τυχόν δε ενστάσεις υποβάλλονται γραπτώς στην Εφορευτική Επιτροπή, οι οποίες εξετάζονται άμεσα από αυτή. 11. Μετά τον τερματισμό της διαλογής του περιεχομένου κάθε κάλπης, η Εφορευτική Επιτροπή συντάσσει ενιαίο για όλα τα εκλογικά Τμήματα πρακτικό, στο οποίο αναγράφονται: α) ο χρόνος και τόπος διεξαγωγής των εκλογών, β) οι υποψήφιοι συνδυασμοί που συμμετείχαν στις εκλογές, γ) ο ολικός αριθμός

	<p>των εκλεκτόρων, δ) ο αριθμός των ψηφισάντων, ε) ο αριθμός των ψηφοδελτίων που αναγνωρίστηκαν ως έγκυρα, στ) ο αριθμός των άκυρων ψηφοδελτίων, ζ) ο αριθμός των λευκών ψηφοδελτίων, η) ο αριθμός των εγκύρων ψηφοδελτίων που έλαβε κάθε υποψήφιος συνδυασμός και θ) οι τυχόν υποβληθείσες ενστάσεις και η επ' αυτών απόφαση της Εφορευτικής Επιτροπής. Το πρακτικό αυτό υπογράφεται από τον Πρόεδρο και τα μέλη της Εφορευτικής Επιτροπής και διαβιβάζεται άμεσα, με ευθύνη του Προέδρου της, στον απερχόμενο Πρόεδρο.</p>
ΑΠΘ	<p>Μετά τη λήξη της ψηφοφορίας οι επιτροπές κηρύσσουν την περάτωσή της, κλείνουν τη θύρα της αίθουσας και αρχίζει η διαδικασία καταμέτρησης των ψηφοδελτίων. Μετά το άνοιγμα της κάλπης από τον πρόεδρο της εφορευτικής επιτροπής, αριθμούνται οι φάκελοι και αποσφραγίζονται. Στη συνέχεια αριθμούνται τα ψηφοδέλτια, ελέγχεται η εγκυρότητά τους και μονογράφονται από τον Πρόεδρο.</p> <p>Τα ψηφοδέλτια είναι άκυρα στις εξής περιπτώσεις, ενόψει της μυστικότητας της ψηφοφορίας. α) Όταν περιέχονται σε φάκελο που φέρει στίγματα, σημεία ή λέξεις, εφόσον αυτά κριθούν ως διακριτικά γνωρίσματα που προφανώς παραβιάζουν το απόρρητο της ψηφοφορίας. β) Όταν τα ψηφοδέλτια είναι διαφορετικά από εκείνα με τα οποία το Πανεπιστήμιο εφοδίασε τα εκλογικά τμήματα. γ) Όταν υπάρχει αλλοίωση στη μορφή ή στο περιεχόμενό τους ή έχουν σημειωθεί λέξεις, υπογραμμίσεις, στίγματα και εν γένει σημεία που παραβιάζουν το απόρρητο της ψηφοφορίας, ως διακριτικά γνωρίσματα. δ) Όταν βρεθούν στον ίδιο φάκελο περισσότερα ψηφοδέλτια, λευκά, έγκυρα ή μη, της ίδιας ή άλλης υποψηφιότητας.</p>
ΚΡΗΤΗ	<p>α) Μετά τη λήξη της ψηφοφορίας οι επιτροπές κηρύσσουν την περάτωσή της, κλείνουν τη θύρα της αίθουσας και αρχίζει η διαδικασία καταμέτρησης των ψηφοδελτίων. Μετά το άνοιγμα της κάλπης από τον Πρόεδρο αριθμούνται οι φάκελοι και αποσφραγίζονται. Στη συνέχεια αριθμούνται τα ψηφοδέλτια, ελέγχεται η εγκυρότητά τους και μονογράφονται από τον Πρόεδρο.</p> <p>β) Τα ψηφοδέλτια είναι άκυρα στις εξής περιπτώσεις, εν όψει της μυστικότητας της ψηφοφορίας. i) Όταν περιέχονται σε φάκελο που φέρει στίγματα, σημεία ή λέξεις, εφόσον αυτά κριθούν ως διακριτικά γνωρίσματα που προφανώς παραβιάζουν το απόρρητο της ψηφοφορίας. ii) Όταν τα ψηφοδέλτια είναι διαφορετικά από εκείνα με τα οποία το Πανεπιστήμιο εφοδίασε τα εκλογικά τμήματα. iii) Όταν υπάρχει αλλοίωση στη μορφή ή στο περιεχόμενό τους ή έχουν σημειωθεί λέξεις, υπογραμμίσεις,</p>

	στίγματα και εν γένει σημεία που παραβιάζουν το απόρρητο της ψηφοφορίας, ως διακριτικά γνωρίσματα. iv) Όταν βρεθούν στον ίδιο φάκελο περισσότερα ψηφοδέλτια, έγκυρα ή μη, της ίδιας ή άλλης υποψηφιότητας.
MANCH	Δεν υπάρχει σαφής πρόβλεψη.
BIRM	
LOND	

	<u>4.5.5.Ενστάσεις.</u>
Πα.Πελ	<p>Ενστάσεις κατά του κύρους των εκλογών μπορεί να υποβάλει για οποιοδήποτε λόγο καθένας που ανακηρύχθηκε υποψήφιος κατά την εκλογή αυτή, αλλά δεν ανακηρύχθηκε σε θέση οργάνου διοίκησης, καθώς και κάθε εκλέκτορας εγγεγραμμένος στους εκλογικούς καταλόγους.</p> <p>2. Ενστάσεις κατά του κύρους των εκλογών μπορεί να υποβάλει κάθε εκλέκτορας ή υποψήφιος ή αντιπρόσωπός του ενώπιον της οικείας εφορευτικής επιτροπής του εκλογικού τμήματος ή της κεντρικής εφορευτικής επιτροπής, χωρίς να διακόπτεται η ψηφοφορία. Αρμόδια για να αποφανθεί επί των ενστάσεων είναι η κεντρική εφορευτική επιτροπή στην οποία διαβιβάζονται από τις επιτροπές των εκλογικών τμημάτων. Η απόφαση της κεντρικής εφορευτικής επιτροπής (Κ.Ε.Ε.) πρέπει να είναι αιτιολογημένη. Οι ενστάσεις υποβάλλονται εγγράφως και καταχωρούνται υποχρεωτικά στο πρακτικό εκλογής.</p> <p>3. Λόγοι ένστασης είναι ιδίως η έλλειψη νομίμων προσόντων αυτών που ανακηρύχθηκαν σε θέση οργάνου διοίκησης ή νομικό κώλυμα ανακήρυξής τους, η παράβαση νόμου κατά τη διεξαγωγή της ψηφοφορίας και σφάλματα κατά τη διαλογή των ψήφων.</p>
ΟΠΑ	Αρμόδια για να αποφανθεί επί ενστάσεων είναι η Εφορευτική Επιτροπή. Οι ενστάσεις ως προς την ψηφοφορία υποβάλλονται εγγράφως στην Εφορευτική Επιτροπή, δίχως όμως να διακόπτεται η ψηφοφορία.
ΕΜΠ	Πρυτανικές αρχές εκλέγονται από το σύνολο της Πολυτεχνειακής Κοινότητας, με τριετή θητεία, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.
ΘΕΣΣ	Δεν υπάρχει σαφής αναφορά στον κανονισμό.
ΠΑΤΡ	Τυχόν ενστάσεις υποβάλλονται γραπτώς στην εφορευτική Επιτροπή

	οι οποίες εξετάζονται άμεσα από αυτήν.
ΑΠΘ	Αρμόδια για να αποφανθεί επί ενστάσεων είναι η κεντρική εφορευτική επιτροπή. Οι ενστάσεις, ως προς την ψηφοφορία, υποβάλλονται εγγράφως στις επί μέρους εφορευτικές επιτροπές ή στην κεντρική επιτροπή, δίχως όμως να διακόπτεται η ψηφοφορία.
ΚΡΗΤΗ	. Αρμόδια για να αποφανθεί επί ενστάσεων είναι η Κεντρική Εφορευτική Επιτροπή. Οι ενστάσεις υποβάλλονται εγγράφως στις επί μέρους εφορευτικές επιτροπές ή στην Κεντρική Εφορευτική Επιτροπή, δίχως όμως να διακόπτεται η ψηφοφορία.
ΜΑΝΧ	Ενστάσεις υποβάλλονται εντός επτά (7) ημερών από την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων και πρέπει να υπογράφονται από δέκα (10)
BIRM	
LOND	τουλάχιστον εκλέκτορες.

	<u>4.5.6. Ανακήρυξη νέων Πρυτανικών Αρχών.</u>
Πα.Πελ	<p>Η Κ.Ε.Ε., αφού παραλάβει και ελέγξει τα πρακτικά της καταμέτρησης των ψήφων κατά κατηγορία από όλες τις Ε.Ε.Τ., αθροίζει τους έγκυρους ψήφους κάθε συνδυασμού σε κάθε κατηγορία, και πολλαπλασιάζει το συνολικό άθροισμά τους με τον αντίστοιχο συντελεστή ως εξής :</p> <p>α.Ο αριθμός ψήφων της κατηγορίας (i) πολλαπλασιάζεται με συντελεστή βαρύτητας 0,50.</p> <p>β.Ο αριθμός ψήφων της κατηγορίας (ii) πολλαπλασιάζεται με συντελεστή βαρύτητας 0,40.</p> <p>γ.Ο αριθμός ψήφων της κατηγορίας (iii) πολλαπλασιάζεται με συντελεστή βαρύτητας 0,10.</p> <p>Ο πολλαπλασιασμός με τον αντίστοιχο συντελεστή γίνεται ανεξάρτητα από το ποσοστό προσέλευσης της κάθε κατηγορίας εκλεκτόρων. Το σύνολο των τριών ανωτέρω δεδομένων αποτελεί τον συνολικό αριθμό ψήφων κάθε συνδυασμού στο συγκεκριμένο Τμήμα. Τα «λευκά» ψηφοδέλτια δεν λαμβάνονται υπόψιν.</p> <p>2. Έπειτα συντάσσει τελικό συνολικό πρακτικό, στο οποίο περιέχονται, εκτός των συνήθων στοιχείων, κατά κατηγορία ψηφισάντων :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ο αριθμός των εγγεγραμμένων εκλεκτόρων • Ο αριθμός εκλεκτόρων που έλαβαν μέρος στην ψηφοφορία.

- Ο αριθμός ψηφοδελτίων που βρέθηκαν μέσα στην κάλπη.
- Ο αριθμός έγκυρων ψηφοδελτίων.
- Ο αριθμός άκυρων ψηφοδελτίων.
- Ο αριθμός «λευκών» ψηφοδελτίων.
- Ο αριθμός των ψήφων που έλαβε κάθε συνδυασμός.
- Οι αποφάσεις για τυχόν ενστάσεις που υποβλήθηκαν.
- Το ονοματεπώνυμο αυτού που εκλέγεται.

Το πρακτικό υπογράφεται από όλα τα μέλη της Κεντρικής Εφορευτικής Επιτροπής.

3. Με βάση τα εκλογικά αποτελέσματα, η Κ.Ε.Ε. είτε ανακηρύσσει ως νικητή των Πρυτανικών εκλογών τον συνδυασμό που συγκέντρωσε την απόλυτη πλειοψηφία (50+1) των έγκυρων ψήφων των ψηφισάντων μελών του εκλεκτορικού σώματος (χωρίς να υπολογίζονται τα «λευκά» ψηφοδέλτια) είτε διαπιστώνει ότι κανείς από τους υποψηφίους συνδυασμούς δεν συγκέντρωσε την απαιτούμενη πλειοψηφία. Στη δεύτερη περίπτωση ή εάν υπήρξε ισοψηφία, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται την επόμενη εργάσιμη ημέρα μεταξύ των δύο πρώτων κατά σειρά επιτυχίας συνδυασμών. Εκλέγεται όποιος συγκεντρώσει τις περισσότερες ψήφους. Σε περίπτωση νέας ισοψηφίας διενεργείται κλήρωση από την Κ.Ε.Ε. παρουσία των ενδιαφερομένων.

4. Το τελικό Πρακτικό της Κ.Ε.Ε., υπογεγραμμένο από όλα τα μέλη της, με τα αποτελέσματα της ψηφοφορίας διαβιβάζεται αμέσως στον απερχόμενο Πρύτανη.

Μετά το πέρας της εκλογής εκδίδεται διαπιστωτική απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων για την ανάδειξη των οργάνων διοίκησης του Α.Ε.Ι., που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

5. Μοναδική υποψηφιότητα. Εάν για τη θέση του Πρύτανη και των τριών Αντιπρυτάνεων υπάρχει μόνο ένας συνδυασμός, θα πρέπει να λάβει τουλάχιστον το 1/3 των ψήφων του εκλεκτορικού σώματος, για να θεωρηθεί ότι εκλέγεται, διαφορετικά επαναλαμβάνεται η ψηφοφορία μέσα σε 7 ημέρες.

6. Εάν ο Πρύτανης παραιτηθεί ή εκλείψει για οποιονδήποτε λόγο κατά τα τρία πρώτα έτη της θητείας του, επαναλαμβάνεται για τη μέχρι τη λήξη της θητείας του χρονική περίοδο η εκλογή Πρύτανη. Έως ότου διεξαχθούν οι εκλογές και αναλάβει καθήκοντα νέος Πρύτανης, καθώς και όταν ο Πρύτανης παραιτηθεί ή εκλείψει κατά τη διάρκεια του τελευταίου έτους της θητείας του, καθήκοντα Πρύτανη ασκεί ένας από τους Αντιπρυτάνεις που ορίζεται από τη Σύγκλητο.

7. Εάν ένας ή και περισσότεροι Αντιπρυτάνεις παραιτηθούν ή εκλείψουν κατά τα τρία (3) πρώτα έτη της θητείας τους, επαναλαμβάνεται για τη μέχρι τη λήξη της θητείας τους χρονική περίοδο η εκλογή για τον ένα ή τους περισσότερους Αντιπρυτάνεις κατά περίπτωση. Εάν η ανάγκη αναπλήρωσης ανακύψει κατά το τελευταίο έτος της θητείας, ο ελλείπων Αντιπρύτανης αναπληρώνεται από Πρόεδρο Τμήματος, ο οποίος ορίζεται με απόφαση της Συγκλήτου. Μέχρι τη διενέργεια εκλογών ή τον ορισμό αναπληρωτή

	<p>Αντιπρύτανη τα καθήκοντά τους ασκεί ο Πρύτανης. Εάν ο κάτοχος των παραπάνω αξιωμάτων παραιτηθεί ή εκλείψει, η δε ανάδειξη του νέου οργάνου απαιτείται να γίνει με εκλογές, οι επαναληπτικές εκλογές διενεργούνται το αργότερο εντός δύο (2) μηνών από την υποβολή της παραίτησης ή την έκλειψη.</p> <p>8. Τα Πρακτικά των Ε.Ε.Σ. , των Ε.Ε.Τ. και της Κ.Ε.Ε. , καθώς και τα ψηφοδέλτια με τους εκλογικούς καταλόγους παραδίδονται ή αποστέλλονται στη Γραμματεία της Πρυτανείας σε κλειστό με βουλοκέρι σάκο ή φάκελο. Από αυτά, τα πρακτικά διατηρούνται διαρκώς, ενώ τα ψηφοδέλτια και οι εκλογικοί</p>
ΟΠΑ	<p>Μετά το πέρας της διαλογής η επιτροπή διαβιβάζει αμέσως στον απερχόμενο Πρύτανη το πρακτικό εκλογής, στο οποίο περιέχονται ο ολικός αριθμός των εκλεκτόρων, οι αριθμοί των άκυρων, των λευκών και των έγκυρων ψηφοδελτίων, και ο αριθμός των ψήφων που έλαβε κάθε υποψήφιος, καθώς και όλο το φάκελο της εκλογής. Το πρακτικό υπογράφεται από όλα τα μέλη της επιτροπής.</p>
ΕΜΠ	<p>Πρυτανικές αρχές εκλέγονται από το σύνολο της Πολυτεχνειακής Κοινότητας, με τριετή θητεία, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.</p>
ΘΕΣΣ	<p>Δεν υπάρχει σαφής αναφορά στον κανονισμό.</p>
ΠΑΤΡ	
ΑΠΘ	<p>Για την εκλογή των υποψηφίων η κεντρική εφορευτική επιτροπή, αφού ελέγξει τα στοιχεία των φακέλων των επί μέρους επιτροπών, συντάσσει πρακτικό στο οποίο περιέχονται τα εξής: ο ολικός αριθμός των εκλεκτόρων, οι αριθμοί των άκυρων, των λευκών και των έγκυρων ψηφοδελτίων, καθώς και ο αριθμός των ψήφων που έλαβε κάθε υποψήφιος. Το πρακτικό υπογράφεται από όλα τα μέλη της κεντρικής εφορευτικής επιτροπής και διαβιβάζεται, χωρίς καθυστέρηση, στο απερχόμενο Πρυτανικό Συμβούλιο.</p>
ΚΡΗΤΗ	<p>Για την εκλογή των υποψηφίων η Κεντρική Εφορευτική Επιτροπή, αφού ελέγξει τα στοιχεία των φακέλων των επί μέρους επιτροπών, συντάσσει πρακτικό στο οποίο περιέχονται τα εξής: ο ολικός αριθμός των εκλεκτόρων, οι αριθμοί των άκυρων, των λευκών και των έγκυρων ψηφοδελτίων, καθώς και ο αριθμός των ψήφων που έλαβε κάθε υποψήφιος. Το πρακτικό υπογράφεται από όλα τα μέλη της Κεντρικής Εφορευτικής Επιτροπής και διαβιβάζεται αμελλητί στον απερχόμενο Πρύτανη.</p>
ΜΑΝΧ	

BIRM	Δεν υπάρχουν αναφορές στο συγκεκριμένο ζήτημα.
LOND	

4.6 Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

	<u>4.6.1. Προσόντα.</u>
Πα.Πελ	<p>Ο Γραμματέας του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης και διορίζεται μετά από προκήρυξη και εκλογή.</p> <p>Τα προσόντα για την εκλογή Γραμματέα καθορίζονται ως εξής:</p> <p>α) Πτυχίο ή δίπλωμα Α.Ε.Ι.</p> <p>β) Τουλάχιστον πενταετή προϋπηρεσία σε θέματα Διοίκησης σε Πανεπιστημιακό Ίδρυμα.</p> <p>γ) Καλή γνώση μιας τουλάχιστον ξένης γλώσσας, η οποία αποδεικνύεται κατόπιν εξέτασεως από ειδική επιτροπή του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.</p> <p>δ) Πιστοποιημένη γνώση Η/Υ</p> <p>Θα συνεκτιμάτε επίσης μεταπτυχιακός τίτλος σπουδών (Master) ή διδακτορικό δίπλωμα (PhD) στους τομείς Διοίκησης Δημοσίων Οργανισμών και Επιχειρήσεων, Οικονομίας και Διοίκησης Τεχνολογίας, αλλά και σε άλλους τομείς.</p>
ΟΠΑ	<p>Δεν υπάρχει πρόβλεψη για θέση Γραμματέα στα υπό εξέταση ΑΕΙ αφού ο θεσμός εισάγεται για πρώτη φορά με το ν. 3549/2007. Η τυχόν ύπαρξη προϊσταμένου γραμματείας δε θεωρείται παρεμφερής θέση λόγω διαδικασίας εκλογής, προσόντων, αρμοδιοτήτων.</p>
ΕΜΠ	
ΘΕΣΣ	
ΠΑΤΡ	
ΑΠΘ	
ΚΡΗΤΗ	
MANCH	<p>Ο θεσμός καλύπτεται από τη θέση του secretary με διευρυμένες αρμοδιότητες υποστήριξης όλων των πρυτανικών αρχών.</p>
BIRM	
LOND	

	<u>4.6.2. Προκήρυξη θέσης.</u>
Πα.Πελ	Η προκήρυξη για τη θέση Γραμματέα δημοσιεύεται σε δύο (2) τουλάχιστον ημερήσιες εφημερίδες πανελλήνιας κυκλοφορίας και ταυτόχρονα κοινοποιείται σε όλα τα Α.Ε.Ι. και ερευνητικά κέντρα της χώρας. Η ανακοίνωση της προκήρυξης καταχωρίζεται επίσης υποχρεωτικά στο επίσημο έντυπο του οικείου Α.Ε.Ι. εφόσον κυκλοφορεί, στην ιστοσελίδα του οικείου Α.Ε.Ι. και στις ιστοσελίδες των Υπουργείων Εξωτερικών, Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.
ΟΠΑ	
ΕΜΠ	
ΘΕΣΣ	-----
ΠΑΤΡ	
ΑΠΘ	
ΚΡΗΤΗ	
ΜΑΝΧ	
ΒΙΡΜ	Δεν υπάρχουν αναφορές ούτε στα statutes, regulations, ordinances
ΛΟΝΔ	των ιδρυμάτων.

	<u>4.6.3. Διαδικασία εκλογής.</u>
Πα.Πελ	<p>Ο Γραμματέας του Πανεπιστημίου εκλέγεται από τη Σύγκλητο του Πανεπιστημίου και διορίζεται με πράξη του Πρύτανη με την ακόλουθη διαδικασία:</p> <p>1. Μετά τη λήξη της προθεσμίας υποβολής υποψηφιοτήτων, η οικεία Σύγκλητος συγκροτεί ειδική επιτροπή επιλογής που απαρτίζεται από μέλη της, εκτός από τον Πρύτανη που δεν μετέχει στην επιτροπή επιλογής. Στην επιτροπή αυτή συμμετέχει υποχρεωτικά ο προϊστάμενος της νομικής υπηρεσίας του ιδρύματος, εφόσον υπάρχει.</p> <p>2. Η επιτροπή επιλογής συντάσσει πλήρως αιτιολογημένη εισηγητική έκθεση με αξιολογική κατάταξη όλων των υποψηφίων, στην οποία αναλύεται το έργο και η προσωπικότητά τους. Η επιτροπή δύναται να καλεί όλους τους υποψηφίους σε προφορική συνέντευξη. Η εισηγητική έκθεση κοινοποιείται στη Σύγκλητο, καθώς και στους υποψηφίους, τουλάχιστον δεκαπέντε (15) ημέρες πριν από τη συνεδρίαση.</p> <p>3. Η Σύγκλητος αποφασίζει αιτιολογημένα και, εφόσον προβεί σε επιλογή υποψηφίου, διαβιβάζει την απόφαση στον Πρύτανη για την έκδοση της πράξης διορισμού. Η απόφαση αυτή κοινοποιείται επίσης στους υποψηφίους. Ο Πρύτανης μπορεί να αναπέμψει το θέμα στη Σύγκλητο μόνο για λόγους νομιμότητας. Μετά την έκδοση της πράξης διορισμού αυτή κοινοποιείται στον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων για την άσκηση ελέγχου νομιμότητας. Μετά την πλήρωση της θέσης του Γραμματέα και την ανάληψη των καθηκόντων του, η θέση του Προϊσταμένου Γραμματείας ή Γενικού Γραμματέα των Α.Ε.Ι. καταργείται.</p>
ΟΠΑ	-----
ΕΜΠ	-----
ΘΕΣΣ	Ο ορισμός του γραμματέα γίνεται με απόφαση του Διευθυντή του τομέα
ΠΑΤΡ	-----
ΑΠΘ	-----
ΚΡΗΤΗ	-----
ΜΑΝΧ	
BIRM	-----
LOND	

	<u>4.6.4. Θητεία.</u>
Πα.Πελ	<p>Ο Γραμματέας του Ιδρύματος διορίζεται με τετραετή θητεία, η οποία μπορεί να ανανεωθεί, με όμοιο τρόπο για μία μόνο φορά. Η θέση επαναπροκηρύσσεται σε περίπτωση: α) πρόωρης λήξης της θητείας, β) μη ανανέωσης της θητείας από τη Σύγκλητο του Πανεπιστημίου και γ) συμπλήρωσης δύο πλήρων θητειών.</p> <p>2. Ο Γραμματέας του Ιδρύματος αποχωρεί αυτοδικαίως μετά τη συμπλήρωση του 65ου έτους της ηλικίας του. Επιτρέπεται η πρόωρη λήξη της θητείας του με αιτιολογημένη απόφαση της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου για σπουδαίο λόγο σχετικό με την άσκηση των καθηκόντων του, αζημίως για το Ίδρυμα και το Δημόσιο.</p>
ΟΠΑ	
ΕΜΠ	
ΘΕΣΣ	
ΠΑΤΡ	
ΑΠΘ	
ΚΡΗΤΗ	
ΜΑΝΧ	
BIRM	
LOND	

	<u>4.6.5.Αρμοδιότητες.</u>
Πα.Πελ	<p>Οι αρμοδιότητες του Γραμματέα του Ιδρύματος περιλαμβάνουν κυρίως:</p> <p>α) Τη διοικητική εποπτεία και το συντονισμό των διοικητικών, οικονομικών και τεχνικών υπηρεσιών του οικείου Α.Ε.Ι. και την ευθύνη για την εύρυθμη λειτουργία τους, μέσα στο πλαίσιο των σχετικών αποφάσεων και οδηγιών της Συγκλήτου, του Πρυτανικού Συμβουλίου και του Πρύτανη του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.</p> <p>β) Τη χωρίς ψήφο συμμετοχή του στη Σύγκλητο και το Πρυτανικό Συμβούλιο, ακόμη και κατά την άσκηση της αρμοδιότητας της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του νόμου 3549, ΦΕΚ 69, 20 Μαρτίου 2007.</p> <p>γ) Τη μέριμνα για την εκτέλεση των αποφάσεων της Συγκλήτου και του Πρυτανικού Συμβουλίου.</p>
ΟΠΑ	
ΕΜΠ	
ΘΕΣΣ	
ΠΑΤΡ	
ΑΠΘ	
ΚΡΗΤΗ	
MANCH	Όπως προαναφέρθηκε υπάρχουν διευρυμένες αρμοδιότητες στον γραμματέα (secretary) ιδιαίτερα στα θέματα εκλογής αρχών και μελών ΔΕΠ .
BIRM	
LOND	

	<u>4.6.6. Γραμματεία υποστήριξης.</u>
Πα.Πελ	<p>Τον Γραμματέα του Ιδρύματος επικουρεί στο έργο του Γραμματεία αποτελούμενη από:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Τμήμα Γραμματείας Συγκλήτου το οποίο έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Παρέχει διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη στη Σύγκλητο. ✓ Συγκεντρώνει τα θέματα που απευθύνονται προς τη Σύγκλητο, καταρτίζει την ημερήσια διάταξη των συνεδριάσεων της σε συνεργασία με τον Πρύτανη και αποστέλλει τις προσκλήσεις στα μέλη. ✓ Επιμελείται την τήρηση των πρακτικών των συνεδριάσεων της Συγκλήτου, φροντίζει για την έκδοση αποσπασμάτων ή αντιγράφων των πρακτικών με τις αντίστοιχες αποφάσεις και προβαίνει στις σχετικές κοινοποιήσεις προς τις αρμόδιες υπηρεσίες για υλοποίησή τους. ✓ Φροντίζει για την επικύρωση των πρακτικών των ως άνω συνεδριάσεων, την τήρηση αρχείου αυτών, καθώς και τη χορήγηση αντιγράφων. ✓ Διεκπεραιώνει κάθε άλλο θέμα που αφορά στη λειτουργία της Συγκλήτου. • Τμήμα Γραμματείας Πρυτανικού Συμβουλίου το οποίο έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Παρέχει διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη στο Πρυτανικό Συμβούλιο. ✓ Συγκεντρώνει τα θέματα που απευθύνονται προς το Πρυτανικό Συμβούλιο, καταρτίζει την ημερήσια διάταξη των συνεδριάσεών του σε συνεργασία με τον Πρύτανη και αποστέλλει τις προσκλήσεις στα μέλη. ✓ Επιμελείται την τήρηση των πρακτικών των συνεδριάσεων του Πρυτανικού Συμβουλίου, φροντίζει για την έκδοση αποσπασμάτων ή αντιγράφων των πρακτικών με τις αντίστοιχες αποφάσεις και προβαίνει στις σχετικές κοινοποιήσεις προς τις αρμόδιες υπηρεσίες για υλοποίησή τους. ✓ Φροντίζει για την επικύρωση των πρακτικών των ως άνω συνεδριάσεων, την τήρηση αρχείου αυτών, καθώς και τη χορήγηση αντιγράφων. ✓ Επιμελείται των διαδικασιών εκλογής των Πρυτανικών Αρχών και της συγκρότησης συλλογικών Διοικητικών Οργάνων του Ιδρύματος (Συγκλήτου, Πρυτανικού Συμβουλίου, Συμβουλίων, Επιτροπών). ✓ Διεκπεραιώνει κάθε άλλο θέμα που αφορά στη λειτουργία του Πρυτανικού Συμβουλίου. • Γραφείο Ελέγχου Ποιότητας, το οποίο έχει τις εξής αρμοδιότητες:

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Αναλύει και μελετά τις οργανωτικές και λειτουργικές διαδικασίες των διοικητικών υπηρεσιών καθώς και των λοιπών μονάδων του Ιδρύματος, με σκοπό τον επανασχεδιασμό τους, την απλοποίηση τους και την ανακατανομή των ρόλων των θέσεων εργασίας. ✓ Εξετάζει τις δυσλειτουργίες στη διεκπεραίωση του έργου των διοικητικών υπηρεσιών και διαμορφώνει προτάσεις για την αντιμετώπισή τους. ✓ Παρακολουθεί τον φόρτο εργασίας των διοικητικών υπηρεσιών και προτείνει πρότυπη σύνθεση προσωπικού κατά διοικητική μονάδα για την αξιοποίηση του προσωπικού και την ικανοποίηση των αναγκών του Ιδρύματος κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο. ✓ Καταρτίζει προγράμματα ανάπτυξης του διοικητικού προσωπικού του Ιδρύματος και συνεργάζεται με τη Διεύθυνση Διοικητικών Υποθέσεων του Ιδρύματος για την κατάρτιση προγραμμάτων εκπαίδευσης, την εξάσκηση και τη γενικότερη προετοιμασία του στελεχιακού ιδιαίτερα δυναμικού των διοικητικών υπηρεσιών για την ανάληψη νέων καθηκόντων υψηλότερων προδιαγραφών. ✓ Πραγματοποιεί οργανωτικές μελέτες επί θεμάτων που προσδιορίζει η Διοίκηση του Ιδρύματος. ✓ Μεριμνά για την ανάλυση στοιχείων, την παραγωγή στατιστικών αναφορών καθώς και την εκπόνηση ειδικών μελετών για την υποστήριξη της Διοίκησης του Ιδρύματος σε θέματα λήψης αποφάσεων.
ΟΠΑ	<p>Το Διοικητικό Προσωπικό διέπεται από την κείμενη νομοθεσία και τον Υπαλληλικό Κώδικα, και ακολουθεί το ωράριο εργασίας των δημοσίων υπαλλήλων.</p> <p>Το Πρυτανικό Συμβούλιο μπορεί με απόφασή του να αλλάζει την ώρα έναρξης και λήξης του ωραρίου, για την κάλυψη ειδικών αναγκών.</p> <p>Στο Διοικητικό Προσωπικό ανατίθενται καθήκοντα ανάλογα με τις ανάγκες της υπηρεσίας, με απόφαση του αρμόδιου προς τούτο οργάνου.</p> <p>Το Διοικητικό Προσωπικό μπορεί να συμμετέχει στη γραμματειακή υποστήριξη και στην οικονομική διαχείριση ερευνητικών προγραμμάτων.</p>
ΕΜΠ	<p>Η ομάδα εργασίας στελεχώνεται από το κατάλληλο Διοικητικό Προσωπικό (Δ.Π.), στο οποίο προϊστάται ο Γραμματέας του Τμήματος.</p> <p>β) Έχει την ευθύνη υποστήριξης της Γ.Σ., του Δ.Σ. του Τμήματος και του Προέδρου στα διοικητικά τους καθήκοντα.</p> <p>γ) Φροντίζει για τις συνεδριάσεις των Οργάνων του Τμήματος και τηρεί τα Πρακτικά, το Αρχείο και το Πρωτόκολλο Αλληλογραφίας του Τμήματος.</p> <p>δ) Μεριμνά για όλα τα θέματα προσωπικού του Τμήματος.</p>

	ε) Εποπτεύει την καλή λειτουργία των ομάδων εργασίας που στηρίζουν τις Προπτυχιακές Σπουδές, Μεταπτυχιακές Σπουδές και τον Προγραμματισμό και την Οικονομική Διαχείριση. στ) Συνεργάζεται με την Πολυδύναμη Ομάδα Στήριξης της Λειτουργίας και Ανάπτυξης του Τμήματος.
ΘΕΣΣ	
ΠΑΤΡ	
ΑΠΘ	
ΚΡΗΤΗ	
ΜΑΝΧ	
BIRM	-----
LOND	

4.7 ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ

4.7.1. Επιτροπή Δεοντολογίας.	
Πα.Πελ	Για την τήρηση και εφαρμογή των κανόνων δεοντολογίας συνιστάται Επιτροπή Δεοντολογίας που αποτελείται από τον Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων, ως Πρόεδρο, και τους Κοσμητόρες των Σχολών. Όπου δεν υπάρχουν Σχολές στην Επιτροπή μετέχουν οι Πρόεδροι των Τμημάτων. Χρέη Γραμματέα της Επιτροπής εκτελεί ο Γραμματέας κάποιας από τις Σχολές ή τα Τμήματα αντίστοιχα και ορίζεται από τον Πρόεδρο της Επιτροπής. Ο τρόπος λειτουργίας, η διαδικασία και οι αρμοδιότητες της Επιτροπής Δεοντολογίας ρυθμίζονται από τον παρόντα Εσωτερικό Κανονισμό.
ΟΠΑ	Υπάρχει αντίστοιχη η Επιτροπή Παραπόνων και Διευθέτησης Διαφορών Η επιτροπή αποτελείται από τους πέντε (5) αρχαιότερους καθηγητές Α΄ Βαθμίδας.
ΕΜΠ	Τις σχετικές αρμοδιότητες έχει στη δικαιοδοσία της η Σύγκλητος σύμφωνα με το άρθρο 15,παρ. 4.3 του κανονισμού Λειτουργίας του Ιδρύματος.
ΘΕΣΣ	Όλα τα μέλη της Πανεπιστημιακής Κοινότητας (ΔΕΠ, ΕΕΠ, ΕΔΤΠ, διοικητικοί υπάλληλοι και φοιτητές) είναι υποχρεωμένοι να τηρούν τις διατάξεις της πανεπιστημιακής νομοθεσίας όπως ισχύουν κάθε φορά, των Προεδρικών Διαταγμάτων και υπουργικών αποφάσεων, που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση των νόμων, του παρόντος εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας και κάθε σχετικής με την ιδιότητά τους διάταξης για την εκπλήρωση των καθηκόντων τους.
ΠΑΤΡ	Η Επιτροπή Κοσμητόρων έχει αντίστοιχες λειτουργίες όπως έχει αναφερθεί σε προηγούμενο κεφάλαιο.
ΑΠΘ	
ΚΡΗΤΗ	
MANCH	Η Σύγκλητος έχει συναφής αρμοδιότητες άρθρο Statutes VII, 5c. Να ρυθμίζει θέματα παραβάσεων ακαδημαϊκής προόδου, πειθαρχικά.
BIRM	Μονομελή όργανα διοίκησης (Principal και Vice-Chancellor) όπως προκύπτει από την έρευνα του κανονισμού έχουν την αρμοδιότητα εξέτασης πειθαρχικών και άλλων θεμάτων σύμφωνα με το τμήμα (Section 24) άρθρο III, stage 1,2,3.
LOND	Το λεγόμενο Board of Trustees είναι αρμόδιο για θέματα

δεοντολογίας. Άρθρο 19,παρ. 2.

<u>4.7.2. Αρμοδιότητες.</u>	
Πα.Πελ	Αρμοδιότητα της Επιτροπής Δεοντολογίας είναι η εξέταση καταγγελιών για παράβαση των κανόνων δεοντολογίας των μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας. Οι καταγγελίες μπορούν να γίνονται από τα Διοικητικά Όργανα του Πανεπιστημίου (Πρύτανης, Αντιπρυτάνεις, Κοσμήτορες, Πρόεδροι Τμημάτων, Διευθυντές Τομέων, Διευθυντές Εργαστηρίων και Κλινικών), από Συλλογικά Όργανα Διοίκησης (Σύγκλητος, Γενική Συνέλευση Σχολής, Γενική Συνέλευση Τμήματος, Γενική Συνέλευση Τομέα, Συνέλευση Εργαστηρίου ή Κλινικής) ή και ατομικά από μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας. Οι καταγγελίες πρέπει να είναι γραπτές και ενυπόγραφες και να απευθύνονται στον Πρόεδρο της Επιτροπής Δεοντολογίας.
ΟΠΑ	Η Επιτροπή επιλαμβάνεται της διευθέτησης διαφορών μεταξύ μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας ύστερα από σχετική αίτηση κάθε ενδιαφερομένου ή του Πρύτανη. Για το σκοπό αυτό απευθύνει συστάσεις είτε απευθείας προς τα εμπλεκόμενα μέρη είτε μέσω της Πρυτανικής Αρχής. Η Επιτροπή μπορεί να επικουρείται στο έργο της, έπειτα από σχετική πρόσκλησή της, από μέλη Δ.Ε.Π. που έχουν γνώσεις και πείρα στη μεσολάβηση και στην επίλυση διαφορών. Ο Πρύτανης μπορεί να ζητήσει τη γνώμη της Επιτροπής για θέματα σχετικά με πειθαρχικά αδικήματα.
ΕΜΠ	-----
ΘΕΣΣ	Ο Πρύτανης, ελέγχει οίκοθεν τις παραβάσεις των μελών της Πανεπιστημιακής κοινότητας ή μετά από αναφορές των Προϊσταμένων των μελών ή τρίτων. Προϊστάμενοι των ως άνω μελών της Πανεπιστημιακής Κοινότητας πλην των μελών ΔΕΠ είναι τα αμέσως ιεραρχικά ανώτερα συλλογικά ή μονομελή διοικητικά όργανα που προκύπτουν από την ακαδημαϊκή ή τη διοικητική διάρθρωση του Ιδρύματος. Η νομιμότητα της άσκησης των καθηκόντων των μελών ΔΕΠ ελέγχεται από τον Δ/ντή του Τομέα, τον Πρόεδρο του Τμήματος, τον Κοσμήτορα και τον Πρύτανη
ΠΑΤΡ	Η επιτροπή Κοσμητόρων επιλαμβάνεται θεμάτων τα οποία επίσης παραπέμπονται σ' αυτή από τον Πρύτανη και τα οποία αφορούν στην τήρηση αρχών, αξιοπρέπειας, ευπρέπειας, εντιμότητας, ήθους και ειλικρίνειας κατά την εκτέλεση των καθηκόντων και υποχρεώσεων των μελών της Πανεπιστημιακής Κοινότητας, καθώς επίσης και θεμάτων αφορώντων στην προάσπιση των

	ακαδημαϊκών ελευθεριών.
ΑΠΘ	-----
ΚΡΗΤΗ	-----
ΜΑΝΧ	Πειθαρχικά ζητήματα, θέματα απόρριψης μαθητών λόγω
BIRM	ιδιαιτεροτήτων κοινωνικών, θρησκείας, φυλετικών κλπ είναι στις
LOND	βασικές αρμοδιότητες των οργάνων.

	<u>4.7.3. Διαδικασία λειτουργίας.</u>
Πα.Πελ	<p>Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Δεοντολογίας, μετά την παραλαβή της καταγγελίας, συγκαλεί την Επιτροπή Δεοντολογίας, την ενημερώνει για την συγκεκριμένη καταγγελία και παραδίδει στα μέλη της το όποιο αποδεικτικό υλικό έχει παραδοθεί με την καταγγελία. Η Επιτροπή Δεοντολογίας ορίζει πίνακα μαρτύρων τους οποίους καλεί ο Πρόεδρος της Επιτροπής Δεοντολογίας να παραστούν σε τακτές συνεδριάσεις της Επιτροπής, όπου και εξετάζονται. Επίσης η Επιτροπή μπορεί να επισκεφθεί Εργαστήρια, Κλινικές, Βιβλιοθήκες και άλλους χώρους του Πανεπιστημίου προκειμένου να συλλέξει αποδεικτικό υλικό. Τέλος καλείται ο καταγγελλόμενος προκειμένου να δώσει έγγραφη και προφορική κατάθεση σχετικά με τις καταγγελίες. Με βάση το παραπάνω υλικό, η Επιτροπή Δεοντολογίας αποφασίζει σχετικά με την αθώτητα ή ενοχή του καταγγελλομένου και σε περίπτωση ενοχής αποφασίζει και την διαδικασία που θα προτείνει στον Πρύτανη του Ιδρύματος (ή την Σύγκλητο του Ιδρύματος)</p>
ΟΠΑ	<p>Ο Πρόεδρος ή ο νόμιμος αναπληρωτής του συγκαλεί το όργανο με έγγραφη πρόσκλησή του, στην οποία αναγράφονται ο χρόνος, ο τόπος και τα θέματα της ημερήσιας διάταξης της συνεδρίασης.</p> <p>Η πρόσκληση με το απαραίτητο πληροφοριακό υλικό διανέμεται στα μέλη τουλάχιστον τρεις (3) εργάσιμες ημέρες πριν από τη συνεδρίαση.</p> <p>Το όργανο βρίσκεται σε απαρτία όταν είναι παρόντα τα μισά από τα μέλη του που έχουν δικαίωμα ψήφου. Διαφορετικά το όργανο μπορεί να συγκληθεί εκ νέου μέσα σε δέκα (10) ημέρες (όχι όμως την επόμενη), οπότε τελεί σε απαρτία οσαδήποτε μέλη κι αν</p>

	είναι παρόντα.
ΕΜΠ	-----
ΘΕΣΣ	Ο ακαδημαϊκός έλεγχος των μελών Δ.Ε.Π. από τον Διευθυντή του Τομέα ή από τον Πρόεδρο του Τμήματος, μπορεί να γίνεται αμέσως όταν διαπιστώνεται ότι ένα μέλος Δ.Ε.Π. δεν ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις του ή δημιουργεί προβλήματα με τη στάση του στον Τομέα ή στο Τμήμα Στην περίπτωση άσκησης άμεσου ελέγχου, τα ελεγχόμενα μέλη Δ.Ε.Π. οφείλουν να δώσουν εξηγήσεις σε πρώτη φάση στον Πρόεδρο του Τμήματος ή στο Διευθυντή του Τομέα, οι οποίοι, εφ' όσον δεν θεωρήσουν τις εξηγήσεις ικανοποιητικές, υποχρεούνται να παραπέμψουν το όλο θέμα στο αντίστοιχο συλλογικό όργανο λήψης αποφάσεων.
ΠΑΤΡ	Της Επιτροπής προεδρεύει ο εκάστοτε Αντιπρύτανης Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Προσωπικού και υποστηρίζεται διοικητικώς από τη Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών, εκτός αν επιλαμβάνεται θεμάτων ακαδημαϊκής ανάπτυξης, οπότε την διοικητική υποστήριξη αναλαμβάνει η Διεύθυνση Εκπαίδευσης και Έρευνας.
ΑΠΘ	-----
ΚΡΗΤΗ	-----
MANCH	Στον άρθρο ΙΙΙ, παρ. 3, εδάφιο 9 του κανονισμού αναφέρεται ρητά η διαδικασία πειθαρχικής λειτουργίας από την προφορική παρατήρηση , την ακρόαση του εναγόμενου έως τις ποινές της διαθεσιμότητας , στέρησης μισθού.
BIRM	Στάδιο 1.προφορική επίπληξη. Στάδιο 2. γραπτή προειδοποίηση. Στάδιο 3. ενστάσεις. Προκαταρκτική εξέταση του ζητήματος διενεργείται από συγκλητικό παρουσία του Principal και Vice-chancellor
LOND	-----

	<u>4.7.4. Γενικοί κανόνες.</u>
Πα.Πελ	<p>Φοιτητές και διδάσκοντες που διαπιστώνονται ότι παραβαίνουν τους παρακάτω κανόνες παραπέμπονται στα αντίστοιχα πειθαρχικά όργανα (Π.Ο.) με απόφαση της Επιτροπής Δεοντολογίας (ή με απόφαση της Συγκλήτου μετά από εισήγηση της Επιτροπής Δεοντολογίας).</p> <p>1. Η με οποιοδήποτε τρόπο αντιγραφή από φοιτητές κατά τις εξετάσεις είναι ανεπίτρεπτη και τιμωρείται με μηδενισμό στην εν λόγω εξέταση και παραπομπή στα Π.Ο. Η μαρτυρία του επιτηρητή είναι αρκετή για καταδικαστική απόφαση, εκτός και αν υπάρχουν ενδείξεις εμπάθειας εκ μέρους του επιτηρητή. Η συσσώρευση τριών καταδικών για αντιγραφή τιμωρείται με μόνιμη αποβολή του φοιτητή από το ίδρυμα.</p> <p>2. Η λογοκλοπή, δηλαδή η χρησιμοποίηση σε εργασίες αυτούσιων κειμένων χωρίς αναφορά στην πηγή, είναι ανεπίτρεπτη. Περιπτώσεις λογοκλοπής από φοιτητές τιμωρούνται με τον ίδιο τρόπο όπως και η αντιγραφή. Η λογοκλοπή από μέλη ΔΕΠ τιμωρείται τουλάχιστον με προσωρινή απόλυση.</p> <p>3. Η άσκηση σωματικής βίας σε άλλα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας είναι ανεπίτρεπτη και τιμωρείται τουλάχιστον με προσωρινή αποβολή ή προσωρινή απόλυση. Μαρτυρίες τρίτων απαιτούνται για καταδικαστική απόφαση.</p> <p>4. Ψευδής καταγγελία κατά μέλους της πανεπιστημιακής κοινότητας τιμωρείται για μεν τους φοιτητές με προσωρινή αποβολή, για δε τα μέλη ΔΕΠ με προσωρινή απόλυση.</p> <p>Ο βανδαλισμός (καταστροφή πανεπιστημιακής περιουσίας, γραφίτι, αφισοκόλληση σε μη επιτρεπόμενους χώρους) τιμωρείται με προσωρινή αποβολή.</p>
ΟΠΑ	Εμπίπτουν στις σχετικές πειθαρχικές διατάξεις που αναφέρθηκαν ανωτέρω.
ΕΜΠ	<p>i. Συνιστάται ενθέρμως στα μέλη της Πολυτεχνειακής Κοινότητας όπως, πριν από κάθε ενέργεια στην οποία σκοπεύουν να προβούν σε σχέση με προσωπικές διαφορές ή χαρακτηρισμούς, εξαντλούν όλες τις δυνατότητες αποκατάστασης ανεκτών συναδελφικών σχέσεων, αφήνουν κατά μέρος τις όποιες προσωπικές δυσαρέσκειες και λαμβάνουν σοβαρά υπόψη τους το κόστος (ηθικό κ.ά.), με το οποίο η ενέργεια τους αυτή θα επιβαρύνει το Ίδρυμα.</p> <p>ii. Οποιαδήποτε ένταση στις σχέσεις ανάμεσα σε</p>

	<p>πρόσωπα ή ομάδες εφόσον δεν εκτονωθεί κατά τα προαναφερθέντα θα πρέπει να οδηγείται κατά ιεραρχική σειρά, μέσω του Δ/ντή του Τομέα ή του Προέδρου του Τμήματος ή των Πρυτανικών Αρχών ή της Συγκλήτου, σε φιλικό διακανονισμό και εκτόνωση. Η Σύγκλητος πιστεύει στην ανωτερότητα των προθέσεων όλων των μελών της Π.Κ. και θεωρεί ότι κάθε σχετικό πρόβλημα που ανακύπτει, όσο οξύ και αν είναι, μπορεί να αντιμετωπίζεται με ψυχραιμία και καλή θέληση, μέσα στους κόλπους της Πολυτεχνειακής Κοινότητας.</p> <p>iii. Η μη προσφυγή στις καλές υπηρεσίες των παραπάνω τεσσάρων επιπέδων διοίκησης αποτελεί παράβαση τις ακαδημαϊκής δεοντολογίας. Στις περιπτώσεις αυτές η Σύγκλητος είναι υποχρεωμένη, είτε μετά από σχετική αναφορά είτε αυτεπαγγέλτως, να παρεμβαίνει, έτσι ώστε να εφαρμόζεται σε κάθε περίπτωση το πνεύμα αλλά και η ουσία της ακαδημαϊκής δεοντολογίας και να προστατεύεται το κύρος του Ιδρύματος και των μελών του.</p>
ΘΕΣΣ	Δεν υπάρχουν σχετικές προβλέψεις.
ΠΑΤΡ	Σχετικώς με την τηρητέα πειθαρχική διαδικασία, την παραγραφή των πειθαρχικών αδικημάτων, καθώς και με κάθε άλλο σχετικό θέμα (π.χ. σχέση της πειθαρχικής προς την ποινική δίκη) εφαρμόζονται αναλογικώς οι εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα, εκτός αν ορίζεται άλλως στην ισχύουσα νομοθεσία. Στην περίπτωση όμως, που τα πειθαρχικά παραπτώματα αποτελούν και αξιόποινο πράξη, τότε δεν παραγράφονται προ της συμπλήρωσεως της υπό του ποινικού νόμου οριζομένης προθεσμίας παραγραφής. Η παραγραφή διακόπτεται εφαρμοζομένων των, περί διακοπής της παραγραφής αξιόποινων πράξεων, διατάξεων του ποινικού νόμου.
ΑΠΘ	-----
ΚΡΗΤΗ	<p>Η δραστηριότητα του Πανεπιστημίου βασίζεται στις αρχές του ανθρωπισμού και αποβλέπει στην καλλιέργεια του πολιτισμού τόσο μεταξύ των μελών του όσο και στην κοινωνία.</p> <p>Η δραστηριότητα του Πανεπιστημίου προσανατολίζεται επίσης στην πλήρη κοινωνική ένταξη όλων των μελών του.</p> <p>Το Πανεπιστήμιο λειτουργεί ως ενεργός σύνδεσμος της ελληνικής κοινωνίας με το ευρύτερο ευρωπαϊκό, μεσογειακό και διεθνές περιβάλλον. Ακόμα, υποστηρίζει τη συνεχή προαγωγή των δημοκρατικών θεσμών και πρακτικών που αποτελούν προϋπόθεση για την ανάπτυξη και την κοινωνική καταξίωση της επιστήμης.</p> <p>Για την επίτευξη των παραπάνω, και μέσα στο πλαίσιο των αρχών του και του νόμου, το Πανεπιστήμιο επιδιώκει και αποδέχεται τη συνεργασία με άλλα φυσικά και νομικά πρόσωπα.</p> <p>. Ανθρωπιστικές αρχές και σεβασμός των δικαιωμάτων του πολίτη: Η λειτουργία του Πανεπιστημίου και οι δραστηριότητες της ακαδημαϊκής κοινότητας πρέπει να</p>

	<p>ασκούνται με τέτοιο τρόπο ώστε να γίνονται απόλυτα σεβαστά τα θεσπισμένα από τους Διεθνείς Οργανισμούς Δικαιώματα του Ανθρώπου και τα συνταγματικά Δικαιώματα του Πολίτη.</p> <p>Θεωρείται απαράδεκτη οποιαδήποτε διάκριση σχετίζεται με τη φυλή, το χρώμα, το φύλο, την εθνικότητα, την ιδεολογία, τις επιλογές του προσωπικού βίου, τη θρησκεία, τη φυσιολογία και οποιαδήποτε νόμιμη κοινωνική αντίληψη και πρακτική. Επίσης, είναι ανεπίτρεπτη η άσκηση οποιασδήποτε ψυχολογικής βίας και κάθε εκτροπή από τη μαθησιακή σχέση μεταξύ διδασκόντων και διδασκομένων.</p> <p>Η αξιοκρατία: Οι διαδικασίες λήψης αποφάσεων και τα κριτήρια τα οποία εφαρμόζονται από τα διάφορα όργανα και θεσμούς του Πανεπιστημίου θα πρέπει να γίνονται με διαφάνεια και να κατατείνουν στην εμπέδωση ενός κλίματος αξιοκρατίας και δικαιοσύνης σε όλους τους φορείς της ακαδημαϊκής κοινότητας.</p> <p>Οι αποφάσεις θα πρέπει να λαμβάνονται με διαφανή και τεκμηριωμένη διαδικασία ώστε να μη δημιουργούνται προϋποθέσεις ή υποψίες άσκησης πιέσεων και ευνοιοκρατικής συμπεριφοράς λόγω προσωπικών, συγγενικών, κομματικών ή επαγγελματικών σκοπιμοτήτων.</p>
MANCH	Υπάρχουν γενικόλογες αναφορές σε ακαδημαϊκά θέματα και ζητήματα φοιτητών και γενικά των σχέσεων που δέον να επικρατούν ανάμεσα στα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας σε όλους του κανονισμούς των υπό εξέταση ιδρυμάτων.
BIRM	
LOND	

	<u>4.7.5.Ειδικοί κανόνες μελών ΔΕΠ.</u>
Πα.Πελ	<p>1. Η οποιαδήποτε κατάχρηση εξουσίας για προσωπικό όφελος, όπως π.χ. η παροχή ψήφου με αντάλλαγμα, είναι ανεπίτρεπτη. Αποδεικτικά στοιχεία απαιτούνται για καταδίκη. Το μέλος ΔΕΠ στην περίπτωση αυτή παραπέμπεται στα αρμόδια Π.Ο. με το ερώτημα της προσωρινής απόλυσης. Η παροχή ψευδούς βαθμολογίας από μέλη ΔΕΠ σε φοιτητές για οποιοδήποτε αντάλλαγμα, όταν αποδεικνύεται, αποτελεί σοβαρό πειθαρχικό αδίκημα και το μέλος ΔΕΠ παραπέμπεται στα αρμόδια Π.Ο. με το ερώτημα της προσωρινής απόλυσης.</p> <p>2. Οποιαδήποτε σύγκρουση συμφερόντων μεταξύ πανεπιστημιακών και εξωπανεπιστημιακών ασχολιών (π.χ. ιδιαίτερα μαθήματα σε φοιτητές του οικείου τμήματος, διδασκαλία σε Κέντρα Ελευθέρων Σπουδών κ.λπ.) είναι ανεπίτρεπτη. Συγκρούσεις συμφερόντων σε περιπτώσεις εκλογής μελών ΔΕΠ οφείλουν να κοινοποιούνται στον Κοσμήτορα. Η μη κοινοποίηση αποτελεί πειθαρχικό παράπτωμα και το μέλος ΔΕΠ παραπέμπεται στα αρμόδια Π.Ο. με το ερώτημα της προσωρινής απόλυσης.</p> <p>3. Άδικη, εκδικητική, ή μεροληπτική μεταχείριση φοιτητών τιμωρείται τουλάχιστον με χρηματικό πρόστιμο. Αποδεικτικά στοιχεία ή αρκετές μαρτυρίες τρίτων απαιτούνται. Το μέλος ΔΕΠ παραπέμπεται στα αρμόδια Π.Ο.</p> <p>4. Μεροληψία στις κρίσεις για εκλογή και εξέλιξη συναδέλφων τους ή στην επιλογή μεταπτυχιακών φοιτητών αποτελεί πειθαρχικό παράπτωμα και το μέλος ΔΕΠ παραπέμπεται στα αρμόδια Π.Ο. με το ερώτημα της προσωρινής απόλυσης.</p> <p>5. Χρήση της περιουσίας του ιδρύματος για προσωπικούς σκοπούς τιμωρείται με χρηματικό πρόστιμο μέχρι προσωρινή απόλυση. Αποδεικτικά στοιχεία είναι απαραίτητα. Το μέλος ΔΕΠ παραπέμπεται στα αρμόδια Π.Ο.</p> <p>6. Αμέλεια στην καταπολέμηση της φοιτητικής ανεντιμότητας τιμωρείται με τουλάχιστον χρηματικό πρόστιμο. Μαρτυρίες τρίτων ή αποδεικτικά στοιχεία απαιτούνται. Επανειλημμένες περιπτώσεις τιμωρούνται με προσωρινή απόλυση. Το μέλος ΔΕΠ παραπέμπεται στα αρμόδια Π.Ο.</p> <p>7. Οποιαδήποτε αντεκδικητική πράξη ή άσκηση ψυχολογικής βίας εναντίον φοιτητών ή μελών ΔΕΠ είναι ανεπίτρεπτη. Αποδεικτικά στοιχεία απαιτούνται. Ενδεικτικές ποινές: προσωρινή ή οριστική απόλυση ανάλογα με την σοβαρότητα του παραπτώματος.</p>

	<p>Το μέλος ΔΕΠ παραπέμπεται στα αρμόδια Π.Ο.</p> <p>8. Σεξουαλική παρενόχληση και ερωτικές σχέσεις διδασκόντων με φοιτητές οι οποίοι παίρνουν ή πρόκειται να πάρουν μάθημα με τον εν λόγω διδάσκοντα είναι ανεπίτρεπτες. Αποδεικτικά στοιχεία ή μαρτυρίες τρίτων ατόμων είναι απαραίτητα για καταδικαστική απόφαση. Μόνον τα μέλη ΔΕΠ τιμωρούνται για αυτήν την παράβαση. Ενδεικτική ποινή: προσωρινή απόλυση. Το μέλος ΔΕΠ παραπέμπεται στα αρμόδια Π.Ο.</p>
ΟΠΑ	<p>Η παραβίαση των υποχρεώσεων των μελών Δ.Ε.Π., όπως αυτές καθορίζονται στην εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία, αποτελεί πειθαρχικό αδίκημα. Πειθαρχικό αδίκημα αποτελεί, επίσης, η παραβίαση των υποχρεώσεων των μελών Δ.Ε.Π., ιδιαίτερα η επίδειξη διαγωγής που δεν αρμόζει στην αξιοπρέπεια του πανεπιστημιακού λειτουργού ή συμπεριφοράς αντίθετης προς τις γενικές αρχές του άρθρου 1, όπως αυτή εξειδικεύεται στον κώδικα δεοντολογίας που καταρτίζει η Σύγκλητος του Πανεπιστημίου. Πειθαρχικό αδίκημα αποτελεί η τέλεση ποινικού αδικήματος εντός του Πανεπιστημίου.</p>
ΕΜΠ	<p>Τα μέλη Δ.Ε.Π. αλλά και γενικότερα όλα τα μέλη της Πολυτεχνειακής Κοινότητας αποτελούν ένα σύνολο εργαζομένων υψηλής στάθμης, με αποστολή την εκπαίδευση, την αναζήτηση της αλήθειας μέσα από την Έρευνα και την προώθηση των πορισμάτων της Έρευνας επ' ωφελεία του κοινωνικού συνόλου και του απλού πολίτη, σύμφωνα με τις αρχές των κεφαλαίων Γ και Δ του παρόντος.</p> <p>β) Στο πλαίσιο των ποικίλων λειτουργιών του Ιδρύματος είναι αναμενόμενο να προκύπτουν απόψεις πάνω σε θέματα - επιστημονικά ή άλλα - που διίστανται. Στις περιπτώσεις αυτές επιβάλλεται όπως οι σχετικές διαφορές αντιμετωπίζονται με σοβαρότητα, ψυχραιμία και χωρίς φανατισμό. Το κάθε μέλος Δ.Ε.Π. αλλά και κάθε μέλος του Ε.Μ.Π. έχει το δικαίωμα να υποστηρίξει τις θέσεις του χωρίς όμως η οποιαδήποτε διάσταση γνώμης να εκφυλίζεται σε προσωπικές αντιδικίες ή χαρακτηρισμούς, που διασύρουν το Ίδρυμα εντός αλλά και εκτός των ορίων της Πολυτεχνειακής Κοινότητας.</p>
ΘΕΣΣ	<p>Μέλη της Πανεπιστημιακής Κοινότητας που παρακωλύουν καθ' οιονδήποτε τρόπο το εκπαιδευτικό, ερευνητικό και διοικητικό έργο, καθώς και την ομαλή λειτουργία των συλλογικών οργάνων και γενικότερα του Ιδρύματος, υποπίπτουν σε πειθαρχικό παράπτωμα, εκτός εάν εκτελούν νόμιμες αποφάσεις αντίστοιχων συνδικαλιστικών οργάνων. Οι σχετικές διαδικασίες πειθαρχικού ελέγχου κινούνται από τον Πρύτανη.</p> <p>Η διαπιστωμένη υπαίτια απουσία των μελών της Πανεπιστημιακής Κοινότητας πέραν του διμήνου θεωρείται παραίτηση του μέλους από την θέση του στην υπηρεσία. Μετά την παρέλευση του διμήνου κινείται αυτόματα η διαδικασία λύσης της σχέσεως του μέλους με το Ίδρυμα.</p>
ΠΑΤΡ	<p>Η μη έγκαιρη εγκατάσταση, μετά το διορισμό τους, στο νομό, όπου εδρεύει το Πανεπιστήμιο, ή η μεταγενέστερη μεταβολή</p>

	<p>της μόνιμης διαμονής των.</p> <p>β) Η μη τήρηση των υπό του νόμου προβλεπόμενων εν γένει όρων απασχόλησης.</p> <p>γ) Η απουσία μέλους ΔΕΠ, που συμμετέχει σε συλλογικό Πανεπιστημιακό όργανο, από δύο συνεχόμενες συνεδριάσεις ή τρεις μη συνεχείς μέσα στο ίδιο εξάμηνο, χωρίς άδεια του προεδρεύοντος, ιδίως δε αν δεν προσέρχεται στις συνεδριάσεις των οικείων εκλεκτορικών σωμάτων, ή δεν παρίσταται σε όλη τη διάρκειά της.</p> <p>δ) Η κατά τη διάρκεια του διδακτικού έτους απουσία υπαιτίως χωρίς νόμιμη άδεια.</p> <p>ε) Η σκοπίμως ανακριβής χρήση του καθηγητικού τίτλου.</p>
ΑΠΘ	Ακριβώς η ίδια διάταξη όπως στον Κανονισμό του Πανεπιστημίου Κρήτης.
ΚΡΗΤΗ	<p>Κάθε μέλος Δ.Ε.Π. α) ασκεί διδακτικό έργο όπως ο νόμος ορίζει, σύμφωνα με τις ανάγκες κάθε Τμήματος σε προπτυχιακό ή και μεταπτυχιακό επίπεδο.</p> <p>Το διδακτικό έργο συνίσταται όχι μόνο στην ανάληψη συγκεκριμένων ωρών διδασκαλίας σε μαθήματα, εργαστήρια, κλινικές και φροντιστήρια, αλλά και σε ουσιαστική καθοδήγηση των φοιτητών για εκπόνηση εργασιών, διπλωματικών εργασιών, διδακτορικών διατριβών. Στο ευρύτερο εκπαιδευτικό έργο των μελών Δ.Ε.Π. εμπίπτει και η διόρθωση κάθε είδους εργασιών των φοιτητών, καθώς και η επίβλεψη ή η παρακολούθηση διδακτορικών διατριβών. β) Επίσης οφείλει να δέχεται φοιτητές, για θέματα που σχετίζονται με την εκπαιδευτική και ερευνητική διαδικασία, σε ώρες που πρέπει να ανακοινώνονται και να μην είναι μόνον απογευματινές και συγκεντρωμένες σε μία ημέρα. Οι ημέρες και οι ώρες της υποδοχής των φοιτητών πρέπει να αναρτώνται στην αρχή κάθε εξαμήνου έξω από το χώρο υποδοχής και να ανακοινώνονται στη Γραμματεία του οικείου Τομέα. γ) Οφείλει ακόμη να συμμετέχει ενεργώς στις διοικητικές δραστηριότητες των συλλογικών οργάνων και να συμβάλλει στην οργάνωση και σωστή λειτουργία των εκπαιδευτικών και των ερευνητικών δραστηριοτήτων του Τμήματος και του Τομέα. δ) Προσφέρει ερευνητικό έργο (βασική και εφαρμοσμένη έρευνα).</p> <p>ε) Υποχρεούται να αναφέρει το όνομα του Πανεπιστημίου Κρήτης σε όλες τις επιστημονικές παρουσίες και δημοσιεύσεις.</p>
ΜΑΝΧΗ	Πλημμελής άσκηση καθηκόντων και γενικών κανόνων που προκύπτουν από τον κανονισμό, καταστροφή εγκαταστάσεων γενικά της περιουσίας του ιδρύματος κ.α προβλέπονται στο part III, c του άρθρου 24 .

BIRM	Δεν υπάρχει σαφής προσδιορισμός του είδους της παράβασης παρά μόνο η αναφορά σε γενικά θέματα αποδεκτής συμπεριφοράς μέλους της ακαδημαϊκής κοινότητας .
LOND	-----

	<u>4.7.6. Κανόνες για τις υπηρεσίες μετάδοσης φωνής.</u>
Πα.Πελ	Οι υπηρεσίες φωνής διατίθενται στους χρήστες προκειμένου να επιτελέσουν απρόσκοπτα τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα που απορρέουν από τους ρόλους τους στο Πανεπιστήμιο. Ο χρήστης οφείλει αφενός μεν να συμμορφώνεται με τους κανόνες και τις διατάξεις του Ελληνικού, Ευρωπαϊκού και Διεθνούς Δικαίου και τη σχετική νομοθεσία που διέπει τις τηλεπικοινωνίες, αφετέρου δε να απέχει από κάθε παράνομη και καταχρηστική χρήση της σύνδεσης, του περιεχομένου και των υπηρεσιών του Πανεπιστημίου. Επίσης, οφείλει να συμπεριφέρεται κόσμια, ευγενικά και διακριτικά κατά τη χρήση των υπηρεσιών. Η αποκατάσταση οποιασδήποτε ζημιάς προκληθεί στο Τηλεπικοινωνιακό Δίκτυο, η οποία οφείλεται σε κακή ή αθέμιτη χρήση των σχετικών υπηρεσιών από το χρήστη / επισκέπτη αποτελεί αποκλειστική του ευθύνη.
ΟΠΑ	Δεν υπάρχουν αντίστοιχες διατάξεις.
ΕΜΠ	
ΘΕΣΣ	
ΠΑΤΡ	
ΑΠΘ	
ΚΡΗΤΗ	
ΜΑΝΧ	
BIRM	
LOND	

4.8 ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

	<u>4.8.1. Τακτικός Προϋπολογισμός ΑΕΙ.</u>
Πα.Πελ	<p>1. Την ευθύνη της προετοιμασίας της ετήσιας έκθεσης για τον Τακτικό Προϋπολογισμού του επόμενου οικονομικού έτους έχει το Οικονομικό Συμβούλιο του Ιδρύματος. Στην έκθεση αυτή αποτυπώνεται η οικονομική πολιτική του Ιδρύματος με βάση και τα αξιολογικά στοιχεία που προκύπτουν από την έκθεση του οικονομικού απολογισμού των προηγούμενων οικονομικών ετών.</p> <p>2. Ο Τακτικός Προϋπολογισμός του Πανεπιστημίου, που υποβάλλεται στη Σύγκλητο για έγκριση από τις αρμόδιες υπηρεσίες και όργανα του Ιδρύματος, εγκρίνεται από αυτή το αργότερο μέχρι το τέλος Ιανουαρίου του οικονομικού έτους στο οποίο αναφέρεται, με βάση και την ετήσια έκθεση του Οικονομικού Συμβουλίου του Ιδρύματος όπως αναφέρεται ανωτέρω.</p> <p>3. Στην ετήσια έκθεση περιλαμβάνεται ως ειδικό κεφάλαιο ο οικονομικός απολογισμός του προηγούμενου έτους, στον οποίο συνοψίζονται τα στοιχεία που απεικονίζουν την οικονομική πολιτική του Ιδρύματος. Υπό την έννοια αυτή, ο εν λόγω οικονομικός απολογισμός δεν σχετίζεται με τον προβλεπόμενο από τις διαδικασίες περί δημοσίου λογιστικού ετήσιο απολογισμό οικονομικής διαχείρισης, η υποβολή του οποίου προς έγκριση γίνεται κατά τις κείμενες διατάξεις.</p> <p>4. Η παρουσίαση του Τακτικού Προϋπολογισμού στην ετήσια έκθεση του Οικονομικού Συμβουλίου γίνεται τόσο με την απαιτούμενη κατά τις διατάξεις του δημόσιου λογιστικού μορφή, όσο και με ειδική κωδικοποίηση των εσόδων και των εξόδων κατά μεγάλες ομάδες κωδικών αριθμών, έτσι ώστε να διευκολύνεται η</p>

	<p>αποτύπωση της οικονομικής πολιτικής του Ιδρύματος στον Τακτικό Προϋπολογισμό.</p> <p>5. Στην κατά τα ανωτέρω ειδική κωδικοποίηση θα πρέπει να παρουσιάζονται τα διαθέσιμα συγκριτικά στοιχεία των δύο αμέσως προηγούμενων οικονομικών ετών, όπως επίσης και οι εσωτερικές κατανομές της κάθε ομάδας δαπανών κατά Τμήμα, όπου τούτο είναι δυνατό.</p> <p>6. Κατά την έγκριση του Τακτικού Προϋπολογισμού θα πρέπει να διασφαλίζεται αποτελεσματικά το στοιχείο της αποκέντρωσης, με τη μεταφορά του μέγιστου δυνατού ποσού πιστώσεων από κωδικούς αριθμούς της κεντρικής διοίκησης στους κωδικούς αριθμούς επιχορήγησης των Τμημάτων, λαμβανομένων υπ' όψη και των σχετικών απολογιστικών στοιχείων.</p>
ΟΠΑ	Το ίδρυμα μέσω των οργάνων του κρίνει και αποφασίζει για τις δαπάνες που θεωρεί απαραίτητες για την επίτευξη των σκοπών του.
ΕΜΠ	Καταρτίζει ετήσιο επιστημονικό και οικονομικό προϋπολογισμό και φέρει και από νομικής πλευράς την ευθύνη της σύνταξης και δημοσιοποίησης του ετήσιου απολογισμού και σχολιασμού των ερευνητικών δραστηριοτήτων του Ε.Μ.Π., σε ό,τι αφορά στην πρόοδο και τις εισροές του συνόλου των ερευνητικών έργων κατά Τμήμα και Τομέα και κατά κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών.
ΘΕΣΣ	Δεν υπάρχουν σχετικές προβλέψεις.
ΠΑΤΡ	Αναφορές σχετικές με τη διαχείριση κονδυλίων υπάρχουν σε εδάφια του κανονισμού που αφορούν στην έρευνα και όχι στην υποχρέωση σύνταξης προϋπολογισμού.
ΑΠΘ	Δεν υπάρχουν σχετικές αναφορές.
ΚΡΗΤΗ	Δεν υπάρχουν σχετικές αναφορές.
ΜΑΝΧ	Οικονομικά ζητήματα και θέματα χρηματοδότησης της έρευνας ρυθμίζονται επιμέρους από τα τμήματα των σχολών.
BIRM	-----
LOND	Το Board of Trustees έχει αρμοδιότητες οικονομικού ελέγχου.

	<p><u>4.8.2. Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων</u></p>
<p>Πα.Πελ</p>	<p>1. Το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων εγκρίνεται από τη Σύγκλητο στην επόμενη συνεδρίαση από την ημερομηνία κοινοποίησής του από το Υπουργείο Παιδείας, με βάση την ετήσια έκθεση του Οικονομικού Συμβουλίου του Ιδρύματος.</p> <p>2. Στην εν λόγω ετήσια έκθεση θα πρέπει να αποτυπώνεται σαφώς ότι ο ετήσιος προγραμματισμός εξυπηρετεί το μακροχρόνιο προγραμματισμό ανάπτυξης των έργων υποδομής του Ιδρύματος, όπως παρουσιάζονται και στα ανάλογα τετραετή αναπτυξιακά προγράμματα.</p> <p>3. Για την πληρέστερη στήριξη των αναγκών του Ιδρύματος θα μπορούν να παρουσιάζονται ενδεικτικά τα κατωτέρω στοιχεία (ανά έργο): Αναφέρονται μόνο μερικά από τον κανονισμό για λόγους οικονομίας χώρου:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Συνοπτική περιγραφή του έργου, περιλαμβανομένης και συνοπτικής αναφοράς σκοπιμότητας, και πλήρης ονομασία εργολήπτη. ii. Συνολικός προϋπολογισμός έργου. iii. Χρονολογία έναρξης του έργου. iv. Προβλεπόμενη χρονολογία ολοκλήρωσης του έργου. v. Σύνολο χρηματοδότησης του έργου μέχρι 31 Δεκεμβρίου προηγούμενου οικονομικού έτους. <p>4. Στην κατά τα ανωτέρω ετήσια έκθεση περιλαμβάνονται τα εξής στοιχεία για τις προγραμματιζόμενες μελέτες (ανά έργο):</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Συνοπτική περιγραφή του έργου στο οποίο αναφέρεται η μελέτη, περιλαμβανομένης και συνοπτικής αναφοράς σκοπιμότητας, του προβλεπόμενου συνολικού προϋπολογισμού του έργου και του

	<p>προβλεπόμενου χρονοδιαγράμματος ολοκλήρωσής του.</p> <p>ii. Ονομασία αναδόχου της μελέτης και αναφορά της διαδικασίας με την οποία έγινε η ανάθεση.</p> <p>iii. Συνολικός προϋπολογισμός μελέτης.</p> <p>iv. Χρονολογία έναρξης της μελέτης.</p> <p>v. Προβλεπόμενη χρονολογία ολοκλήρωσης της μελέτης.</p> <p>vi. Σύνολο χρηματοδότησης της μελέτης μέχρι 31 Δεκεμβρίου προηγούμενου οικονομικού έτους.</p> <p>5. Στην κατά τα ανωτέρω ετήσια έκθεση περιλαμβάνονται τα εξής στοιχεία για τις προβλεπόμενες δαπάνες εξοπλισμών:</p> <p>i. Κατανομή των δαπανών κατά ακαδημαϊκές μονάδες και κατά υπηρεσίες.</p> <p>ii. Αναφορά κατά περίπτωση των αντίστοιχων δαπανών που πραγματοποιήθηκαν κατά την τελευταία τριετία, συνολικά και αναλυτικά κατ' έτος.</p> <p>iii. Στην περίπτωση των δαπανών των υπηρεσιών, χωριστή ειδική αναφορά των δαπανών που τελικά χρησιμοποιήθηκαν από Τμήματα, με ειδική αναφορά κατά Τμήμα..</p> <p>6. Η Σύγκλητος εξουσιοδοτεί το Πρυτανικό Συμβούλιο για ανακατανομές του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων σύμφωνα με την πορεία υλοποίησης των έργων.</p> <p>7. Τροποποιήσεις του Προϋπολογισμού εγκρίνονται από το Πρυτανικό Συμβούλιο.</p>
ΟΠΑ	Με εντολή του Πρύτανη μπορούν να εκτελούνται άμεσα σε εξαιρετικές περιπτώσεις προμήθειες και εργασίες στο Πανεπιστήμιο μέχρι ποσού που ορίζεται κάθε φορά για τις απευθείας προμήθειες ή εργασίες στο Δημόσιο. Η εντολή αυτή ανακοινώνεται σε επόμενο Πρυτανικό Συμβούλιο.
ΕΜΠ	Δεν υπάρχουν σχετικές αναφορές.
ΘΕΣΣ	
ΠΑΤΡ	
ΑΠΘ	

ΚΡΗΤΗ	
ΜΑΝΧ	
ΒΙΡΜ	
ΛΟΝΔ	
	<u>4.8.3. Πλαίσιο Προϋπολογισμού τμημάτων</u>
Πα.Πελ	<p>1. Η Γενική Συνέλευση κάθε Τμήματος καταρτίζει Πλαίσιο Προϋπολογισμού του Τμήματος το αργότερο μέχρι το τέλος Ιανουαρίου του οικονομικού έτους στο οποίο αναφέρεται ο Προϋπολογισμός και πάντως πριν την προγραμματισμένη τακτική συνεδρίαση της Συγκλήτου του μηνός Ιανουαρίου.</p> <p>2. Το Πλαίσιο Προϋπολογισμού περιλαμβάνει το σύνολο των προβλεπόμενων δαπανών του Τμήματος για το συγκεκριμένο οικονομικό έτος. Οι δαπάνες αναλύονται σε τρεις μεγάλες κατηγορίες με βάση την προέλευση της χρηματοδότησης από την οποία θα καλυφθούν, ως εξής:</p> <p>i. Δαπάνες που προβλέπεται να καλυφθούν από την τακτική επιχορήγηση του Τμήματος από το Πανεπιστήμιο.</p> <p>ii. Δαπάνες που προβλέπεται να καλυφθούν από τους λοιπούς κωδικούς αριθμούς του Τακτικού Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου.</p> <p>iii. Δαπάνες που προβλέπεται να καλυφθούν από το Π.Δ.Ε και ειδικότερα από τους Κ.Α. που αφορούν την απ' ευθείας χρηματοδότηση των Τμημάτων για δαπάνες εξοπλισμών.</p> <p>iv. Δαπάνες που προβλέπεται να καλυφθούν από άλλους Κ.Α. του Π.Δ.Ε.</p> <p>v. Δαπάνες που προβλέπεται να καλυφθούν από άλλες πηγές εκτός Τακτικού Προϋπολογισμού και Π.Δ.Ε. είτε εντός είτε εκτός του Ιδρύματος.</p> <p>3. Το Πλαίσιο Προϋπολογισμού του Τμήματος έχει εξ ορισμού</p>

	<p>μεγάλη ελαστικότητα, καθώς δεν αποτελεί Προϋπολογισμό με την τυπική έννοια. Εν τούτοις παρέχει το αναγκαίο πλαίσιο τόσο για τον προγραμματισμό των δαπανών ενός Τμήματος όσο και για την αποτελεσματικότερη διαχείριση των πόρων του.</p> <p>4. Κατά την ίδια συνεδρίαση της Γενικής Συνέλευσης υποβάλλεται από τον Πρόεδρο προς έγκριση η ετήσια έκθεση οικονομικού απολογισμού για το προηγούμενο οικονομικό έτος. Στην έκθεση καταγράφονται και αναλύονται όλα τα στοιχεία σχετικά με τις δαπάνες του προηγούμενου οικονομικού έτους, με κατάταξη των δαπανών σε κατηγορίες ανάλογες με τις προβλεπόμενες για το Πλαίσιο Προϋπολογισμού.</p> <p>5. Το Πλαίσιο Προϋπολογισμού και η ετήσια έκθεση οικονομικού απολογισμού κάθε Τμήματος κοινοποιούνται στο Οικονομικό Συμβούλιο.</p>
ΟΠΑ	Υπάγονται στον γενικότερο οικονομικό προγραμματισμό του Πανεπιστημίου.
ΕΜΠ	
ΘΕΣΣ	Δεν υπάρχουν σχετικές προβλέψεις.
ΠΑΤΡ	Δεν υπάρχουν σχετικές προβλέψεις
ΑΠΘ	Καταρτίζει ετήσιο επιστημονικό και οικονομικό προϋπολογισμό και φέρει και από νομικής πλευράς την ευθύνη της σύνταξης και δημοσιοποίησης του ετήσιου απολογισμού και σχολιασμού των ερευνητικών δραστηριοτήτων του Ε.Μ.Π., σε ό,τι αφορά στην πρόοδο και τις εισροές του συνόλου των ερευνητικών έργων κατά Τμήμα και Τομέα και κατά κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών.
ΚΡΗΤΗ	Δεν υπάρχουν σχετικές αναφορές.
ΜΑΝΧ	
BIRM	-----
LOND	

	<u>4.8.4. Ισολογισμός - Απολογισμός.</u>
Πα.Πελ	<p>2. Της διαδικασίας του προγραμματισμού προηγείται σε κάθε περίπτωση η διαδικασία απολογισμού της πορείας και του βαθμού υλοποίησης του αμέσως προηγούμενου αντίστοιχου προγραμματισμού του Ιδρύματος.</p> <p>3. Ο απολογισμός σε επίπεδο Πανεπιστημίου πραγματοποιείται κατά τους μήνες Μάιο ή Ιούνιο πριν από τον επόμενο προγραμματισμό, εκτός εάν πρόκειται για τον ετήσιο απολογισμό, ο οποίος πραγματοποιείται κατά την ίδια ειδική συνεδρίαση της Συγκλήτου κατά την οποία πραγματοποιείται και ο προγραμματισμός του επομένου ακαδημαϊκού έτους.</p> <p>4. Ο απολογισμός σε επίπεδο Τμήματος πραγματοποιείται κατά τους μήνες Μάρτιο ή Απρίλιο πριν από τον επόμενο προγραμματισμό, εκτός εάν πρόκειται για τον ετήσιο απολογισμό, ο οποίος πραγματοποιείται κατά την ίδια ειδική συνεδρίαση της Γενικής Συνέλευσης κατά την οποία πραγματοποιείται και ο προγραμματισμός του επομένου ακαδημαϊκού έτους.</p> <p>5. Η έκθεση απολογισμού συντάσσεται και παρουσιάζεται κατά περίπτωση από τον Πρύτανη του Ιδρύματος ή από τον Πρόεδρο του Τμήματος. Η έκθεση απολογισμού δεν τίθεται σε ψηφοφορία προς έγκριση στο αντίστοιχο όργανο, αλλά αποτελεί ειδικής βαρύτητας στοιχείο για τη διαμόρφωση του επόμενου προγραμματισμού.</p> <p>6. Από τη διαδικασία απολογισμού συνάγονται συμπεράσματα ως προς τα εξής θέματα:</p> <p>i. Ως προς το βαθμό στον οποίο ο αντίστοιχος προγραμματισμός ήταν σωστός και εφικτός και ως προς τα σημεία που πρέπει ιδιαίτερα να προσεχθούν κατά τον επόμενο προγραμματισμό.</p> <p>ii. Ως προς το βαθμό στον οποίο ικανοποιήθηκαν οι</p>

	<p>απαιτούμενες για την υλοποίηση του προγραμματισμού προϋποθέσεις από άποψη μέσων και υποδομής και ως προς τα μέτρα που θα πρέπει να ληφθούν στο μέλλον.</p> <p>iii. Ως προς το βαθμό στον οποίο ανταποκρίθηκαν στις απαιτήσεις του προγραμματισμού και συνέβαλαν στην υλοποίησή του όλοι οι εμπλεκόμενοι παράγοντες, στους οποίους περιλαμβάνονται τα συλλογικά όργανα λήψης αποφάσεων, τα όργανα διοίκησης, τα λοιπά παράλληλα όργανα (συμβούλια και επιτροπές), οι υπηρεσίες του Ιδρύματος (στις οποίες περιλαμβάνονται τόσο οι διοικητικές όσο και οι λοιπές, όπως οι Βιβλιοθήκες κλπ.) και τέλος, το κάθε μεμονωμένο μέλος της πανεπιστημιακής κοινότητας.</p>
ΟΠΑ	Δεν υπάρχουν σχετικές προβλέψεις.
ΕΜΠ	
ΘΕΣΣ	
ΠΑΤΡ	
ΑΠΘ	
ΚΡΗΤΗ	
ΜΑΝΧ	
ΒΙΡΜ	
ΛΟΝΔ	

	<u>4.8.5.Οικονομική Διαχείριση και Έλεγχος.</u>
Πα.Πελ	<p>1. Την οικονομική διαχείριση και σχετικό οικονομικό έλεγχο του Ιδρύματος ασκούν τα αρμόδια όργανα όπως περιγράφεται στα σχετικά άρθρα του Εσωτερικού Κανονισμού.</p> <p>2. Η Διοίκηση, οι Σχολές και τα Τμήματα και γενικά τα Συλλογικά Όργανα του Ιδρύματος οφείλουν να ανταποκρίνονται στην υποχρέωση δημοσιότητας και διαφάνειας παρέχοντας κάθε δυνατή πληροφόρηση σχετικά με τις πηγές και την διαχείριση των οικονομικών πόρων που τους αναλογούν.</p> <p>3. [Από το νόμο] Δημιουργείται σύστημα Εσωτερικού Δημοσιονομικού Ελέγχου σε κάθε Α.Ε.Ι. προκειμένου να αντιμετωπιστούν κίνδυνοι που συνδέονται με την οικονομική διαχείριση. Προς το σκοπό αυτόν, τα καθήκοντα του οργάνου του κάθε Α.Ε.Ι. που έχει την πρωτοβουλία έκδοσης πράξης με δημοσιονομικές συνέπειες διακρίνονται από τα καθήκοντα του οργάνου που ελέγχουν την πράξη αυτή. Ο δημοσιονομικός έλεγχος ασκείται πριν και μετά τη διενέργεια της πράξης αυτής από διαφορετικά όργανα. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων καθορίζονται οι ειδικότερες λεπτομέρειες εφαρμογής του άρθρου αυτού και ιδιαίτερα το υπηρεσιακό καθεστώς των στελεχών που θα καλύψουν το σύστημα Εσωτερικού Δημοσιονομικού Ελέγχου, ο διορισμός τους, οι αρμοδιότητές τους, η λειτουργική ανεξαρτησία τους και τα προσόντα τους.</p>
ΟΠΑ	Ο έλεγχος τρίτων αρκείται στην νομιμότητα της εκκαθάρισης και των δικαιολογητικών.
ΕΜΠ	Τα σχετικά εδάφια (3.3 του άρθρου 8 του κανονισμού) αφορούν στα

	ερευνητικά προγράμματα που χρηματοδοτεί ο Ειδικός Λογαριασμός.
ΘΕΣΣ	Δεν υπάρχουν σχετικές προβλέψεις.
ΠΑΤΡ	Δεν υπάρχουν σχετικές προβλέψεις
ΑΠΘ	Δεν υπάρχουν σχετικές προβλέψεις
ΚΡΗΤΗ	Δεν υπάρχουν σχετικές αναφορές.
ΜΑΝΧ	Στο statute XI προβλέπονται οι οικονομικές διατάξεις λειτουργίας εδάφια h,i,j,k,l,m,n.
BIRM	
LOND	Η σχετική διάταξη υπάρχει στο άρθρο 10, παρ. 1, εδάφιο 7.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.

Σκοπός της παρούσας μεταπτυχιακής εργασίας είχε τεθεί η εξέταση του ρόλου των εσωτερικών κανονισμών στη δομή και τη λειτουργία των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων. Η εξέταση αυτή έγινε υπό το πρίσμα των σπουδαιότερων αλλαγών που προωθήθηκαν από το ΥΠΕΠΘ με την πρόταση και τελικώς ψήφιση και εφαρμογή του Ν.3549/2007 που επιγράφεται ως μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου για τη δομή και λειτουργία των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων της Ελλάδας. Στο πλαίσιο αυτό, εξετάστηκαν οι προωθούμενες μεταβολές στη νομοθεσία και ειδικά στον τρόπο λειτουργίας των ΑΕΙ της χώρας, συγχρόνως όμως η μελέτη επεκτάθηκε και σε ανώτατα ιδρύματα εκτός συνόρων, όπως επιβάλλει η διεθνής πρακτική στην έρευνα. Η μελέτη επικεντρώθηκε στον υπό κατάρτιση εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας του πανεπιστημίου Πελοποννήσου. Ο συγκεκριμένος κανονισμός αποτέλεσε το υπόβαθρο της διεξαγόμενης έρευνας. Όπως έχει ήδη εξηγηθεί, επειδή ακριβώς πρόκειται για κανονισμό ο οποίος μόλις καταστρώθηκε, παρουσιάζει την ιδιαιτερότητα να είναι ο μόνος από τους ισχύοντες στη χώρα μας ο οποίος εναρμονίζεται με τα προβλεπόμενα από τη μεταρρύθμιση του 2007. Συνεπώς το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου υπήρξε το αφετηριακό σημείο της επιχειρούμενης σύγκρισης για την οριοθέτηση των παραμέτρων της υλοποιούμενης έρευνας.

Όπως προκύπτει από τη σύγκριση του νεοσύστατου Πανεπιστημίου Πελοποννήσου με τα υπόλοιπα ΑΕΙ της Ελλάδας και του εξωτερικού, υπάρχουν ουσιώδεις διαφορές τις οποίες ήδη επισημάναμε. Οι διαφορές αυτές ερμηνεύονται πρώτον από την εναρμόνιση του ιδρύματος με το Ν.3549/2007 και την ευθυγράμμισή του με την κείμενη νομοθεσία και δεύτερον από την υιοθέτηση των λεγόμενων «καλών πρακτικών» από άλλα Πανεπιστήμια της χώρας. Διαπιστώνουμε λοιπόν προβάδισμα του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου σε σχέση με τους υπό εξέταση εσωτερικούς κανονισμούς των άλλων ιδρυμάτων, εν πολλοίς όμως αυτό οφείλεται, στο γεγονός πως η σύνταξη του εν λόγω κανονισμού ακολούθησε τη νομοθετική μεταρρύθμιση με αποτέλεσμα να εμφανίζει καινοτομίες σε πολλά άρθρα τα οποία οι υπόλοιποι κανονισμοί υστερούν. Επομένως κάθε καλοπροαίρετη σκέψη για άνιση σύγκριση πιθανόν έχει έρεισμα, αν εκφρασθεί. Θα οδηγούσε πάντως σε βιαστικά συμπεράσματα για το υπό έρευνα θέμα, καθώς και οι προηγούμενες νομοθετικές ρυθμίσεις προέβλεπαν πολλά ζητήματα που συμπεριελήφθησαν εκ νέου στο νέο

νόμο-πλαίσιο για την ανώτατη εκπαίδευση. Πιο συγκεκριμένα, η μέχρι το 1992 νομοθεσία ήδη ρύθμιζε θέματα που δεν τα ελάμβαναν υπόψη οι συντακτικές επιτροπές, καθώς επαφίετο στη διακριτική τους ευχέρεια ο τρόπος υλοποίησης. Ως εκ τούτου οι εγγενείς αδυναμίες των κανονισμών δεν οφείλονταν αποκλειστικά στη μη πρόβλεψη από την πολιτεία αλλά στη μη συμμόρφωση από τα ιδρύματα, τα οποία, αφού εξυπηρετούνταν από την υπάρχουσα κατάσταση, δεν προέβαιναν σε ρυθμίσεις ευθυγράμμισης. Κατά συνέπεια, σήμερα είναι μεγάλο το εύρος των αλλαγών που καθίσταται αναγκαίο να πραγματοποιηθούν.

Με άλλα λόγια οι εσωτερικοί κανονισμοί λειτουργίας των άλλων πλην του Πελοποννήσου ελληνικών πανεπιστημίων χρειάζεται να υποστούν ευρείες τροποποιήσεις, ώστε να ανταποκριθούν σε όσα επιτάσσει το νέο νομοθετικό πλαίσιο. Η αυτοτέλεια πάντως των ΑΕΙ, προϋπόθεση για την εύρυθμη λειτουργία τους καθιστά, όπως είναι εύλογο τους εσωτερικούς κανονισμούς τους «άβατο» για τους εκτός ιδρύματος φορείς. Συνακόλουθα προβάλλει μάλλον δυσχερής και ακανθώδης η πορεία για την εναρμόνισή τους με το νέο νομοθετικό πλαίσιο, αν συνυπολογίσουμε το γεγονός ότι τα ΑΕΙ αντιμετώπιζαν -και ίσως συνεχίζουν να πράττουν έτσι - τις όποιες κρατικές παρεμβάσεις στα «του οίκου» τους με δυσπιστία και καχυποψία. Πολλά μάλιστα από αυτά πριν από την ψήφιση και υποχρεωτική ως εκ τούτου εφαρμογή της νομοθεσίας δεν είχαν σαφείς εσωτερικούς κανονισμούς ή δε ρύθμιζαν με λεπτομέρεια τη λειτουργία τους. Αντίθετα οι κανονισμοί λειτουργίας των υπό εξέταση ιδρυμάτων αντιμετώπιζαν επιφανειακά ή και καθόλου ζητήματα μείζονος σημασίας για τα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας, αλλά και για τη βιωσιμότητα και την ευημερία των ίδιων των ιδρυμάτων. Αποτέλεσμα ήταν το σημερινό αδιέξοδο που οδήγησε τα ιδρύματα σε ομηρία από φοιτητικές ή/και άλλες «μειονότητες». Ζωτικά θέματα όπως η σύνταξη τετραετούς στρατηγικού προγραμματισμού και σχεδιασμού, η συνακόλουθη οικονομική και διοικητική αυτοτέλεια, τα ζητήματα γενικής συμμετοχής των φοιτητών στις εκλογές ανάδειξης των πρυτανικών αρχών διοίκησης, η φοιτητική μέριμνα, η ακαδημαϊκή δεοντολογία, η διαφάνεια και δημοσιότητα της λειτουργίας και πλείστα άλλα προβλέπονται πια στους εναρμονισμένους εσωτερικούς κανονισμούς.

Θα ήταν άδικο, όπως προαναφέραμε, να θέσουμε υπό ευθεία σύγκριση τα ιδρύματα προ και μετά τις νέες ρυθμίσεις και επιμένουμε σ' αυτό. Άδικο όμως θα ήταν και να μην αναφερθούμε στους κανονισμούς ιδρυμάτων που κοσμούν με τη

δομή και λειτουργία τους την πανεπιστημιακή κοινότητα εν γένει. Ο λόγος για το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο που ακόμα σήμερα έχει σε χρήση έναν καινοτόμο κανονισμό εγκεκριμένο από το 2000, με πρωτοποριακές προβλέψεις, όπως φαίνεται και στους σχετικούς πίνακες, αλλά και το Πανεπιστήμιο Πατρών και το ΑΠΘ που προέβλεπαν ευφύως θέματα δεοντολογίας, φοίτησης και συναφή ζητήματα. Ως εκ τούτου τα συγκεκριμένα πανεπιστήμια αποτελούν τις φωτεινές εξαιρέσεις.

Συμπερασματικά, είναι αναμφισβήτητο γεγονός πως τόσο οι παθογένειες όσο και η ανάγκη υπέρβασης του ισχύοντος νόμου-πλαισίου (που 24 χρόνια μετά τη θέσπισή του είχε, αναπόφευκτα, χάσει τη δυνατότητα να δίνει λύσεις στα νέα δεδομένα), ήταν μονόδρομος για την πανεπιστημιακή κοινότητα. Η πολυνομία που χαρακτήριζε τη λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης είχε ως αποτέλεσμα και την αποσπασματική ρύθμιση των ζητημάτων, χωρίς συνολική αντιμετώπιση, οπότε και χωρίς συγκεκριμένο αποτέλεσμα. Ήταν επομένως και από αυτή την άποψη, αναγκαία η αντιμετώπιση της κατάστασης αυτής. Είμαστε υπέρμαχοι της θέσης πως οι διαρθρωτικές αλλαγές που προωθήθηκαν και υλοποιήθηκαν ρύθμισαν πολλές εκκρεμότητες στην πανεπιστημιακή κοινότητα και έβαλαν φρένο στη νοσηρή κατάσταση που επικρατούσε σε επιμέρους δραστηριότητες των ιδρυμάτων. Οι προβλέψεις του νέου νόμου με την έννοια ασφαλώς της εναρμόνισης με τις βασικές του αρχές οδήγησε στην αποτύπωση και ρύθμιση θεμάτων που επί μακρόν ταλάνιζαν την πανεπιστημιακή κοινότητα. Βέβαια κάθε μεταρρύθμιση εκτός από το να ρυθμίζει, πιθανόν να περιπλέκει και κάποια ζητήματα όμως έχουμε τη γνώμη πως οι αλλαγές είναι προς τη σωστή κατεύθυνση αρκεί και η πανεπιστημιακή κοινότητα να εκμεταλλευτεί τη συγκυρία προς όφελος των μελών της και της κοινωνίας γενικότερα εισηγούμενη τις απαραίτητες διορθώσεις στα σημεία για τα οποία διατυπώνονται ενστάσεις.

Βιβλιογραφία

1. Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, Ιούλιος 2008.
2. ΦΕΚ 671/30-5-2002, Υ.Α 13035/Β1 ΥΠΕΠΘ. Έγκριση του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών.
3. Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου (ΕΜΠ), 7-7-2000 Αποφ. Συγκλήτου.
4. Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας Πανεπιστημίου Θεσσαλίας , συνεδρίαση Συγκλήτου 4/26-3-1999.
5. ΦΕΚ 1062, 14-7-2004. Υ.Α 63557/Β1/ ΥΠΕΠΘ. Έγκριση του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του Πανεπιστημίου Πατρών.
6. ΦΕΚ 1099/5-9-2000 . Υ.Α αριθ. Φ1.231/Β1/425/ΥΠΕΠΘ. Έγκριση του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.
7. ΦΕΚ 1525/14-12-2000 τ' Β'. Υ.Α αριθμ. Φ1./375/Β1/696/ ΥΠΕΠΘ. Έγκριση του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του Πανεπιστημίου Κρήτης.
8. Statutes, Ordinances and Regulations of The University of Manchester, 2004.
9. Statutes, Ordinances and Regulations of University of London, 1-8-2008.
10. Statutes, Ordinances and Regulations of University of Birmingham, July - September 2007.
11. Ν. 3549/2007, ΦΕΚ 69 τ. Α
12. Ν. 2083/1992, ΦΕΚ. 159, τ.Α'
13. Ν.1268/1982, ΦΕΚ 87, τ.Α'
14. Ν.1566/1985, ΦΕΚ 167, τ. Α'
15. Ν.1579/1985,ΦΕΚ 217, τ. Α'
16. Ν.1404/1983 (ΦΕΚ 173 Α')
17. Flaceliere Robert. (1988) Ο δημόσιος και Ιδιωτικός βίος των αρχαίων Ελλήνων. Αθήνα, Εκδ. Παπαδήμα .
18. Ράνσιμαν, Στήβεν. (1969) Βυζαντινός Πολιτισμός. Αθήνα, εκδ. Γαλαξία.

Παράρτημα 1

Μορφή απονεμομένων διπλωμάτων Πανεπιστημίου Πατρών.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ

ΤΜΗΜΑ.....

ΤΜΗΜΑ.....

ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΟ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΔΙΠΛΩΜΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ

ΣΤ.....

Ο/Η.....

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ.....

ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

ΕΞ..... ΟΡΜΩΜΕΝΟΣ/Η

ΠΕΡΙ ΤΗΝ.....

ΠΑΡΑ ΤΩ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΩ ΠΑΤΡΩΝ ΣΠΟΥΔΑΣΑΣ/ΣΑ

ΚΑΙ ΜΕΤ' ΑΚΡΙΒΗ ΔΟΚΙΜΑΣΙΑΝ ΑΕΙΩΘΕΙΣ/ΣΑ ΤΟΥ ΒΑΘΜΟΥ

.....
ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΟΥΣ

ΤΟΥ ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΤΗΣ.....ΕΝΕΚΡΙΘΗ

ΕΤΕΙ.....

ΜΗΝΟΣ.....

ΠΑΤΡΑΙ.....

Ο ΠΡΥΤΑΝΗΣ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

ΠΑΤΡΩΝ

.....

.....

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ

Πρυτανεύοντος
εν τω Πανεπιστημίω Πατρών

Καθηγητού (όνομα, επώνυμο Πρυτάνεως)

Καθηγητής (όνομα, επώνυμο Προέδρου)

Έπί δέ του παρόντος του Τμήματος Πρόεδρος

Έλληνα(ίδα) τό γένος εκ (αναφέρεται ο τόπος καταγωγής) ορμώμενος(η)
Πτυχιούχον (αναφέρεται το πτυχίο) από δόγματος ομοθύμου του Διδακτικού
Ερευνητικού Προσωπικού του Τμήματος εις τούς
Διδάκτορας τ..... η έθος ενέκρινε και πάσας αυτώ, τας προνομίας
τα τω Διδακτορικώ τούτω αξιώματι παρομαρτούσας προσένειμε.

Μηνός (αναφέρεται ο μήνας και η ημερομηνία ορκωμοσίας) έτει
..... τούθ' ούτω, δη γενόμενον δηλούται
τω Διπλώματι τώδε ου μόνον ταις σφραγίσι του Πανεπιστημίου και του Τμήματος
αλλά και της του Πρυτάνεως και Προέδρου αυτογράφοις κεκυρωμένω.

Ο Πρύτανις

Ο Πρόεδρος
του Τμήματος

(α)
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΡΥΤΑΝΕΥΟΝΤΟΣ
ΕΝ ΤΩ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΩ ΠΑΤΡΩΝ
ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ

.....

.....ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ

ΕΠΙ ΔΕ ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ..... ΠΡΟΕΔΡΟΣ

.....ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ

ΕΠΙ ΔΕ ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ.....ΠΡΟΕΔΡΟΣ

.....

ΕΛΛΗΝΑ/ΝΙΔΑ ΤΟ ΓΕΝΟΣ ΕΚ.....ΟΡΜΩΜΕΝΟΝ/ΝΗ

ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΟΝ.....

ΑΠΟ ΔΟΓΜΑΤΟΣ ΟΜΟΘΥΜΟΥ ΤΟΥ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
ΤΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ.....ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

.....

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΔΙΔΑΚΤΟΡΑΣ ΤΟΥ ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ.....

Η ΕΘΟΣ ΕΝΕΚΡΙΝΕ ΚΑΙ ΠΑΣΑΣ ΑΥΤΩ ΤΑΣ ΠΡΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΑΣ ΤΩ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΩ ΤΟΥΤΟ ΑΞΙΩΜΑΤΙ ΠΑΡΟΜΑΡΤΟΥΣΑΣ ΠΡΟΣΕΝΕΙΜΕ
ΜΗΝΟΣ.....

ΕΤΕΙ.....

ΤΟΥΘ' ΟΥΤΩ ΔΗ ΓΕΝΟΜΕΝΟΝ ΔΗΛΟΥΤΑΙ ΤΩ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙ ΤΩΔΕ
ΟΥ ΜΟΝΟΝ ΤΑΙΣ ΣΦΡΑΓΙΣΙ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ
ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΤΩ ΠΡΥΤΑΝΕΙ ΚΑΙ ΠΡΟΕΔΡΩΝ
ΑΥΤΟΓΡΑΦΟΙΣ ΚΕΚΥΡΩΜΕΝΩ

Ο ΠΡΥΤΑΝΗΣ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ

.....

ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ

.....

.....

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ.....

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

(β)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΡΥΤΑΝΕΥΟΝΤΩΝ

ΕΝ ΤΩ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΩ ΠΑΤΡΩΝ

ΕΝ ΤΩ.....

ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ

ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ

.....ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ

ΕΠΙ ΔΕ ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ..... ΠΡΟΕΔΡΟΣ

.....ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ

ΕΠΙ ΔΕ ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ..... ΠΡΟΕΔΡΟΣ

.....ΕΛΛΗΝΑ/ΝΙΔΑ ΤΟ ΓΕΝΟΣ ΕΚ.....ΟΡΜΩΜΕΝΟΝ/ΝΗ

.....ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΝ-ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΟΝ.....

.....ΑΠΟ ΔΟΓΜΑΤΟΣ ΟΜΟΘΥΜΟΥ ΤΟΥ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ.....ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

.....ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΔΙΔΑΚΤΟΡΑΣ ΤΟΥ ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
 ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ.....
 Η ΕΘΟΣ ΕΝΕΚΡΙΝΕ ΚΑΙ ΠΑΣΑΣ ΑΥΤΩ ΤΑΣ ΠΡΟΝΟΜΙΑΣ
 ΤΑΣ ΤΩ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΩ ΤΟΥΤΟ ΔΕΙΩΜΑΤΙ ΠΑΡΟΜΑΡΤΟΥΣΑΣ ΠΡΟΣΕΝΕΙΜΕ
 ΜΗΝΟΣ.....

.....ΕΤΕΙ.....

.....ΤΟΥΘ' ΟΥΤΩ ΔΗ ΓΕΝΟΜΕΝΟΝ ΔΗΛΟΥΤΑΙ ΤΩ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙ ΤΩΔΕ
 ΟΥ ΜΟΝΟΝ ΤΑΙΣ ΣΦΡΑΓΙΣΙ ΤΩΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ
 ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΤΟΙΣ ΤΩΝ ΠΡΥΤΑΝΕΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΕΔΡΩΝ

ΑΥΤΟΓΡΑΦΟΙΣ ΚΕΚΥΡΩΜΕΝΩ

Ο ΠΡΥΤΑΝΗΣ	Ο ΠΡΥΤΑΝΗΣ	Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ	Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ	Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ
ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ	ΤΟΥ	ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ	ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ	ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ
ΠΑΤΡΩΝ	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ.....

Παράρτημα Διπλώματος Πανεπιστημίου Πελοποννήσου**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ – ΤΜΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΠΟΔΙΑΙΡΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ:****1 ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΚΑΤΟΧΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΥ ΣΠΟΥΔΩΝ**

- 1.1 Επώνυμο:
- 1.2 Όνομα:
- 1.3 Ημερομηνία γεννήσεως (ημέρα/μήνας/έτος):
- 1.4 Αριθμός φοιτητικής ταυτότητας ή κωδικός (αν υπάρχει):

2 ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ ΤΙΤΛΟ ΣΠΟΥΔΩΝ

- 2.1 Ονομασία του τίτλου σπουδών και (αν υπάρχει) ο συγκεκριμένος τίτλος (στην πρωτότυπη γλώσσα):
- 2.2 Κύριος τομέας σπουδών για την απόκτηση του τίτλου:
- 2.3 Ονομασία και καθεστώς του απονέμοντος ιδρύματος (στην πρωτότυπη γλώσσα):
- 2.4 Ονομασία και καθεστώς του ιδρύματος (εάν διαφέρει από το σημείο 2.3) που παρέχει τις σπουδές (στην πρωτότυπη γλώσσα):
- 2.5 Γλώσσα (-ες) διδασκαλίας/εξετάσεων:

3 ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΥ

- 3.1 Επίπεδο του τίτλου:
- 3.2 Επίσημη διάρκεια του προγράμματος:
- 3.3 Απαιτήσεις εισαγωγής

4 ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΟΥ ΕΠΙΤΕΥΧΘΗΚΑΝ

- 4.1 Είδος μελέτης:
- 4.2 Απαιτήσεις του προγράμματος:
- 4.3 Λεπτομέρειες του προγράμματος: (π.χ. ενότητες μαθημάτων ή μαθήματα που παρακολούθησε ο κάτοχος) και οι αντίστοιχοι βαθμοί/μονάδες που ελήφθησαν:
(εδώ θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί η επίσημη αναλυτική βαθμολογία, εάν περιλαμβάνει τις πληροφορίες αυτές)
- 4.4 Σύστημα βαθμολογίας και αν υπάρχει, οδηγός κατανομής των βαθμών:
- 4.5 Γενική ταξινόμηση του τίτλου (στην πρωτότυπη γλώσσα):

5 ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΥ

- 5.1 Πρόσβαση σε περαιτέρω σπουδές:
- 5.2 Επαγγελματικό καθεστώς (εάν υπάρχει):

6 ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

- 6.1 Συμπληρωματικές πληροφορίες
- 6.2 Άλλες πηγές πληροφοριών:

7 ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΠΛΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ

- 7.1 Ημερομηνία:
- 7.2 Υπογραφή:
- 7.3 Ιδιότητα:
- 7.4 Επίσημη σφραγίδα:

**8 ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ
ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ**

(Σημείωση: τα ιδρύματα που σκοπεύουν να εκδώσουν παραρτήματα διπλώματος παραπέμπονται στις επεξηγηματικές σημειώσεις που παρέχουν πληροφορίες για τη συμπλήρωσή τους.)

Ιστοσελίδες Πανεπιστημίων - γρήσιμες συνδέσεις

2. www.manchester.ac.uk	Manchester
3. www.lon.ac.uk	London
4. www.bham.ac.uk	Birmingham
5. www.upelop.gr	Πελοποννήσου
6. www.upatras.gr	Πατρών
7. www.auth.gr	Αριστοτέλειο
8. www.ntua.gr	Ε.Μ.Π
9. www.aueb.gr	Ο.Π.Α
10. www.uth.gr	Θεσσαλίας
11. www.uoc.gr	Κρήτης